

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, 11. märts 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätted 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 808/2014, 17. juuli 2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad 18
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 809/2014, 17. juuli 2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega 69

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) nr 807/2014,

11. märts 2014,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätted

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 3, artikli 14 lõiget 5, artikli 16 lõiget 5, artikli 19 lõiget 8, artikli 22 lõiget 3, artikli 28 lõiget 10, artikli 28 lõiget 11, artikli 29 lõiget 6, artikli 30 lõiget 8, artikli 33 lõiget 4, artikli 34 lõiget 5, artikli 35 lõiget 10, artikli 36 lõiget 5, artikli 45 lõiget 6, artikli 47 lõiget 6 ja artiklit 89,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) nr 1305/2013 kehtestatakse üldeeskirjad, millega reguleeritakse maaelu arendamiseks antavat liidu toetust, mida rahastatakse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD), ja mis täiendavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽²⁾ teises osas kehtestatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätteid. Tuleks kehtestada täiendavad eeskirjad.
- (2) Liikmesriigid peaksid kehtestama toetusele juurdepääsu eritingimused sellistele noortele põllumajandustootjatele, kes ei ole tegevuse alustamisel põllumajandusettevõtte ainsad juhid, ja neid tingimusi kohaldama. Selleks et tagada toetusesaajate võrdne kohtlemine sõltumata tegevust alustava põllumajandusettevõtte õiguslikust vormist, tuleks sätestada, et tingimused, mille kohaselt juriidilist isikut või muud partnerlusvormi võib käsitada noore põllumajandustootjana, oleksid samad kui füüsilise isiku korral. Ette tuleks näha piisavalt pikk ajapikendus, mis võimaldaks noortel põllumajandustootjatel omandada vajalikud kutseoskused.
- (3) Tagamaks, et EAFRD toetatavad põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavad ja kõnealuste ettevõtete külastused on selgelt määratletud ja muude liidu kavade alusel toimuvast sarnasest tegevusest eristatavad, võttes samal ajal arvesse riigisiseste olude erinevusi, peaksid liikmesriigid oma maaelu arengu programmides määratlema selliste kavade ja külastuste kestuse ja sisu. Kõnealuses sisus tuleks keskenduda teatavatele valdkondadele, mis on tihedalt seotud liidu maaelu arengu tähtsaimate eesmärkide saavutamiseks.
- (4) Tuleks kehtestada eeskirjad, millega täpsustatakse selliste tootjarühmade tunnused ja tegevusliigid, mille korral võib toetust saada kvaliteedikavade meetme müügiarendust käsitleva osa raames, kehtestatakse tingimused konkurentsi moonutamise ja teatavate toodete diskrimineerimise vältimiseks ning välistatakse kaubamärkide toetamine.

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 487.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (5) Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõikes 4 osutatud äriplaanides peaks olema piisavalt elemente, mis võimaldavad hinnata valitud meetme eesmärkide saavutamist. Selleks et tagada kõigi liidu toetusesaajate võrdne kohtlemine ning hõlbustada kontrollimist, peaks kõnealuse määruse artikli 19 lõikes 4 osutatud lävendite määramisel kasutatavaks kriteeriumiks olema põllumajandusliku majapidamise tootmispotentsiaal.
- (6) Minimaalsed keskkonnanõuded, millele põllumajandusmaa metsastamine peab vastama, tuleks kehtestada nii, et oleks tagatud, et ei toimu tundlike elupaikade (sh alad, kus arendatakse suure loodusväärtusega põllumajandust) mittenõuetekohast metsastamist, ja et arvesse oleks võetud kliimamuutusele vastupanu võimet. Natura 2000 aladena määratletud aladel peaks metsastamine olema kooskõlas asjaomase ala majandamise eesmärkidega. Erilist tähelepanu tuleks pöörata teatavate alade konkreetsetele keskkonnavajadustele, nt pinnase erosiooni ärahoidmisele. Rangemad eeskirjad tuleks kehtestada metsastamistegevusele, mis viib suuremate metsade loomiseni, et võtta arvesse sellise tegevuse poolt ökosüsteemidele avaldatava mõju ulatust ja tagada, et see vastab keskkonnasõbraliku infrastruktuuri strateegia ⁽¹⁾ ja ELi uue metsastrateegia ⁽²⁾ eesmärkidele.
- (7) Tingimused, mida kohaldatakse loomakasvatuse eksteniivistamise, põllumajanduse jaoks kadumisohus kohalike tõugude kasvatamise või geneetilisest erosioonist ohustatud taimede geneetiliste ressursside säilitamise kohustuste suhtes, peaksid tagama, et kohustused on määratletud kooskõlas liidu maaelu arengu tähtsaimate eesmärkidega ja eelkõige vajadusega tagada maastiku ja selle iseloomulike joonte, loodusressursside (sh vesi), mulla ja geneetilise mitmekesisuse kaitse.
- (8) Määratleda tuleks toimingud, mis võivad saada põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamise, säästva kasutamise ja arendamise toetust ning metsanduse geneetiliste ressursside säilitamise ja edendamise toetust.
- (9) Selleks et välistada kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 ⁽³⁾ artiklis 43 viidatud samaväärsete tavade topeletrahastamist, vältida põllumajandustootjate vahelise konkurentsi moonutamist ja tagada EAFRD vahendite usaldusväärne finantsjuhtimine, tuleks sätestada, et nende tavade rakendamisel tulenevad lisakulud ja saamata jäänud tulu arvatakse asjakohastest maksetest maha.
- (10) Määratleda tuleks valdkonnad, kus võetakse loomade heaoluga seotud kohustusi, et tagada tootmismeetodite kõrgemad standardid. Sealjuures tuleks vältida kõnealuste, loomade heaoluga seotud kohustuste kattumist standardsete tootmisviisidega ja eelkõige patoloogiate ärahoidmiseks tehtavate vaksineerimistega.
- (11) Täpsustada tuleks lühikesed tarneahelad ja kohalikud turud, millele võib toetust anda. Kui muu veenev alternatiiv puudub, tuleks nende kahe eristamiseks kasutada lühikest tarneahelat määratleva kriteeriumina vahendajate arvu, samas kui kohalikke turge määratlevaks kriteeriumiks peaks olema kaugus põllumajandusettevõttest kilomeetrites, võttes arvesse asjaomase piirkonna konkreetseid geograafilisi iseärasusi. Väikeettevõtjatevahelises koostöös tuleks hoolega keskenduda maapiirkondade killustatusest põhjustatud ebasoodsa olukorra kaotamisele. Seepärast peaks see piirduma mikroettevõtjate ja füüsiliste isikutega, kes alustavad toetuse taotluse esitamise ajal mikroettevõtflusega. Selleks et tagada ühtne lähenemisviis koostöömeetme rakendamisel, tuleks kõnealuse meetme raames toetust anda ainult lühikesele tarneahela ja kohalike turgudega seotud müügiarendustegevusele.
- (12) Tagamaks, et määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 38 lõike 3 punktis b ja artikli 39 lõike 4 punktis b osutatud ühishfondide võetud kommertsalaenude intressiga seotud maksed jääksid sobivale tasemele, peaks kõnealuste laenude kestus olema minimaalselt üks aasta ja maksimaalselt viis aastat.
- (13) EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuse hulgast välja jätta teatavad liisingulepingutega seotud kulutused, nt liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustustasud. Selleks et võtta arvesse eri liikmesriikide põllumajandussektoris valitsevaid erinevaid finants- ja arengutingimusi, tagades samas EAFRD vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad määratleksid oma

⁽¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine” (COM(2013) 249 (final)).

⁽²⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks” (COM(2013) 659 (final)).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1307/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

maaelu arengu programmides tingimused, mille alusel kasutatud seadmed võivad olla toetuskõlblikud. Kooskõlas liidu maaelu arengu tähtsaimate eesmärkidega tuleks EAFRD toetust anda ainult suure energiatõhususega ja suure keskkonnategevuse tulemuslikkusega taastuvenergia investeeringutele. Seepärast peaksid liikmesriigid kehtestama energiatõhususe miinimumnõuded. Liikmesriigid peaksid tagama, et bioenergia suhtes kohaldatavad säästlikkuse kriteeriumid oleksid täidetud. Liikmesriigid peaksid ka toetama üleminekut esimese põlvkonna biokütustelt teise põlvkonna omadele ning edendama selliste täiustatud biokütuste laialdasemat tootmist, mis võimaldavad kasvuhoo- negaaside heidet oluliselt vähendada, millega kaasnev maakasutuse kaudse muutuse oht on väike ning mis ei konkureeri otse toiduainete ja loomasööda tootmiseks kõlbliku maa pärast.

- (14) Ette tuleks näha määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28, 29, 33 ja 34 sätestatud meetmete kohase kohustuste ümberkorraldamise või kohandamise suhtes kohaldatavad tingimused ja määratleda olukorrad, kus toetuse tagasimaksmist ei nõuta. Tuleks tagada, et kohustuste ümberkorraldamine või kohandamine on võimalik ainult siis, kui kohustuse kohased keskkonnaeesmärgid on tagatud või tõhustatud.
- (15) Vastu tuleks võtta sätted nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 ⁽¹⁾ või, Horvaatia korral, nõukogu määruse (EÜ) nr 1085/2006 ⁽²⁾ kohaselt antavalt maaelu arengu toetuselt üleminekuks määruse (EL) nr 1305/2013 kohaselt antavale toetusele. Võttes arvesse et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1310/2013 ⁽³⁾ on juba kehtestatud terve rida maaelu arengu valdkonna üleminekusätteid, tuleks käesolevas määruses sätestada, millistel tingimustel muutuvad määruse (EÜ) nr 1698/2005 artiklites 52 ja 63 osutatud meetmetega seotud kulutused toetuskõlblikuks määruse (EL) nr 1305/2013 kohaselt. Käesoleva määrusega tuleks ka korrigeerida programmide järeelhindamiste ja nende kokkuvõtte esitamise kuupäevi, et võtta arvesse määruse (EL) nr 1310/2013 artiklis 1 kehtestatud üleminekusätteid, mis käsitlevad programmiperioodi 2007–2013 programmide rakendamist 2014. aastal.
- (16) Kuna määrus (EÜ) nr 1698/2005 asendatakse määrusega (EL) nr 1305/2013, on asjakohane tunnistada kehtetuks määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakenduseeskirjad, mis on kehtestatud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1974/2006 ⁽⁴⁾. Seepärast tuleks määrus (EÜ) nr 1974/2006 kehtetuks tunnistada.
- (17) Pidades silmas asjaolu, et käesoleva määruse *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise hetkel on 2014.–2020. aasta programmitöö periood juba alanud, on vaja selle jõustumise tähtaega nii palju kui võimalik lühendada. Seepärast peaks määrus jõustuma avaldamise päeval ning seda tuleks kohaldada alates 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi esimesest päevast, st 1. jaanuarist 2014,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISALA

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesolevas määruses sätestatakse:

1) määrust (EL) nr 1305/2013 täiendavad sätted järgmistes valdkondades:

a) noored põllumajandustootjad,

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005, 20. september 2005, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1085/2006, 17. juuli 2006, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (ELT L 210, 31.7.2006, lk 82).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1310/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse teatavad üleminekusätted Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antava maaelu arengu toetuse kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 vahendite ja nende jaotamise osas 2014. aastal ning nõukogu määrust (EÜ) nr 73/2009, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1307/2013, (EL) nr 1306/2013 ja (EL) nr 1308/2013 seoses nende kohaldamisega 2014. aastal (ELT L 347, 20.12.2013, lk 865).

⁽⁴⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1974/2006, 15. detsember 2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15).

- b) põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavad ja kõnealuste ettevõtete külastamine,
 - c) kvaliteedikavad – müügiarendustegevus,
 - d) põllumajandusettevõtete ja äritegevuse arendamine,
 - e) metsastamine ja metsamaa loomine,
 - f) põllumajanduse keskkonna- ja kliimaküsimused,
 - g) geneetiliste ressursside säilitamine põllumajanduses ja metsanduses,
 - h) topeltrahastamise välistamine,
 - i) loomade heaolu,
 - j) koostöö,
 - k) kommertsalaenud ühisfondidele,
 - l) investeeringud,
 - m) kohustuste ümberkorraldamine või kohandamine,
 - n) uued kohustused;
- 2) konkreetset üleminekueeskirjad, millega nähakse ette tingimused, mille kohaselt võib komisjoni poolt määruse (EÜ) nr 1698/2005 alusel või, Horvaatia puhul, määruse (EÜ) nr 1085/2006 alusel heakskiidetud toetuse ühendada määruse (EL) nr 1305/2013 kohaselt ettenähtud toetusega, mis Horvaatia puhul hõlmab ka tehnilist abi.

II PEATÜKK

MAAELU ARENGU MEETMEID KÄSITLEVAID EESKIRJU TÄIENDAVAD SÄTTED

Artikkel 2

Noor põllumajandustootja

1. Kui määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 2 lõike 1 punktis n määratletud noor põllumajandusettevõtja, sõltumata oma õiguslikust vormist, ei alusta tegevust põllumajandusettevõtte ainsa juhina, kehtestavad liikmesriigid toetuse saamise eritingimused ja kohaldavad neid. Need tingimused on samaväärsed nendega, mida nõutakse põllumajandusettevõtte ainsa juhina tegevust alustavalt noorelt põllumajandustootjalt. Kõikidel juhtudel peab põllumajandusettevõtte juhtimine olema noorte põllumajandustootjate kontrolli all.

2. Kui toetust taotletakse juriidilisele isikule kuuluvale ettevõttele, peab määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 2 lõike 1 punkti n määratluse kohane noor põllumajandustootja teostama tegelikku ja püsivat kontrolli juriidilise isiku tehtavate juhtimise, tulude ja finantsriskidega seotud otsuste üle. Kui mitu füüsilist isikut, sh isik(ud), kes ei ole noor(ed) põllumajandustootja(d), osalevad juriidilise isiku kapitalis või juhtimises, peab noor põllumajandustootja olema võimeline tegema sellist tegelikku ja püsivat kontrolli kas üksi või koos teiste põllumajandustootjatega.

Juhul kui teine juriidiline isik omab üksi või koos teistega antud juriidilise isiku üle kontrolli, siis kohaldatakse esimeses lõigus sätestatud nõudeid igale füüsilisele isikule, kes kõnealuse teise juriidilise isiku üle kontrolli omab.

3. Kõik määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 2 lõike 1 punktis n sätestatud noore põllumajandustootja määratluse elemendid peavad kõnealuse määruse kohase toetuse taotluse esitamise hetkel olema täidetud. Toetusesaajale võib siiski anda alates toetuse andmist käsitleva üksikotsuse langetamise kuupäevast kuni 36 kuud kestva ajapikenduse, et oleksid täidetud maaelu arengu programmis sätestatud, kutseoskuste omandamist käsitlevad tingimused.

Artikkel 3

Põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavad ja kõnealuste ettevõtete külastamine

Liikmesriigid määratlevad oma maaelu arengu programmides määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 lõikes 1 osutatud põllu- ja metsamajandusettevõtete lühiajaliste vahetuskavade ja kõnealuste ettevõtete külastuste kestuse ja sisu. Nende

kavade ja külastuste korral keskendutakse eelkõige säästvatele põllumajanduse ja metsanduse meetoditele ja/või tehnoloogiatele, põllumajandusettevõtete mitmekesistamisele, lühikestes tarneahelates osalevatele põllumajandusettevõtetele, uute ettevõtlusvõimaluste ja uute tehnoloogiate väljaarendamisele ning metsade vastupanuvõime suurendamisele.

Artikkel 4

Kvaliteedikavad – müügiarendustegevus

1. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 16 lõike 2 kohaselt toetust saavad tootjarühmad on sõltumata oma õiguslikust vormist üksused, mis ühendavad kõnealuse määruse artikli 16 lõikes 1 osutatud põllumajandustoodete, puuvilla või toiduainete kvaliteedikavas osalevaid ettevõtjaid ühe sellise kavaga hõlmatud konkreetse toote korral.
2. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 16 lõike 2 kohase toetuse saamiseks kõlblike meetmete liigid peavad vastama järgmistele nõuetele:
 - a) nad on loodud selleks, et ärgitada tarbijaid ostma tooteid, mis on hõlmatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 16 lõikes 1 osutatud põllumajandustoodete, puuvilla või toiduainete kvaliteedikavaga, milles osalemise eest saab maaelu arengu programmi kohast toetust, ning
 - b) nendega juhitakse tähelepanu asjaomaste toodete eriomadustele või eelistele, eriti kvaliteedile, erilistele tootmismeetoditele, rangetele loomade heaolu nõuetele ja keskkonnast hoolimisele, mis on seotud asjaomase kvaliteedikavaga.
3. Toetuskõlblike meetmetega ei ärgitata tarbijaid ostma toodet selle erilise päritolu tõttu, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012⁽¹⁾ II jaotises, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 110/2008⁽²⁾ III peatükis, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 251/2014⁽³⁾ III peatükis ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013⁽⁴⁾ II osa II jaotise I peatüki 2. jaos veini suhtes kehtestatud kvaliteedikavade alla kuuluvate toodete korral. Toote päritolu võib välja tuua tingimusel, et seda ei ole põhisonumist enam rõhutatud.
4. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 16 lõike 2 kohast toetust ei anta kaubanduslike kaubamärkidega seotud teabe- ja müügiarendustegevuse meetmetele.

Artikkel 5

Põllumajandusettevõtete ja äritegevuse arendamine

1. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõikes 4 osutatud äriplaanis kirjeldatakse vähemalt järgmist:
 - a) Noorte põllumajandustootjate starditoetuse korral:
 - i) põllumajandusliku majapidamise esialgne olukord;
 - ii) põllumajandusliku majapidamise tegevuse arendamise vahe- ja lõppeesmärgid;
 - iii) põllumajandusliku majapidamise tegevuse arendamiseks vajalike meetmete üksikasjad (sh keskkonnasäästlikkuse ja ressursitõhususega seotud üksikasjad), nt investeeringud, koolitus, nõustamine;
 - b) maapiirkondades põllumajandusega mitteseotud ettevõtlustegevuseks antava starditoetuse korral:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1151/2012, 21. november 2012, põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 110/2008, 15. jaanuar 2008, piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistete kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89 (ELT L 39, 13.2.2008, lk 16).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 251/2014, 26. veebruar 2014, aromatiseeritud veinivõõrutuste määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistete kaitse kohta (ELT L 84, 20.3.2014, lk 14).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1308/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

- i) toetust taotleva isiku või mikro- või väikeettevõtja esialgne majandusolukord;
 - ii) isiku või põllumajandusliku majapidamise või mikro- või väikeettevõtja uue tegevuse arendamise vahe- ja lõpp-eesmärgid;
 - iii) isiku või põllumajandusliku majapidamise või mikro- või väikeettevõtja tegevuse arendamiseks vajalike meetmete üksikasjad, nt investeeringud, koolitus, nõustamine või mis tahes muu tegevus.
- c) Väikeste põllumajandusettevõtete arendamiseks antava starditoetuse korral:
- i) põllumajandusliku majapidamise esialgne olukord ning
 - ii) majandusliku elujõulisuse saavutamist toetavate meetmete üksikasjad (sh keskkonناسäästlikkuse ja ressursitõhususega seotud üksikasjad), nt investeeringud, koolitus, koostöö.

2. Liikmesriigid määratlevad määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 4 kolmandas lõigus osutatud lävendid põllumajandusliku majapidamise tootmispotentsiaali põhjal, mida mõõdetakse standardtoodanguga vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1242/2008⁽¹⁾ artikli 5 või mõnele samaväärsele määratlusele.

Artikkel 6

Metsastamine ja metsaalade loomine

Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 22 osutatud metsastamise ja metsaalade loomise meetmega seoses kohaldatakse järgmisi minimaalseid keskkonnanõudeid:

- a) istutatavate liikide, alade ja kasutatavate meetodite valimisel tuleks vältida selliste tundlike elupaikade nagu turbaalade ja märgalade mittenouetekohast metsastamist ning negatiivset mõju suure ökoloogilise väärtusega aladele, sh aladele, kus arendatakse suure loodusväärtusega põllumajandust. Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ⁽³⁾ kohaselt Natura 2000 aladena määratletud aladel lubatakse ainult asjaomaste alade majandamise eesmärkidega kooskõlas olevat ning Natura 2000 rakendamise eest vastutava liikmesriigi asutusega kokkulepitut metsastamist;
- b) puude liikide, sortide, ökotüüpide ja kultuuride valimisel võetakse arvesse kliimamuutusele ja loodusõnnetustele vastu panuvõimet ning asjaomase ala biootilist ja mulla- ja veealast olukorda, samuti liikide võimalikku invasiivsust liikmesriikide poolt määratletud kohalikes tingimustes. Toetusesaajalt nõutakse metsa kaitsmist ja hooldamist vähemalt selle aja jooksul, mille eest makstakse lisatoetust saamata jäänud põllumajandusliku tulu ja hoolduse eest. See hõlmab metsa tulevase arengu jaoks vajalikku hooldus- ja harvendusraiet või karjatamist, puude ja rohhtaimede konkurentsi reguleerimist ning kergesti süttiva alustaimestiku tekke vältimist. Kiirekasvuliste liikide korral määravad liikmesriigid minimaalse ja maksimaalse langetamiseelse kasvuaja. Minimaalne aeg ei tohi olla alla kaheksa aasta, maksimaalne üle 20 aasta;
- c) juhtudel, kus raskete keskkonna- või kliimatingimuste tõttu (sh keskkonnaseisundi halvenemine) ei saa eeldada, et mitmeaastaste puittaimeliikide istutamise teel tekkitab kohaldatava siseriikliku õigusakti kohaselt määratletud metsakate, võib liikmesriik lubada toetusesaajal istutada ja säilitada muudest puittaimedest katte. Toetusesaaja tagab sama hoolduse ja kaitse taseme kui metsa korral;
- d) sellise metsastamistegevuse korral, mis viib teatavat liikmesriikide poolt määratavat lävendit ületava suurusega metsade loomiseni, peab tegevus hõlmama kas
 - i) eranditult selliste ökoloogiliselt kohastunud ja/või asjaomase biogeograafilise ala kliimamuutustele vastupidavamate liikide istutamist, mis mõjuhinnangu kohaselt ei ohusta bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid või millel puudub negatiivne mõju inimeste tervisele, või

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1242/2008, 8. detsember 2008, millega kehtestatakse ühenduse põllumajandusettevõtete liigitus (ELT L 335, 13.12.2008, lk 3).

⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, 21. mai 1992, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ, 30. november 2009, loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

- ii) selliste puuliikide segu külvamist, mis koosneb
- vähemalt 10 % ulatuses piirkonna laialehistest puudest või
 - minimaalselt kolmest puuliigist või -sordist, millest vähim arvukas liik katab vähemalt 10 % pindalast.

Artikkel 7

Põllumajanduse keskkonna- ja kliimaküsimused

1. Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 28 osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohased loomakasvatuse ekstensiivistamise kohustused peavad vastama vähemalt järgmistele tingimustele:

- a) üle- ja alakarjatamise vältimiseks kasutatakse ja hooldatakse kõiki ettevõtte karjamaid;
- b) loomkoormus määratletakse, võttes arvesse kõiki põllumajandusettevõttes peetavaid karjatatavaid loomi või, toitainete leostumise piiramise kohustuse korral, kõiki põllumajandusettevõttes peetavaid loomi, kes on kõnesoleva kohustusega hõlmatud.

2. Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 28 osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohased kadumisohtu kohalike tõugude kasvatamise või geneetilisest erosioonist ohustatud taimede geneetiliste ressursside säilitamise kohustused seavad tingimuseks

- a) kasvatada kohalikku tõugu põllumajandusloomi, kes on geneetiliselt kohastunud ühe või mitme riigis käibiva traditsioonilise tootmissüsteemi või -keskkonnaga ja kes on põllumajanduse jaoks kadumisohtu, või
- b) säilitada selliste taimede geneetilisi ressursse, mis on kohalike ja piirkondlike oludega looduslikult kohanenud ning mille kadumine muudab genofondi vaesemaks.

Toetuse saamise tingimustele vastavad järgmised põllumajandusloomade liigid:

- a) veised,
- b) lambad,
- c) kitsed,
- d) hobuslased,
- e) sead,
- f) linnud.

3. Kohalikke tõuge peetakse põllumajanduse jaoks kadumisohtu olevaiks siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) asjaomaste emaste aretusloomade arv on riigi tasandil registreeritud;
- b) kõnealuse arvu ja loetletud tõugude ohustatud staatuse on kinnitanud nõuetekohaselt tunnustatud asjaomane teadusasutus;
- c) nõuetekohaselt tunnustatud asjaomane tehniline asutus on registreerinud asjaomase tõu tõuraamatu ja ajakohastab seda;
- d) asjaomastel asutustel on ohustatud tõugu loomade identifitseerimiseks vajalikud oskused ja teadmised.

Nende tingimuste täitmist käsitlev teave on esitatud maaelu arengu programmis.

4. Taimede geneetilisi ressursse loetakse geneetilisest erosioonist ohustatuks tingimusel, et maaelu arengu programmis on geneetilise erosiooni kohta esitatud piisavalt tõendeid, mis põhinevad teaduslikel tulemustel või näitajatel maatõugude/algupäraste (kohalike) liikide esinemise ja nende liigilise mitmekesisuse vähenemise ning vajaduse korral kohaliku tasandi peamise põllumajandustegevuse muutumise kohta.

5. Käesoleva artikli lõigetes 1–4 osutatud põllumajandusliku keskkonnatoetuse kohustuste hulka kuuluvad tegevused ei ole toetuskõlblikud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõike 9 alusel.

Artikkel 8

Geneetiliste ressursside säilitamine põllumajanduses ja metsanduses

1. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „*in situ* säilitamine” – põllumajanduses: geneetiliste materjalide säilitamine ökosüsteemides ja looduslikes elupaikades ning liikide või looduslike liikide elujõuliste populatsioonide hoidmine ja taastamine nende looduslikus keskkonnas ning kodustatud loomatõugude või kultuurtaimeliikide puhul põllumajanduskeskkonnas, kus on välja kujunenud nende eriomadused;
- b) „*in situ* säilitamine” – metsanduses: geneetiliste materjalide säilitamine ökosüsteemides ja looduslikes elupaikades ning liikide elujõuliste populatsioonide hoidmine ja taastamine nende looduslikus keskkonnas;
- c) „*põllu- või metsamajandusettevõtetes säilitamine*” – *in situ* säilitamine ja arendamine põllu- või metsamajandusettevõtte tasandil;
- d) „*ex situ* säilitamine” – põllumajanduse või metsanduse geneetilise materjali säilitamine väljaspool looduslikku elupaika;
- e) „*ex situ* kogu” – põllumajanduse või metsanduse geneetilise materjali kogu, mida hoitakse väljaspool looduslikku elupaika.

2. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõike 9 ja artikli 34 lõike 4 alusel toetuskõlblikud põllumajanduse ja metsanduse geneetiliste ressursside säilitamise alased tegevused on järgmised:

- a) suunatud meetmed: põllumajanduse ja metsanduse geneetiliste ressursside *in situ* ja *ex situ* säilitamist, kirjeldamist, kogumist ja kasutamist edendavad tegevused, sh hetkel *in situ* säilitatavate geneetiliste ressursside veebipõhised loendid, k.a põllu- või metsamajandusettevõttes säilitamine, ning *ex situ* kogude ja andmebaaside veebipõhised loendid;
- b) kooskõlastatud meetmed: tegevused, millega edendatakse liidu põllumajanduse ja metsanduse geneetiliste ressursside säilitamise, kirjeldamise, kogumise ja kasutamisega seotud teabevahetust liikmesriikide pädevate organisatsioonide vahel;
- c) kaasnevad meetmed: teavitamis-, levitamise- ja nõuandetegevused, millesse kaasatakse valitsusväliseid organisatsioone ja teisi asjaomaseid sidusrühmi ning mis sisaldavad koolitusi ja tehniliste aruannete koostamist.

Artikkel 9

Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade ja samaväärsete tavade topeletrahastamise välistamine

1. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõike 6, artikli 29 lõike 4 ja artikli 30 lõike 1 kohase toetuse kohaldamiseks võetakse selliste maksete arvutamisel arvesse ainult selliseid täiendavaid kulusid ja/või saamata jäänud tulusid, mis on seotud kohustustega, mis ei mahu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 alusel asjakohaste kohustuslike tavade raamesse.

2. Kui teatatakse määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 kohasest põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohustusest, mis kehtib määruse (EL) nr 1307/2013 IX lisa I jao punktides 3 ja 4 ning III jao punktis 7 osutatud tavade korral ning mis tahes muude kõnealusesse lisasse lisatud tavade korral, mida peetakse kooskõlas määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõike 8 eeskirjadega samaväärseks määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõike 2 kohaselt kehtestatud ühe või mitme tavaga, vähendatakse määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõike 6 kohast põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohustuse toetust ühekordselt makstava kindla summa võrra, mis vastab iga määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõike 12 punkti c kohaselt kehtestatud keskkonnasäästlikumaks muutmise tava korral liikmesriigis või piirkonnas makstavale keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse osale.

Artikkel 10

Loomade heaolu

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 33 kohaselt toetuse saamiseks kõlblike, loomade heaoluga seotud kohustuste korral peavad kehtima tootmismeetodite kõrgemad standardid ühes järgmises valdkonnas:

- a) vesi, sööt ja loomade hooldamine kooskõlas loomapidamise loomulike vajadustega;
- b) pidamistingimused, suurem ruum, põrandapinnad, mitmekesistamismaterjalid, loomulik valgus;

- c) võimalus käia õues;
- d) tavad, mille korral välditakse loomade moonutamist ja/või kastreerimist, või kui erijuhtudel peetakse loomade moonutamist või kastreerimist vajalikuks, võimaldatakse tuimastite, valuvaigistite ja põletikuvastaste ravimite kasutamist või immunokastreerimist.

Artikkel 11

Koostöö

1. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 35 lõike 2 punktis d osutatud lühikeste tarneahelate loomise ja arendamise toetus hõlmab ainult selliseid tarneahelaid, milles põllumajandustootja ja tarbija vahel on üks vahendaja.
2. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 35 lõike 2 punktis d osutatud kohalike turgude loomise ja arendamise toetus hõlmab turgusid, mille korral
 - a) on maaelu arengu programmis määratud, millises raadiuses (kilomeetrites) toote päritoluettevõttest peab töötlemine ja lõpptarbijale müümine toimuma, või
 - b) maaelu arengu programmis on ette nähtud mõni alternatiivne veenev lahendus.
3. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 35 lõike 2 punkti c kohaselt toetust saavate toimingute korral tähendab „väikeettevõtja” komisjoni soovitus 2003/361/EÜ ⁽¹⁾ määratletud mikroettevõtjat või füüsilist isikut, kes toetuse taotlemise hetkel ei tegele ettevõtlusega.
4. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 35 lõike 2 punktis e osutatud müügi edendusmeetmed saavad toetust ainult käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele vastavate lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude osas.

Artikkel 12

Kommerts-laenu ühisfondidele

Kui määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 38 ja 39 osutatud ühisfondide makstava hüvitise vahendite allikas on kommerts-laenu, on laenu kestus üks kuni viis aastat.

Artikkel 13

Investeeringud

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 45 kohaldamisel kehtib järgmine:

- a) liisingu korral ei ole toetuskõlblikud muud liisingulepinguga seotud kulud, näiteks liisinguandja hinnalisand, intresside refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed;
- b) liikmesriigid sätestavad oma maaelu arengu programmides tingimused, mille kohaselt võivad kasutatud tehnika ostmise kulud olla toetuskõlblikud;
- c) liikmesriigid nõuavad vastavust energiatõhususe miinimumnõuetele selliste toetust saanud taastuvenergia taristu investeeringute korral, kui tarbitakse või toodetakse energiat, juhul kui sellised standardid on siseriiklikul või rahvusvahelisel tasandil olemas;
- d) investeeringud seadmetesse, mille esmane eesmärk on elektrienergia tootmine biomassist, ei ole toetuskõlblikud, v.a juhul, kui soojusenergiat kasutatakse minimaalsel määral, mille määrab liikmesriik;
- e) liikmesriigid kehtestavad eri tüüpi seadmetele bioenergia, sh biokütuste tootmiseks kasutatavate teraviljade ja muude tärkliiserikaste kultuuride, suhkru ja õlikultuuride maksimaalse osakaalu piirmäära. Bioenergia tootmise projektidele antavat toetust kohaldatakse ainult liidu õigusaktides, sh Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/28/EÜ ⁽²⁾ artikli 17 lõigetes 2–6 sätestatud kehtivatele jätkusuutlikkuse kriteeriumidele vastava bioenergia suhtes. Sellega seoses lisatakse maaelu arengu programmi keskkonnamõju strateegilisse hinnangusse üldine hinnang.

⁽¹⁾ Komisjoni soovitus 2003/361/EÜ, 6. mai 2003, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/28/EÜ, 23. aprill 2009, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

*Artikkel 14***Kohustuste ümberkorraldamine või kohandamine**

1. Liikmesriigid võivad lubada ühe määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28, 29, 33 või 34 kohase kohustuse ümbermuutmist muuks kohustuseks selle täitmise ajal, eeldusel et täidetakse kõiki järgmisi tingimusi:

- a) muutmine toob olulist kasu keskkonnale või loomade heolule;
- b) sellega tõhustatakse märkimisväärselt olemasolevat kohustust;
- c) heakskiidetud maaelu arengu programm sisaldab asjaomast kohustust.

Uus kohustus võetakse terveks vastava meetme korral määratud ajavahemikuks, olenemata sellest, kui kaua algset kohustust on juba rakendatud.

2. Liikmesriigid võivad lubada määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28, 29, 33 ja 34 järgsete kohustuste kohandamist nende kohaldamise ajal, kui heakskiidetud maaelu arengu programm selliseid kohandusi võimaldab ja kui kohandus on algse kohustuse eesmärkide saavutamist silmas pidades nõuetekohaselt põhjendatud.

Toetusesaaja täidab kohandatud kohustust algse kohustuse lõpuni jäänud aja jooksul.

Kohandusi võib teha ka kohustuse täitmise kestuse pikendamiseks.

*Artikkel 15***Olukorrad, kus tagasimaksmist ei nõuta**

1. Kui toetusesaaja suurendab toetuse määramise tingimusena võetud kohustuse kehtivusajal oma põllumajandusettevõtte pindala, võivad liikmesriigid ülejäänud kehtivusajaks ette näha kohustuse laiendamise, nii et see hõlmaks ka lisandunud ala, või esialgse kohustuse asendamise uuega. Sama kehtib ka juhul, kui kohustusega hõlmatud pindala suureneb põllumajandusettevõtte siseselt.

2. Lõikes 1 osutatud kohustuse laiendamine nii, et see hõlmaks täiendavat pindala, on võimalik ainult järgmistel tingimustel:

- a) see aitab kaasa kohustuse keskkonnanäesmärgi täitmisele;
- b) see on kohustuse olemuse, selle järelejäänud kehtivusaja ning täiendava pindala suuruse seisukohast põhjendatud;
- c) see ei takista toetuse määramise tingimuste täitmise tõhusat kontrolli.

Kohustuse algsest kestusest peetakse kinni.

3. Lõike 1 kohaselt võib kehtiva kohustuse asendada uuega, tingimusel et see hõlmab kogu asjaomast pindala ja et selle tingimused on vähemalt samaväärsed algse kohustuse omadega.

Kui algne kohustus asendatakse uuega, võetakse uus kohustus terveks asjakohase meetme korral määratud ajavahemikuks, olenemata sellest, kui palju aega on algse kohustuse rakendamise hakkamisest juba möödunud.

III PEATÜKK

ÜLEMINEKUSÄTTED*Artikkel 16***Kulutuste toetuskõlblikkus**

1. Toetusesaajate poolt 2007.–2013. aasta programmitöö perioodil määruse (EÜ) nr 1698/2005 artiklites 52 ja 63 osutatud meetmete raames võetud juriidiliste kohustustega seotud kulutused on 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil EAFRD toetuse saamiseks kõlblikud maksete korral, mis tuleb teha:

a) 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2015, kui rahaeraldise vastavalt määrusele (EÜ) nr 1698/2005 vastu võetud vastava kava asjaomasele meetmele on juba ära kasutatud;

b) pärast 31. detsembrit 2015.

2. Lõikes 1 osutatud kulud on toetuskõlblikud 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil EAFRD toetuse saamiseks, tingimusel et on täidetud järgmised tingimused:

a) sellised kulutused on ette nähtud 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi vastavas maaelu arengu programmis;

b) kohaldatakse vastava meetme EAFRD toetumäära määruse (EL) nr 1305/2013 alusel, nagu on sätestatud käesoleva määruse I lisas;

c) liikmesriigid tagavad, et asjaomased üleminekumeetmed on nende juhtimis- ja kontrollisüsteemide kaudu selgelt identifitseeritud.

Artikkel 17

Horvaatia

1. Horvaatia toetusesaajate poolt maaelu arengu ühinemisele toetamise rahastamisvahendi (IPARD) raames võetud juriidiliste kohustustega seotud kulutused seoses komisjoni määruse (EÜ) nr 718/2007⁽¹⁾ artikli 171 lõike 3 punktis b ja lõike 4 punktides a ja b osutatud meetmete kohase tegevusega on 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil EAFRD toetuse saamiseks kõlblikud maksete korral, mis tuleb teha:

a) 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2016, kui rahaeraldise vastavalt määrusele (EÜ) nr 718/2007 vastu võetud vastava kava asjaomasele meetmele on juba ära kasutatud;

b) pärast 31. detsembrit 2016.

2. Lõikes 1 osutatud kulud on toetuskõlblikud 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil EAFRD toetuse saamiseks, tingimusel et on täidetud järgmised tingimused:

a) sellised kulutused on ette nähtud 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi maaelu arengu programmis;

b) kohaldatakse vastava meetme EAFRD toetumäära määruse (EL) nr 1305/2013 alusel, nagu on sätestatud käesoleva määruse II lisas;

c) Horvaatia tagab, et asjaomased üleminekumeetmed on tema juhtimis- ja kontrollisüsteemide kaudu selgelt identifitseeritud.

3. Kulutused, mis on tehtud pärast 31. detsembrit 2013 seoses IPARDi programmi lõpetamiseks vajalike toimingutega ja määruse (EÜ) nr 718/2007 artiklis 191 osutatud järelhindamisega, võivad EAFRDst toetust saada 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi tehnilist abi käsitleva osa alusel, eeldusel et programmis on sellised kulutused ette nähtud.

Artikkel 18

Järelhindamine

1. Määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 86 lõikes 5 osutatud järelhindamise aruanne esitatakse komisjonile 31. detsembriks 2016.

2. Määruse (EÜ) nr 1698/2005 artiklis 87 osutatud järelhindamiste kokkuvõtte valmib hiljemalt 31. detsembriks 2017.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 19

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1974/2006 tunnistatakse kehtetuks.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 718/2007, 12. juuni 2007, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1085/2006, millega luuakse ühinemisele abi rahastamisvahend (ELT L 170, 29.6.2007, lk 1).

Selle kohaldamist jätkatakse meetmete suhtes, mida rakendatakse komisjoni poolt määruse (EÜ) nr 1698/2005 alusel enne 1. jaanuari 2014 heaks kiidetud programmide kohaselt.

Artikkel 20

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. märts 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

I LISA

Määruses (EÜ) nr 1698/2005 ja määruses (EL) nr 1305/2013 või määruses (EL) nr 1303/2013 sätestatud meetmete vastavuse tabel

Määruse (EÜ) nr 1698/2005 kohased meetmed	Programmiperioodi 2007–2013 koodid	Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Programmiperioodi 2014–2020 koodid
Artikli 20 punkti a alapunkt i ja artikkel 21: Koolitus ja teavitamine	111	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14	1
Artikli 20 punkti a alapunkt ii ja artikkel 22: Starditoetus noortele põllumajandustootjatele	112	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkt i	6
Artikli 20 punkti a alapunkt iii ja artikkel 23: Ennetähtaegselt pensionile jäämine	113	/	/
Artikli 20 punkti a alapunkt iv ja artikkel 24: Nõustamisteenuste kasutamine	114	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 15 lõike 1 punkt a	2
Artikli 20 punkti a alapunkt v ja artikkel 25: Põllumajandusettevõtte juhtimis-, asendus- ja nõuandeteenuste loomine	115	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 15 lõike 1 punkt b	2
Artikli 20 punkti b alapunkt i ja artikkel 26: Põllumajandusettevõtete moderniseerimine	121	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 17 lõike 1 punkt a	4
Artikli 20 punkti b alapunkt ii ja artikkel 27: Metsade majandusliku väärtuse parandamine	122	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktid d ja e	8
Artikli 20 punkti b alapunkt iii ja artikkel 28: Põllumajandustoodetele ja metsasaadustele lisandväärtuse andmine	123	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 17 lõike 1 punkt b ja artikli 21 lõike 1 punkt e	4 8
Artikli 20 punkti b alapunkt iv ja artikkel 29: Uute toodete, töötlemisviiside ja tehnoloogialahenduste alane koostöö	124	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35	16
Artikli 20 punkti b alapunkt v ja artikkel 30: Põllumajanduse ja metsanduse arengu ja kohanemisega seotud infrastruktuur	125	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 17 lõike 1 punkt c	4
Artikli 20 punkti b alapunkt vi: Taastamis- ja ennetusmeetmed	126	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 18	5
Artikli 20 punkti c alapunkt i ja artikkel 31: Standardite järgimine	131	/	/
Artikli 20 punkti c alapunkt ii ja artikkel 32: Toidukvaliteedikavad	132	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 16 lõige 1	3

Määruse (EÜ) nr 1698/2005 kohased meetmed	Programmiperioodi 2007–2013 koodid	Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Programmiperioodi 2014–2020 koodid
Artikli 20 punkti c alapunkt iii ja artikkel 33: Toodetest teavitamine ja nende edendamine toidukvaliteedikavade raames	133	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 16 lõige 2	3
Artikli 20 punkti d alapunkt i ja artikkel 34: Elatuspõllumajandus	141	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkt iii	6
Artikli 20 punkti d alapunkt ii ja artikkel 35: Tootjarühmad	142	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 27	9
Artikli 36 punkti a alapunkt i: Toetused ebasoodsate looduslike tingimustega mägi-aladele	211	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 31	13
Artikli 36 punkti a alapunkt ii: Toetused muudele ebasoodsate tingimustega aladele	212	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 31	13
Artikli 36 punkti a alapunkt iii ja artikkel 38: Natura 2000 ja direktiiviga 2000/60/EÜ seotud toetused	213	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 30	12
Artikli 36 punkti a alapunkt iv ja artikkel 39: Põllumajanduslikud keskkonnatoetused	214	Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 28 ja 29:	10 11
Artikli 36 punkti a alapunkt v ja artikkel 40: Loomade heaolu toetus	215	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 33	14
Artikli 36 punkti a alapunkt vi ja artikkel 41: Vähetootlikud investeeringud	216	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 17 lõike 1 punkt d	4
Artikli 36 punkti b alapunkt i ja artikkel 43: Põllumajandusmaa esmane metsastamine	221	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punkt a	8
Artikli 36 punkti b alapunkt ii ja artikkel 44: Põllumajandusmaal agrometsandussüsteemide esmarajamine	222	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punkt b	8
Artikli 36 punkti b alapunkt iii ja artikkel 45: Muu maa esmane metsastamine	223	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punkt a	8
Artikli 36 punkti b alapunkt iv ja artikkel 46: Natura 2000 toetus	224	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 30	12
Artikli 36 punkti b alapunkt v ja artikkel 47: Metsanduse keskkonnatoetus	225	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 34	15
Artikli 36 punkti b alapunkt vi ja artikkel 48: Metsapotentsiaali taastamine ja ennetustegevus	226	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punkt c	8

Määruse (EÜ) nr 1698/2005 kohased meetmed	Programmiperioodi 2007–2013 koodid	Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Programmiperioodi 2014–2020 koodid
Artikli 36 punkti b alapunkt vii ja artikkel 49: Vähetootlikud investeeringud	227	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punkt d	8
Artikli 52 punkti a alapunkt i ja artikkel 53: Mitmekesistamine mittepõllumajandusliku tegevuse suunas	311	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkt ii ja punkt b	6
Artikli 52 punkti a alapunkt ii ja artikkel 54: Ettevõtte rajamise ja arendamise toetus	312	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkt ii ja punkt b	6
Artikli 52 punkti a alapunkt iii ja artikkel 55: Turismi soodustamine	313	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkt ii ja punkt b ning artiklid 20 ja 35	6 6 7 16
Artikli 52 punkti b alapunkt i ja artikkel 56: Majanduse ja maaelanikkonna põhiteenused	321	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 20	7
Artikli 52 punkti b alapunkt ii: Külade uuendamine ja arendamine	322	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 20	7
Artikli 53 punkti b alapunkt iii ja artikkel 57: Maapiirkondade kultuuripärandi säilitamine ja selle kvaliteedi parandamine	323	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 20	7
Artikli 52 punkt c ja artikkel 58: Kooolitus ja teavitamine	331	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14	1
Artikli 52 punkt d ja artikkel 59: Oskuste omandamine, elavdamine ja rakendamine	341	/	/
Artikli 63 punkt a: Kohaliku arengu strateegiad	41 (411, 412, 413)	Määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 35	19
Artikli 63 punkt b: Koostööprojektide rakendamine	421	Määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 35	19
Artikli 63 punkt c: Kohaliku tegevusrühma juhtimine, oskuste omandamine ja territooriumi arendamine	431	Määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 35	19
IV jaotise II peatükk Tehniline abi	511	Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 51 kuni 54: Tehniline abi ja võrgustike loomine	20
		Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkt c: Väikepõllumajandustootjate kavas osalevate põllumajandustootjate iga-aastane toetus	6

Määruse (EÜ) nr 1698/2005 kohased meetmed	Programmiperioodi 2007–2013 koodid	Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Programmiperioodi 2014–2020 koodid
		Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 36 lõike 1 punkt a: Saagi, loomade ja taimede kindlustamine	17
		Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 36 lõike 1 punkt b: Ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- ja taimehaiguste, kahjurite leviku ning keskkonnajuhtumitega seotud ühisfondid	17
		Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 36 lõike 1 punkt c: Sissetuleku stabiliseerimise vahend	17

II LISA

Määruses (EÜ) nr 718/2007 ja määruses (EL) nr 1305/2013 või määruses (EL) nr 1303/2013 sätestatud meetmete vastavuse tabel

Määruse (EÜ) nr 718/2007 kohased meetmed	Programmiperioodi 2007–2013 koodid	Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Programmiperioodi 2014–2020 koodid
Artikli 171 lõike 2 punkt a ja artikkel 174: Investeeringud põllumajandusettevõtete ümberkorralduseks ja ühenduse nõuetega vastavusse viimiseks	101	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 17 lõike 1 punkt a	4
Artikli 171 lõike 2 punkt c ja artikkel 176: Investeeringud põllumajandus- ja kalandustoodete töötlemisse ja turustamisse, et see tegevus ümber korraldada ja ühenduse nõuetega vastavusse viia	103	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 17 lõike 1 punkt b	4
Artikli 171 lõike 3 punkt b ja artikkel 178: Kohaliku maaelu arengu strateegiate ettevalmistamine ja rakendamine	202	Määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 35	19
Artikli 171 lõike 4 punkt a ja artikkel 179: Maapiirkondade infrastruktuuri parandamine ja arendamine	301	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 20 lõike 1 punktid b ja d	7
Artikli 171 lõike 4 punkt b ja artikkel 180: Maapiirkondade majandustegevuse mitmekesistamine ja arendamine	302	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkt ii ja punkt b	6
Artikkel 182: Tehniline abi	501	Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 51 kuni 54: Tehniline abi ja võrgustike loomine	20

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 808/2014,**17. juuli 2014,****milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 3, artiklit 12, artikli 14 lõiget 6, artiklit 41, artikli 54 lõiget 4, artikli 66 lõiget 5, artiklit 67, artikli 75 lõiget 5 ja artikli 76 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) nr 1305/2013 on kehtestatud üldeeskirjad, millega reguleeritakse maaelu arendamiseks antavat liidu toetust, mida rahastatakse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD), ning mis täiendavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽²⁾ teises osas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohta kehtestatud ühissätteid. Selleks et tagada kõnealuste määrustega kehtestatud uue õigusraamistiku sujuv toimimine ja ühetaoline kohaldamine, on komisjonile antud õigus võtta vastu teatavad eeskirjad selle rakendamiseks.
- (2) Tuleks sätestada maaelu arengu programmide sisu esitamise eeskirjad, mis põhineksid eelkõige määruse (EL) nr 1305/2013 artikliga 8 ja määruse (EL) nr 1303/2013 artikliga 27 ette nähtud nõuetel. Samuti tuleks sätestada, milliseid neist esitamise eeskirjadest kohaldatakse ka selliste programmide suhtes, mis käsitlevad piiristamata garantii ja väärtpaperistamisega seotud ühisinstrumente, mille abil vähendatakse nõudeid Euroopa Investeerimispanka (edaspidi „EIP“) kaasatavale kapitalile, millele on osutatud määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 28. Lisaks tuleks sätestada eeskirjad riiklike raamistike sisu kohta.
- (3) Tuleks kehtestada riiklike raamistike heakskiitmise menetlus ja ajakava.
- (4) Selleks et süstematiseerida maaelu arengu programmide muutmist, tuleks kehtestada kõnealuste programmide ja nendesse tehtavate muudatuste esitamise sagedus. Selle eesmärk oleks vähendada võimalikult palju halduskoormust, jäädes samas paindlikuks selgelt määratletud hädaolukordades ja eriolukordades.
- (5) Tuleks kehtestada riiklike raamistike, sealhulgas ajakava muutmise eeskirjad, et eelkõige hõlbustada piirkondlike programmidega liikmesriikidel riiklike raamistike muutmist.
- (6) Selleks et tagada EAFRD vahendite hea kasutamine, tuleks kehtestada vautšeri- või mõni muu samaväärne süsteem teadmussiirdes ja teabemeetmes osalejate kulude katmiseks, et tagada hüvitatud kulude otsene seos osalejale pakutava konkreetse, toetuskõlbliku koolituse või teadmussiirdesega.
- (7) Majanduslikult soodsaima pakkumuse esitanud teenuseosutaja valimiseks tuleks nõustamisteenuseid osutavate asutuste ja organite valimisel järgida kehtivaid riigihankemenetluse eeskirju.
- (8) Kuna lõppmaksed tuleks teha üksnes pärast äriplaani nõuetekohast rakendamist, tuleks kehtestada sellise hindamise ühised parameetrid. Lisaks tuleks esimest korda tegevust alustavate noorte põllumajandustootjate juurdepääsu hõlbustamiseks muudele kui määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 19 osutatud meetmetele (mis käsitlevad põllumajandusettevõtete ja ettevõtlike arengut) kehtestada eeskirjad äriplaanidesse mitmesuguste meetmete kaasamise kohta, samuti sellekohaste taotluste heakskiitmismenetluse kohta.

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 487.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (9) Liikmesriikidel peaks põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete ning mahepõllumajanduse ja loomade heaoluga seotud meetmete raames võetud kohustuste täitmiseks antavate toetuste arvutamiseks olema kõnealuste kohustuste eripära tõttu võimalik kasutada muid ühikuid, kui on kehtestatud määruse (EL) nr 1305/2013 II lisas. Tuleks kehtestada eeskirjad toetuse lubatud maksimumsummade kohta, välja arvatud loomühikupõhised toetused ja loomühikutesse arvutamise määrad eri loomaliikidel.
- (10) Selleks et tagada määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28–31, 33 ja 34 kohaste meetmetega seotud lisakulude ja saamata jäänud tulu arvutamine läbipaistvalt ja kontrollitavalt, tuleks kehtestada teatavad ühiselemendid, mida kohaldatakse kõigis liikmesriikides ühetaoliselt.
- (11) Ülemäärase hüvitamise ja liigse halduskoormuse vältimiseks tuleks kehtestada teatavate meetmete kombineerimise eeskirjad.
- (12) Tuleks kehtestada eeskirjad riiklike maaeluvõrgustike tegevuse alguse ja nende struktuuri kohta, et tagada nende tõhus toimimine ja ajaline kooskõla programmi rakendamiseks.
- (13) EAFRDst toetust saavatest maaelu arengu meetmetest teavitamiseks ja nende avalikustamiseks tuleks ette näha korraldusametuse kohustused, mida tuleks käesolevas määruses täpsustada. Korraldusametuse peaks oma üldised teavitamis- ja avalikustamismeetmed koondama strateegiasse ning suurendama ühtse veebisaidi või -portaali kaudu teadlikkust maaelu arengu poliitika eesmärkidest ning parandama rahastamisvõimaluste kohta teabe kättesaadavust ja läbipaistvust. Toetusesaajad peaksid olema kohustatud teavitama avalikkust oma projektidele EAFRDst antavast toetusest.
- (14) Selleks et hõlbustada seire- ja hindamissüsteemi loomist, tuleks kindlaks määrata kõnealuse süsteemi ühiselemendid, sealhulgas näitajad ja hindamiskava.
- (15) Tuleks kehtestada määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 75 osutatud iga-aastase rakendusaruande kesksed elemendid ja määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 56 osutatud hindamiskava miinimumnõuded.
- (16) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas maaelu arengu komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas määruses sätestatakse määruse (EL) nr 1305/2013 rakenduseeskirjad seoses maaelu arengu programmide esitamise, maaelu arengu programmide ja riiklike raamistike muutmise heakskiitmise korra ja ajakavaga, riiklike raamistike sisuga, maaelu arengu programmide kohta esitatava teabe ja nende avalikustamisega, teatavate maaelu arengu meetmete rakendamise ja järelevalve, hindamise ja aruandlusega.

Artikkel 2

Maaelu arengu programmide ja riiklike raamistike sisu

Kooskõlas käesoleva määruse I lisaga kehtestatakse järgmiste programmide sisu esitamine: määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 27 ja määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 kohased maaelu arengu programmid, määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohased riiklikud programmid, mis käsitlevad piiristamata garantiid ja väärtpaberistamisega seotud ühisinstrumente, mille abil vähendatakse nõudeid EIP kaasatavale kapitalile, ning määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 6 lõikes 3 osutatud riiklikud raamistikud.

Artikkel 3

Riiklike raamistike vastuvõtmine

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 6 lõikes 3 osutatud riiklikud raamistikud võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikliga 29.

Artikkel 4

Maaelu arengu programmide muutmine

1. Maaelu arengu programmide ning riiklike maaeluvõrgustike loomise ja tegevuse eriprogrammide muutmise taotlused sisaldavad eelkõige järgmist teavet:

- a) kavandatud muudatuse liik;
- b) muutmise põhjused ja/või muutmist õigustavad rakendusprobleemid;
- c) muudatuse eeldatav mõju;
- d) muudatuse mõju näitajatele;
- e) seos muudatuse ja määruse (EL) nr 1303/2013 II jaotise II peatükis osutatud partnerluslepingu vahel.

2. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 11 punkti a alapunktis i osutatud liiki programmimuudatusi võib taotleda mitte rohkem kui kolm korda programmiperioodi jooksul.

Kõigi eri liiki muudatuste kohta võib kalendriaasta ja programmi kohta esitada vaid ühe ühistaotluse, välja arvatud 2023. aastal, mil võib esitada rohkem kui ühe muutmistaotluse, mis on seotud üksnes rahastamiskava kohandamisega, sealhulgas indikaatorkavast tulenevate muudatustega.

Esimest ja teist lõiku ei kohaldata:

- a) kui on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid, mis on tingitud loodusõnnetustest ja katastroofidest, mille esinemist on liikmesriigi pädev asutus ametlikult kinnitatud, või
- b) kui muutmisvajadus tuleneb liidu õigusraamistiku muutmisest või
- c) määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 21 osutatud tulemuslikkusanalüüsist või
- d) kui on tegemist määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti h alapunktis i kohase igaks aastaks kavandatud EAFRD osaluse muudatusega, mis on tingitud summade iga-aastasest jaotusest liikmesriikide kaupa, millele on osutatud kõnealuse määruse artikli 58 lõikes 7.

3. Liikmesriigid esitavad oma viimase, määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 11 punkti a alapunktis iii osutatud liiki programmimuudatuse komisjonile 30. septembriks 2020.

Muud liiki programmimuudatused esitatakse komisjonile 30. septembriks 2023.

4. Kui programmis muudetakse andmeid, mis on esitatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 6 lõike 3 teises lõigus osutatud riikliku raamistiku tabelis, tähendab programmimuudatuse heakskiitmine ka kõnealuse tabeli vastava läbivaatamise heakskiitmist.

Artikkel 5

Riiklike raamistike muutmine

1. Määruse (EL) nr 1303/2013 artiklit 30, määruse (EL) nr 1305/2013 artiklit 11 ja käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 punkte b ja c kohaldatakse *mutatis mutandis* riiklike raamistike muudatuste suhtes.

2. Liikmesriigid, kes soovivad esitada riiklikud raamistikud, mis sisaldavad määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 6 lõike 3 teises lõigus osutatud tabelit, võivad komisjonile esitada riikliku raamistiku muudatused seoses kõnealuse tabeliga, võttes arvesse eri programmide rakendamise taset.

3. Pärast lõikes 2 osutatud muudatuste heakskiitmist kohandab komisjon määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punktis h osutatud asjaomaste programmide rahastamiskavasid läbivaadatud tabeliga, tingimusel et:

- a) EAFRD osaluse kogusummat programmi kohta kogu programmitöö perioodil ei muudeta;
- b) EAFRD kogueraldist asjaomasele liikmesriigile ei muudeta;
- c) programmi aastaseid jaotusi läbivaatamisaastale eelnevatel aastatel ei muudeta;
- d) järgitakse EAFRD iga-aastast eraldist asjaomasele liikmesriigile;
- e) järgitakse EAFRD koguvahendeid keskkonna- ja kliimameetetele, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 59 lõikes 6.

4. Välja arvatud seoses kiireloomuliste meetmetega, mis on tingitud loodusõnnetustest ja katastroofidest, mille esinemist on liikmesriigi pädev asutus ametlikult kinnitatud, võib õigusraamistiku muudatusi või määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 21 osutatud tulemuslikkusanalüüsist tulenevaid muudatusi ning lõikes 2 osutatud riiklike raamistike muutmise taotlusi esitada üksnes üks kord kalendriaasta jooksul enne 1. aprilli. Erandina artikli 4 lõike 2 teisest lõigust võib programmides teha sellisest analüüsist tulenevaid muudatusi lisaks samal aastal esitatavale ühele muudatustaotlusele.

5. Muudatuse heakskiitmise rakendusakt võetakse vastu õigel ajal, et eelarvelisi kulukohustusi saaks vastavalt muuta enne selle aasta lõppu, mil läbivaatamine esitati.

Artikkel 6

Teadmussüire ja teabemeetmed

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 14 osutatud teadmussüirdes ja teabemeetmetes osalejate reisi- ja majutuskulud, päevarahad ning ka põllumajandustootjate asendamisega seotud kulud kaetakse vautšeri- või mõne muu samaväärse süsteemi kaudu.
2. Seoses lõikes 1 osutatud süsteemidega peavad liikmesriigid tagama, et:
 - a) vautšeri- või samaväärse süsteemi kehtivusaeg ei ületa ühte aastat;
 - b) kehtestatakse vautšerite või millegi muu samaväärse saamise eeskirjad, eelkõige selle kohta, et need on seotud konkreetse meetmega;
 - c) määratakse kindlaks eritingimused, mille alusel saab vautšeritega pakkuda koolituse või muu teadmussüirde ja teabemeetme osutajale hüvitist.

Artikkel 7

Nõustamisteenuseid pakkuvate asutuste ja isikute valimine

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 15 lõikes 3 osutatud pakkumismenetlustes järgitakse liidus ja liikmesriikides kehtivaid riigihanke-eeskirju. Menetlustes võetakse nõuetekohaselt arvesse taset, mis taotleja on kõnealuses artiklis osutatud kvalifikatsioonide puhul saavutanud.

Artikkel 8

Äriplaanid

1. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 5 kohaldamisel hindavad liikmesriigid kõnealuse määruse artikli 19 lõikes 4 osutatud äriplaanide rakendamist, kui toetust antakse kõnealuse määruse artikli 19 lõike 1 punkti a alapunktide i ja ii kohaselt, võttes arvesse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014⁽¹⁾ artikli 5 lõikes 1 osutatud meetmete nõuetekohast rakendamist.
2. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkt a alapunkti i kohase toetuse korral võivad liikmesriigid, kui äriplaanides on osutatud muude kõnealuse määruse alusel võetavate maaelu arengu meetmete kasutamisele, ette näha, et toetusetaotluse heakskiitmine tähendab toetuse andmist ka kõnealuste meetmete raames. Kui liikmesriik kasutab seda võimalust, tagab ta, et toetusetaotluses esitatakse teave, mida on vaja kõnealuste meetmete alusel antava toetuse rahastamiskõlblikkuse hindamiseks.

⁽¹⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, 11. märts 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) ja kehtestatakse üleminekusätted (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

*Artikkel 9***Ühikute teisendamine**

1. Kui määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28, 29 ja 34 kohaseid kohustusi väljendatakse muudes ühikutes kui need, mis on sätestatud kõnealuse määruse II lisas, võivad liikmesriigid arvutada toetusmaksleid kõnealuste muude ühikute alusel. Sel juhul tagavad liikmesriigid, et järgitakse EAFRD toetuse saamise tingimustele vastavaid aastaseid maksimumsummasid, mis on sätestatud kõnealuses lisas.

2. Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28, 29 ja 34 kohaseid toetusi ei anta loomühiku kohta, välja arvatud toetused, mis on seotud kõnealuse määruse artikli 28 lõike 10 punktis b osutatud kohustusega kasvatada põllumajanduse jaoks kadumisohtu olevaid kohalikke tõuge.

Eri loomaliikide loomühikutesse arvutamise määrad on sätestatud II lisas.

*Artikkel 10***Lisakulude ja saamata jäänud tulu tavaprognosid**

1. Liikmesriigid võivad määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28–31 ning artiklite 33 ja 34 kohaste meetmete või tegevusliikidega seotud toetussummad kindlaks määrata lisakulude ja saamata jäänud tulu tavaprognoside alusel.

2. Liikmesriigid tagavad, et arvutused ja lõikes 1 osutatud vastavad toetusmaksleid:

- a) sisaldavad ainult kontrollitavaid andmeid;
- b) põhinevad asjakohaste teadmiste ja oskustega määratud arvandmetel;
- c) viitavad selgelt kasutatud arvandmete allikale;
- d) on eristatud, et võtta vajaduse korral arvesse piirkondlikke või kohalikke tingimusi ja tegelikku maakasutust;
- e) ei sisalda investeerimiskuludega seotud elemente.

*Artikkel 11***Kohustuste kombineerimine ja meetmete kombineerimine**

1. Erisuguseid määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 kohaseid põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustusi, kõnealuse määruse artikli 29 kohaseid mahepõllumajanduskohustusi, kõnealuse määruse artikli 33 kohaseid loomade heaoluga seotud kohustusi ja kõnealuse määruse artikli 34 kohaseid metsanduse keskkonna- ja kliimakohustusi võib kombineerida tingimusel, et need täiendavad üksteist ja on üksteisega kooskõlas. Liikmesriigid peavad lisama lubatud kombinatsioonide loetelu maaelu arengu programmidesse.

2. Kui lõikes 1 osutatud samade või eri meetmete raames kombineeritakse meetmeid või eri kohustusi, peavad liikmesriigid võtma toetuse taseme kindlaksmääramisel arvesse sellise kombineerimise tõttu konkreetselt saamata jäänud tulu ja lisakulusid.

3. Kui tegevus viiakse läbi kahe või enama meetme raames või eri tegevusliikide raames, võivad liikmesriigid kulud siduda domineeriva meetme või tegevusliigiga. Kohaldatakse kõnealuse domineeriva meetme või tegevusliigi konkreetset osalusmäära.

*Artikkel 12***Riiklik maaeluvõrgustik**

1. Liikmesriigid näevad ette määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 54 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku loomise ja toimimise ning võrgustiku tegevuskava kehtivusaja alguse hiljemalt 12 kuud pärast seda, kui komisjon on vastavalt maaelu arengu programmi või riikliku maaeluvõrgustiku loomiseks ja toimimiseks ettenähtud konkreetse programmi heaks kiitnud.

2. Riikliku maaeluvõrgustiku toimimiseks vajalik struktuur luuakse kas riigi või piirkonna pädevates asutustes või kõnealuste asutuste väliselt kas pakkumismenetluste või nende mõlema kombinatsiooni kaudu. Kõnealuse struktuuri abil peab olema võimalik täita vähemalt määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punktis b osutatud tegevusi.

3. Kui liikmesriik on valinud riikliku maaeluvõrgustiku loomiseks ja toimimiseks konkreetse programmi, peab kõnealune programm sisaldama käesoleva määruse I lisa 3. osas osutatud elemente.

Artikkel 13

Teave ja avalikustamine

1. Korraldusasutus esitab seirekomiteele teabe eesmärgil teabe- ja avalikustamisstrateegia, samuti kõik selle muudatused. Strateegia esitatakse hiljemalt kuue kuu jooksul pärast maaelu arengu programmi vastuvõtmist. Korraldusasutus teavitab seirekomiteed vähemalt kord aastas teabe- ja avalikustamisstrateegia rakendamise edusammudest ja selle tulemuste kohta tehtud analüüsist, samuti järgmiseks aastaks kavandatud teabe- ja avalikustamismeetmetest.

2. Üksikasjalikud eeskirjad korraldusasutuse ja toetusesaajate kohustuste kohta seoses teabe ja avalikustamisega on sätestatud III lisas.

Artikkel 14

Seire- ja hindamissüsteem

1. Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 67 osutatud ühine seire- ja hindamissüsteem sisaldab järgmisi elemente:

- a) sekkumisloogika, milles on näidatud prioriteetide, sihtvaldkondade ja meetmete vahelised seosed;
- b) ühised taust-, tulemus- ja väljundnäitajad, sealhulgas maaelu arengu sihtvaldkondadega seotud kvantifitseeritud eesmärkide kehtestamiseks kasutatavad näitajad ja eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriumid tulemuslikkuse hindamiseks;
- c) ühised hindamisküsimused, mis on esitatud V lisas;
- d) andmete kogumine, säilitamine ja edastamine;
- e) korrapärane aruandlus seire ja hindamise kohta;
- f) hindamiskava;
- g) eel- ja järeelhindamised ning kõik muud maaelu arengu programmiga seotud hindamised, sealhulgas need, mida on vaja määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 50 lõigete 4 ja 5 ning määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 75 lõigete 3 ja 4 kohaste 2017. ja 2019. aastal esitatavate rakendamise aastaaruannetega seotud rangemate nõuete täitmiseks;
- h) kõikide seire ja hindamise eest vastutavate isikute toetamine nende kohustuste täitmisel.

2. Maaelu arengu poliitika ühised taust-, tulemus- ja väljundnäitajad on sätestatud IV lisas. Kõnealuselises lisas on esitatud ka näitajad, mida tuleb kasutada maaelu arengu sihtvaldkondadega seotud kvantifitseeritud eesmärkide kehtestamiseks. Selleks et kehtestada määruse (EL) nr 1303/2013 II lisa punktis 2 osutatud tulemusraamistiku vahe-eesmärgid ja eesmärgid, peab liikmesriik kasutama kas käesoleva määruse IV lisa punkti 5 kohaseid eelnevalt kindlaksmääratud tulemusraamistikunäitajaid või asendama kõnealused näitajad muude maaelu arengu programmis määratletud asjaomaste väljundnäitajatega ja/või täiendama neid.

3. VI lisas esitatud tehnilise toetuse dokumendid on osa seire- ja hindamissüsteemist.

4. Seoses tegevusliikidega, mille võimalik panus määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 5 esimese lõigu punkti 2 alapunktis a, artikli 5 esimese lõigu punkti 5 alapunktides a–d ja artikli 5 esimese lõigu punkti 6 alapunktis a osutatud sihtvaldkondadesse on kindlaks määratud tabelis, millele on osutatud käesoleva määruse I lisa 1. osa punkti 11 alapunktis c, tehakse määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 70 osutatud tegevusliikide elektroonilisse registrisse märke, mille abil on võimalik kindlaks teha tegevused, mis aitavad kaasa ühe või mitme kõnealuse sihtvaldkonna eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 15

Rakendamise aastaaruanne

Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 75 osutatud rakendamise aastaaruande esitamine on sätestatud käesoleva määruse VII lisas.

*Artikkel 16***Hindamiskava**

Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 56 lõikes 1 osutatud hindamiskava miinimumnõuded on sätestatud käesoleva määruse I lisa 1. osa punktis 9.

*Artikkel 17***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. juuli 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

I LISA

1. OSA

Maaelu arengu programmide sisu esitamine**1. Maaelu arengu programmi pealkiri****2. Liikmesriik või halduspiirkond**

- a) Programmiga hõlmatud geograafiline ala
- b) Piirkonna klassifikatsioon

3. Eelhindamine

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

- a) Maaelu arengu programmi tähtsaimate etappidega seotud protsessi kirjeldus, sealhulgas põhisündmuste ajastus ja vahearuanded.
- b) Struktureeritud tabel, milles on näidatud eelhindamise tulemusel esitatud soovitusel ja see, kuidas neid on arvesse võetud.
- c) Maaelu arengu programmile lisatakse eelhindamise täielik aruanne (sealhulgas keskkonnamõju strateegilise hindamise nõuete kohta).

4. Tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude analüüs (SWOT-analüüs) ja vajaduste kindlaksmääramine

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

- a) SWOT-analüüs sisaldab järgmisi punkte:
 - i) programmi piirkonna hetkeolukorra üldine kõikehõlmav kirjeldus üldiste ja programmispetsiifiliste taustnäitajate ja muu kvalitatiivse ajakohase teabe põhjal;
 - ii) programmi piirkonnas kindlaks tehtud tugevad küljed;
 - iii) programmi piirkonnas kindlaks tehtud nõrgad küljed;
 - iv) programmi piirkonnas kindlaks tehtud võimalused;
 - v) programmi piirkonnas kindlaks tehtud ohud;
 - vi) struktureeritud tabel üldiste ja programmispetsiifiliste taustnäitajate andmetega.
- b) Vajaduste hindamine SWOT-analüüsi käigus saadud tõendite põhjal kõigi maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetide (edaspidi „prioriteet“), kõigi sihtvaldkondade ja kõigi kolme valdkondadevahelise teema (keskkond, sealhulgas Natura 2000 erivajadused vastavalt tähtsusjärjestatud rakenduskavadele, ⁽¹⁾ kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, innovatsioon) kohta.

5. Strateegia kirjeldus

- a) Maaelu arengu programmi abil käsitletavate vajaduste ning eesmärkide, prioriteetide, sihtvaldkondade ja sihtväärtuste valiku põhjendus, lähtudes SWOT-analüüsi ja vajaduste hindamise käigus saadud tõenditest. Programmi lisatud valdkondlike allprogrammide põhjendus, kui see on vajalik. Põhjendus peab eelkõige tõendama määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti c alapunktides i ja iv osutatud nõuete täitmist.
- b) Iga sihtvaldkonna puhul maaelu arenguks võetud meetmete kombinatsioon ja põhjendus, sealhulgas põhjendus meetmetele eraldatud rahaliste vahendite kohta ja rahaliste ressursside piisavuse kohta seatud eesmärkide saavutamiseks, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti c alapunktides ii ja iii. Sekkumisloogikasse kaasatud meetmete kombinatsioon põhineb SWOT-analüüsi käigus saadud tõenditel, põhjendustel ja punktis a osutatud vajaduste prioriseerimisel.

⁽¹⁾ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ (looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7)) artikli 8 lõige 4.

- c) Kirjeldus sellest, kuidas käsitletakse valdkondadevahelisi teemasid, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti c alapunktis v osutatud erinõuded.
- d) Sekkumisloogikat kokku võttev tabel, milles on näidatud maaelu arengu programmi jaoks valitud prioriteetid ja sihtvaldkonnad, kvantifitseeritud eesmärgid ja nende saavutamiseks kasutatavate meetmete kombinatsioon, sealhulgas kavandatavad kulud. Kokkuvõttev tabel koostatakse automaatselt punkti 5 alapunktis b ja punktis 11 esitatud teabe põhjal ja selles kasutatakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 184/2014 ⁽¹⁾ artikli 4 punktide a ja b osutatud elektroonilise andmevahetussüsteemi („SFC 2014“) näitajaid.
- e) Kirjeldus nõustamispädevusest, millega tagatakse piisav nõustamine ja toetus õigusnõuete ja innovatsiooniga seotud meetmete alal, et tõendada võetud meetmeid, nagu on nõutud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti c alapunktiga vi.

6. Hinnang eeltingimuste kohaldatavuse kohta järgmiste struktureeritud tabelite abil

- a) Teave eeltingimuste kohaldatavuse hindamise kohta.
- b) Iga kohaldatava üld- ja prioriteetse eeltingimuse kohta esitatakse tabelis:
 - i) hinnang selle täitmise kohta ja
 - ii) loetelu prioriteetidest/sihtvaldkondadest ja meetmetest, mille suhtes eeltingimust kohaldatakse. Soovituslik loetelu prioriteetidest/sihtvaldkondadest ja olulistest meetmetest iga eeltingimuse kohta on sätestatud 4. osas;
 - iii) asjaomaste kriteeriumide loetelu ja hinnang kriteeriumidele vastavuse kohta;
 - iv) viited strateegiatele, õigusaktid või muud asjakohased dokumendid, sealhulgas viited asjakohastele jagudele ja artiklitele, mis tõendavad vastavust asjaomasele kriteeriumile.
- c) Kaks eraldi tabelit: üks tabel kohaldatavate üldiste ja teine tabel kohaldatavate prioriteetsete eeltingimuste (täielikult või osaliselt täitmata) kohta. Kummaski tabelis esitatakse järgmine teave:
 - i) täitmata kriteeriumide kindlakstegemine;
 - ii) võetavad meetmed kõnealustele kriteeriumidele vastamiseks;
 - iii) kõnealuste meetmete tähtsused; ja
 - iv) kriteeriumidele vastamise eest vastutavad asutused.

7. Tulemusraamistiku kirjeldus

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

- a) Vajaduse korral teave näitajate valiku kohta, nagu on osutatud artikli 14 lõikes 2, ning teave vahe-eesmärkide, rakendamise põhisammude ja tulemusreservi jaotamise kohta. Seatud eesmärgid tuleb strateegia raames vastavalt punkti 5 alapunktile a põhjendada.
- b) Tabel, milles on iga prioriteedi kohta sätestatud tulemusreservi jaotamine ja iga näitaja kohta:
 - i) eesmärgid 2023. aastaks. Eesmärkides ei võeta arvesse täiendavat riiklikku rahastamist, nagu on osutatud punktis 12, ega täiendava riikliku rahastamise vormis antavat riigiabi, nagu on osutatud punktis 13;
 - ii) vahe-eesmärgid 2018. aastaks (eesmärkide põhjal).

⁽¹⁾ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 184/2014, 25. veebruar 2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta) kohaselt liikmesriikide ja komisjoni vahelisele elektroonilisele andmevahetussüsteemile kohaldatavad tingimused ning võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1299/2013 (erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil) kohaselt vastu Euroopa Regionaalarengu Fondi toetuste sekkumiskategooriate nomenklatuur Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames (ELT L 57, 27.2.2014, lk 7).

Kui tulemusreservi jaoks eraldatud EAFRD toetuse kogusumma erineb liikmesriikidele EAFRD raames ette nähtud kogutoetuse tulemusreservi eraldiste proportsionaalsest jaotamisest ⁽¹⁾ partnerluslepingu alusel kõikide riiklike ja piirkondlike programmide vahel, välja arvatud riiklikud programmid, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks, ning määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 54 lõike 1 teises lõigus osutatud riikliku maaeluvõrgustiku loomise ja tegevuse eriprogrammid, tuleb esitada põhjendus tulemusreservi jaotamise kohta.

8. Valitud meetmete kirjeldus

- 1) Rohkem kui ühe meetme suhtes kohaldatavate üldtingimuste kirjeldus, sh vajaduse korral maapiirkonna määratlus, baasväärtused, nõuetele vastavus, rahastamisvahendite ja ettemaksete kavandatud kasutus, üldsätted investeeringute kohta, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 45 ja 46.

Artikli 11 lõikes 1 osutatud kohustuste lubatud kombinatsioonid lisatakse vajaduse korral maaelu arengu programmile.

- 2) Kirjeldus meetmete kaupa, sealhulgas:

- a) õiguslik alus;
- b) meetme üldkirjeldus, sealhulgas selle sekkumisloogika ja panus sihtvaldkondade ja valdkondadevaheliste eesmärkide saavutamisse;
- c) ulatus, toetusmäär, rahastamiskõlblikud toetusesaajad, ja kui see on asjakohane, siis summa või toetuse arvutamise meetodika allmeetme kaupa ja/või vajaduse korral tegevuse liigi kaupa. Iga tegevusliigi kohta täpsustatud rahastamiskõlblikud kulud, rahastamiskõlblikkuse tingimused, kohaldatavad summad ja toetusmäärad ning valikukriteeriumide määramise põhimõtted;
- d) meetmete ja/või tegevusliikide tõendatavuse ja kontrollitavuse kirjeldus:
 - i) ohud meetmete ja/või tegevusliigi rakendamisel;
 - ii) leevendusmeetmed;
 - iii) meetme ja/või tegevuse liigi üldhinnang.

Seoses määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 kohaste meetmetega peab kirjeldus sisaldama tabelit, milles on näidatud seos põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostuste ning nende kontrolli meetodite vahel.

- e) Igat meedet ja/või tegevusliiki kirjeldatakse järgmiste elementide abil:

1. *Teadmussiiire ja teabemeetmed (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14)*
 - Teadmussiiiret osutavate asutuste asjakohane suutlikkus täita vastavaid ülesandeid personali kvalifikatsiooni ja korrapärase koolituse näol.
 - Põllumajanduslike majapidamiste ja metsamajandusettevõtete vahetuskavade ja kõnealuste ettevõtjate külastamise kestus ja sisu, nagu on osutatud delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artiklis 3.
2. *Nõustamisteenused, põllumajandusliku majapidamise juhtimis- ja asendusteenused (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 15)*
 - Põhimõtted, millega tagatakse piisavad ressursid järjepidevalt koolitatud ja kvalifitseeritud personali ning nende poolt osutatavate nõustamisteenuste valdkonnas nõustamiskogemuse ja usaldusvääruse näol. Kõnealuse nõustamisega hõlmatud aspektid.
3. *Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedi kavad (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 16)*
 - Liikmesriikide poolt tunnustatud ja rahastamiskõlblikud põllumajandustoodete, puuvilla või toiduainete kvaliteedi kavad, sealhulgas põllumajanduslike majapidamiste sertifitseerimise süsteemid, ja kinnitus selle kohta, et kõnealused kavad vastavad määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 16 lõike 1 alapunktis b sätestatud kriteeriumidele;
 - Rahastamiskõlblikud põllumajandustoodete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemid, mis on saanud liikmesriikide tunnustuse, et vastavad liidu parimate tavade suunistele.

⁽¹⁾ EAFRD osaluse kogusumma kasutamine iga asjaomase programmi rakendamiseks.

4. *Investeeringud materiaalsesse varasse (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 17)*
 - Mittetootlikud investeeringud;
 - ühisinvesteeringud;
 - integreeritud projektid;
 - rahastamiskõlblikud Natura 2000 alad ja muud rahastamiskõlblikud suure loodusliku väärtusega alad;
 - kirjeldus selle kohta, kuidas suunatakse toetus põllumajanduslikele majapidamistele vastavalt määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 5 lõikes 2 osutatud prioriteedi kohta tehtud SWOT-analüüsile;
 - liidu õigusaktidega kehtestatud selliste uute nõuete loetelu, mille järgimiseks võib määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 17 lõike 6 alusel toetust anda;
 - vajaduse korral delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 13 punktis c osutatud energiatõhususe miinimumstandardid;
 - vajaduse korral delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 13 punktis e osutatud lävendid.
5. *Põllumajanduslike majapidamiste ja ettevõtluse areng (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 19)*
 - Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkti a alapunktis iii osutatud väike põllumajanduslik majapidamine;
 - määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 4 kolmandas lõigus osutatud ülemine ja alumine lävend;
 - eritingimused toetuse andmiseks noortele põllumajandustootjatele, kes ei asu tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina vastavalt delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 2 lõigetele 1 ja 2;
 - teave delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 2 lõikes 3 osutatud ajapikenduse kohaldamise kohta;
 - äriplaaniga seotud nõuete kokkuvõte;
 - eri meetmete võimalik ühendamine äriplaanis, mis võimaldab noore põllumajandustootja juurdepääsu kõnealustele meetmetele;
 - mitmekesistamisega hõlmatud valdkonnad.
6. *Põhiteenused ja külaarendus maapiirkondades (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 20)*
 - Väiketaristu, sealhulgas väikesemahuline turismitaristu, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 20 lõike 1 punktis e;
 - vajaduse korral erand, mis tehakse investeeringutele lairibataristusse ja taastuvatesse energiaallikatesse, et oleks võimalik toetada ka suuremat taristut;
 - delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 13 punktis c osutatud energiatõhususe miinimumstandardid;
 - delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 13 punktis e osutatud lävendid.
7. *Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 21)*
 - Põllumajandusliku majapidamise selline suurus, millest suuremate puhul tuleb toetuse saamiseks esitada metsamajandamiskava või samaväärne dokument kooskõlas metsade säästva majandamise kavaga, ja selle suuruse põhjendus;
 - samaväärne dokument.

Metsastamine ja metsamaa loomine

- Liigid, alad ja meetodid, mida tuleb kasutada nõuetele mittevastava metsastamise vältimiseks, nagu on osutatud delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 6 punktis a, sealhulgas selliste alade keskkonna- ja ilmastikutingimuste kirjeldus, mis on ette nähtud metsastamiseks vastavalt kõnealuse määruse artikli 6 punktile b;
- delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artiklis 6 osutatud keskkonnavalased miinimumnõuded.

Agrometsandussüsteemide loomine

- Istutatavate puude miinimum- ja maksimumarv hektari kohta, küpsetes puistutes säilitatavate puude arv ning lubatud metsataimede liigid, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 23 lõikes 2;
- toetatavatest süsteemidest saadav eeldatav keskkonnakas.

Metsapõlengutest ja loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine

- Vajaduse korral selliste taimede kahjuliket organismiliikide loetelu, mis võivad põhjustada loodusõnnetuse;
- määrata kindlaks metsaalad, mis on asjakohases metsakaitsekavas liigitatud keskmise või suure põlenguriskiga aladeks;
- kahjurite leviku ja haiguspuhangute vastu võetavate ennetusmeetmete korral asjaomase juhtumi kirjeldus koos teaduslike tõenditega, sealhulgas soovitusel kahjurite ja haigustega tegelevatelt teadusorganisatsioonidelt.

Investeeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks

- Rahastamiskõlblike investeeringute liigid ja nende abil saavutatav keskkonnatulemus ja/või üldkasutusväärtus.

8. *Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 27)*

- Rühmade ja organisatsioonide tunnustamise ametliku korra kirjeldus.

9. *Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 28)*

- Asjaomased baaselemendid; see hõlmab määruse (EL) nr 1306/2013⁽¹⁾ VI jaotise I peatükis kehtestatud asjakohaseid kohustuslikke nõudeid, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013⁽²⁾ artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktides ii ja iii sätestatud asjakohaseid kriteeriume ja miinimumtoiminguid, asjakohaseid väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse miinimumnõudeid ning muid asjakohaseid siseriikliku õigusega kehtestatud kohustuslikke nõudeid;
- väetisi käsitlevad miinimumnõuded peavad muu hulgas sisaldama nitraaditundlikest piirkondadest väljaspool asuvate põllumajanduslike majapidamiste jaoks nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ⁽³⁾ kohaselt kasutusele võetud hea tava koodekseid ja fosforisaastealaseid nõudeid; kasutatavate taimekaitsevahenditega seotud miinimumnõuded peavad muu hulgas sisaldama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/128/EÜ⁽⁴⁾ kehtestatud integreeritud taimekaitse üldpõhimõtteid, nõuet, et toodete kasutamiseks oleks luba ja et koolituskohustus oleks täidetud, ohutu hoidmise nõudeid, pestitsiididega töötlemise seadmete kontrolli ning vee ja muude tundlike kohtade läheduses pestitsiidide kasutamist käsitlevaid eeskirju, nagu on kehtestatud siseriiklike õigusaktidega;

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1306/2013, 17. detsember 2013, ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1307/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

(3) Nõukogu direktiiv 91/676/EMÜ, 12. detsember 1991, veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/128/EÜ, 21. oktoober 2009, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

- tabel, milles on näidatud seos põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostuste ja asjaomaste tava-päraste põllumajandustavade vahel ning võrdlustaseme asjaomased elemendid (baaselemendid), st maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisund ning kohustuslikud majandamisnõuded, väetistele ja taimekaitsevahenditele esitatavad miinimumnõuded, muud asjaomased riiklikud/piirkondlikud nõuded ning miinimumtoimingud;
- põllumajanduse jaoks kadumisohtu olevate kohalike tõugude ja geneetilist erosioonist ohustatud taimede geneetiliste ressursside loetelu;
- meetodite ning agronoomiliste eelduste ja parameetrite kirjeldus, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõikes 3 osutatud miinimumnõuete kirjeldus iga kohustuseliigi kohta, mis on võetud aluseks arvutustele, mis põhjendavad lisakulusid, võetud kohustuse tõttu saamata jäänud tulu ja tehingukulude määra; vajaduse korral kinnitus selle kohta, et meetodi puhul on võetud arvesse määruse (EL) nr 1307/2013 kohaselt antud toetust, sealhulgas kliima- ja keskkonnasäästlike põllumajandustavade toetust, et välistada topeltrahastamine; vajaduse korral muude mõõtühikute teisendamise meetod vastavalt käesoleva määruse artiklile 9.

10. Mahepõllumajandus (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 29)

- Asjaomased baaselemendid; see hõlmab määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis kehtestatud asjakohaseid kohustuslikke nõudeid, määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktides ii ja iii sätestatud asjakohaseid kriteeriume ja miinimumtoiminguid, asjakohaseid väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse miinimumnõudeid ning muid asjakohaseid siseriikliku õigusega kehtestatud kohustuslikke nõudeid;
- meetodite ning agronoomiliste eelduste ja parameetrite kirjeldus, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 29 lõikes 2 osutatud miinimumnõuete kirjeldus iga kohustuseliigi kohta, mis on võetud aluseks arvutustele, mis põhjendavad lisakulusid, võetud kohustuse tõttu saamata jäänud tulu ja tehingukulude määra; vajaduse korral kinnitus selle kohta, et meetodi puhul on võetud arvesse määruse (EL) nr 1307/2013 kohaselt antud abi, sealhulgas kliima- ja keskkonnasäästlike põllumajandustavade toetust, et välistada topeltrahastamine; vajaduse korral muude mõõtühikute teisendamise meetod vastavalt käesoleva määruse artiklile 9.

11. Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 30)

- Natura 2000 alad: nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ⁽¹⁾ rakendamiseks kavandatud alad ning põllumajandustootjate kohustused, mis tulenevad vastavatest riikliku/piirkondliku juhtimise aladest sätestest;
- kui kõnealuse meetme raames toetatakse muid piiritletud looduskaitsealasid, mille suhtes kohaldatakse keskkonnapiiranguid, tuleb täpsustada alad ja näidata, kuidas toetus aitab kaasa direktiivi 92/43/EMÜ artikli 10 rakendamisele;
- veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused: maakasutusviisi olulised muudatused ja seosed Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁽²⁾ („veepoliitika raamdirektiiv”) artiklis 13 osutatud veemajanduskava käsitlevate meetmeprogrammidega;
- baaselemendid; Natura 2000 kohased toetused: see hõlmab määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 94 ja II lisa kohast maa head põllumajandus- ja keskkonnaseisundit ning määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktides ii ja iii osutatud asjaomaseid kriteeriume ja miinimumtoiminguid; veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused: see hõlmab määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis kehtestatud kohustuslikke standardeid ja määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktide ii ja iii kohaselt kehtestatud kriteeriume ja miinimumtoiminguid;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ, 30. november 2009, loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EÜ, 23. oktoober 2000, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

- seos meetme rakendamise ja tähtsusjärjestatud rakenduskavade vahel (direktiivi 92/43/EMÜ artikli 8 lõige 4);
- piirangud / ebasoodsad tingimused, mille alusel võib toetusi anda, ja kohustuslikud põllumajandustavad;
- meetodite ja agronoomiliste eelduste kirjeldus, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 30 lõikes 3 osutatud, direktiivide 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ kohaste selliste miinimumnõuete ning kõnealuse määruse artikli 30 lõikes 4 osutatud veepoliitika raamdirektiivi kohaste selliste miinimumnõuete kirjeldus, mis on võetud aluseks arvutustele, mis põhjendavad lisakulusid ja saamatajäänud tulu, mis on tingitud ebasoodsatest tingimustest asjaomastel aladel seoses direktiivide 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ ning veepoliitika raamdirektiivi rakendamisega; vajaduse korral kinnitus selle kohta, et meetodi puhul on võetud arvesse määruse (EL) nr 1307/2013 kohaselt antud toetust kliima- ja keskkonnasäästlike põllumajandustavade eest, et välistada topeltrahastamine.

12. *Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 31)*

- Põllumajandusliku majapidamise suhtes kehtestatud lävend, mille alusel liikmesriik arvutab toetuse järk-järgulise vähenemise.

Looduslikust või muust konkreetsest eripärast tingitud piirangutega alade kindlaksmääramine

- Alade kindlaksmääramisel kohaldatud kohaliku üksuse tasandi kirjeldus;
- meetodi kohaldamise, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 32 osutatud kriteeriumide kirjeldus kõnealuses artiklis osutatud alade kolme kategooria piiritlemiseks, sealhulgas tasandamise kirjeldus ja tulemused looduslikust või muust konkreetsest eripärast tingitud piirangutega aladel (v.a mägi-alad).

13. *Loomade heaolu (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 33)*

- Liikmesriikide ja liidu nõuded, mis vastavad määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis kehtestatud kohustuslikele standarditele;
- meetodite ning agronoomiliste/zootehniliste eelduste ja parameetrite kirjeldus, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 33 lõikes 2 osutatud miinimumnõuete kirjeldus iga kohustuseliigi kohta, mis on võetud aluseks arvutustele, mis põhjendavad lisakulusid ja võetud kohustusest tõttu saamata jäänud tulu.

14. *Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 34)*

- Põllumajandusliku majapidamise suurus, millest suuremate puhul tuleb toetuse saamiseks esitada metsamajandamiskava või samaväärne dokument;
- samaväärne dokument;
- riigi metsandusseadusega või muude asjakohaste siseriiklike õigusaktidega kehtestatud asjakohased kohustuslikud nõuded;
- meetodite ning eelduste ja parameetrite kirjeldus, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 34 lõikes 2 osutatud miinimumnõuete kirjeldus iga kohustuseliigi kohta, mis on võetud aluseks arvutustele, mis põhjendavad lisakulusid ja võetud kohustuse tõttu saamata jäänud tulu.

15. *Koostöö (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35)*

- Katseprojektide, klasterite, võrgustike, lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude eripära.

16. Riskijuhtimine (määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 36, 37 ja 38)

— Ülemäärase hüvitamise ärahoidmise mehhanismide kirjeldus.

Saagi, loomade ja taimede kindlustamine

— Toetuskõlblike kindlustuslepingute tingimuste kirjeldus, mis hõlmab vähemalt järgmist:

- a) kindlustamine konkreetsete ohtude vastu;
- b) kindlustussummadest kaetavad konkreetset majanduslikud kahjud;

— eeskirjad, mille alusel arvutatakse toodangu osakaal, mis põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust on hävinenud.

Ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- ja taimehaiguste, kahjurite leviku ning keskkonnajuhtumitega seotud ühisfond

— Rahastamiskorra ning ühisfondide loomise ja haldamise põhimõtted, mis hõlmavad eelkõige järgmist:

- a) selliste ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- või taimehaiguste puhangute, kahjurite leviku või keskkonnajuhtumite loetelu, mille tõttu võib põllumajandustootjatele kahju hüvitada, sh vajaduse korral nende geograafiline ulatus;
- b) hindamiskriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks, kas konkreetse sündmuse eest makstakse põllumajandustootjatele hüvitist;
- c) majanduslike kahjudena käsitatavate lisakulude arvutamise meetodid;
- d) halduskulude arvutamine;
- e) meetod, mille alusel arvutatakse toodangu osakaal, mis põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust on hävinud;
- f) rahastamiskõlblike kulude mis tahes piirmäärad;

— kui ühisfond maksab rahalist hüvitist kommertslaenust, siis kommertslaenu miinimum- ja maksimumkestus.

Sissetuleku stabiliseerimise vahend

— Rahastamiskorra, ühisfondide loomise ja haldamise ning põllumajandustootjatele hüvitiste maksmise põhimõtted, mis hõlmavad eelkõige järgmist:

- a) halduskulude arvutamine;
- b) eeskirjad, mida kasutatakse sissetuleku vähenemise arvutamise meetodi kehtestamisel;
- c) rahastamiskõlblike kulude mis tahes piirmäärad;

— kui ühisfond maksab rahalist hüvitist kommertslaenust, siis kommertslaenu miinimum- ja maksimumkestus.

17. Kogukonna juhitud kohalik areng (LEADER) (määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 35, määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 43 ja 44)

— Kogukonna juhitud kohaliku arengu selliste kohustuslike elementide kirjeldus, millest koosneb LEADER-meede: ettevalmistav toetus, tegevus kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia raames, kohaliku algatusrühma koostöömeetmete ettevalmistamine ja rakendamine, jooksvad kulud ja tegevuse elavdamise toetus, millele on osutatud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõikes 1;

- määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 43 osutatud LEADER-stardikomplekti kui konkreetset tüüpi ettevalmistava toetuse (kui see on asjakohane) kasutamise kirjeldus;
- määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 44 lõikes 3 osutatud LEADER-koostööprojektide jaoks jooksvate taotluste süsteemi kirjeldus;
- kohaliku arengu strateegia valiku menetlus ja ajakava;
- määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 33 lõikes 6 sätestatud piiridest välja jääva elanikkonna arvuga kohaliku arengu strateegia geograafiliste alade valimise põhjendus;
- kooskõlastamine muude Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seoses kogukonna juhitud kohaliku arenguga, sealhulgas see, kuidas on lahendatud juhtfondi võimalik kasutamine, ning kõigi ülemaailmsete vastastikuste täiendavustega ESI fondide vahel ettevalmistava toetuse rahastamisel;
- võimalus teha ettemakseid või mitte;
- korraldusasutuse, makseasutuse ja LEADERi kohalike tegevusrühmade ülesanded, eelkõige seoses määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 34 lõike 3 punktis b osutatud mittediskrimineeriva ja läbipaistva valikumenetluse ning tegevuste objektiivsete valikukriteeriumidega;
- selliste ettenähtud kooskõlastusmehhanismide ja vastastikuste täiendavuste kirjeldus, mis on tagatud muude maaelu arengu meetmete raames toetatud tegevusega, eelkõige seoses järgmisega:
 - investeeringud mittepõllumajanduslikku tegevusse ja ettevõtluse alustamise toetus määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 alusel,
 - määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 20 kohased investeeringud ja
 - määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 35 kohane koostöö, eelkõige kohaliku arengu strateegia rakendamine avaliku ja erasektori partnerluse kaudu.

9. Hindamiskava, mis sisaldab järgmisi jagusid

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

1) Eesmärgid ja otstarve

Hindamiskava eesmärgid ja otstarve, lähtudes vajadusest kindlustada piisav ja asjakohane hindamistegevus, et eelkõige tagada programmi juhtimiseks, 2017. ja 2019. aastal esitatavate rakendamise aastaaruannete jaoks ja järelhindamiseks vajalik teave ning maaelu arengu programmi hindamiseks vajalike andmete kättesaadavus.

2) Valitsemine ja koordineerimine

Maaelu arengu programmi puhul kasutatava seire- ja hindamiskorra lühikirjeldus, esitades peamised asjaomased organid ja nende vastutusosalad. Selgitus selle kohta, kuidas on hindamine seotud maaelu arengu programmi rakendamise sisu ja ajakavaga.

3) Hindamisteemad ja -toimingud

Kavandatud hindamisteemade ja -toimingute ülevaatlisk kirjeldus, sh (kuid mitte ainult) määruse (EL) nr 1303/2013 ja määruse (EL) nr 1305/2013 kohaste ELi hindamisnõuete täitmine. See hõlmab järgmist:

- a) vajalik tegevus selleks, et hinnata määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 osutatud maaelu arengu programmi kõigi prioriteetide panust kõnealuse määruse artiklis 4 sätestatud eesmärkide saavutamisse, tulemus- ja mõjunäitajate väärtuste, analüüsi netomõju ning valdkondlike küsimuste (sh allprogrammid), valdkondadevaheliste küsimuste, riiklike maaeluvõrgustike ja kohaliku arengu strateegia panuse hindamine;

- b) kohaliku algatusrühma tasandil tehtava hindamise jaoks kavandatud toetus;
- c) programmispetsiifilised elemendid, nagu meetodite väljatöötamiseks või konkreetsete poliitikavaldkondade käsitlemiseks vajalik töö.

4) Andmed ja teave

Maaelu arengu programmi rakendamise seotud statistiliste andmete salvestamise, säilitamise, haldamise ja esitamise ning hindamiseks vajalike seireandmete esitamise süsteemi lühikirjeldus. Kasutatavad andmeallikad, andmelüngad, andmete esitamise seotud võimalikud institutsioonilised küsimused ning pakutud lahendused. Selles jaos tuleb näidata, et asjakohased andmehaldussüsteemid hakkavad toimima ettenähtud ajal.

5) Ajakava

Programmiperioodi olulised vahe-eesmärgid ja soovituslik ajakava, mis on vajalik selle tagamiseks, et tulemused oleksid õigel ajal kättesaadavad.

6) Teavitamine

Kirjeldus selle kohta, kuidas levitatakse hindamistulemusi sihtrühmadele, sh hindamistulemuste kasutamise jälgimiseks loodud mehhanismide kirjeldus.

7) Vahendid

Hindamiskava rakendamiseks vajalike ja kavandatud vahendite kirjeldus, sh haldussuutlikkus, andmed, finantsvahendid, IT-vajadused. Hindamiskava täieliku rakendamist tagavate suutlikkuse suurendamise meetmete kirjeldus.

10. **Rahastamiskava**, mis koosneb eraldi struktureeritud tabelitest, milles esitatakse:

a) **iga-aastane EAFRD toetus**

- i) määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 59 lõikes 3 osutatud kõikide piirkonnaliikide kaupa;
- ii) määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 59 lõike 4 punktis f osutatud koguste ja kõnealuse määruse artikli 58 lõike 6 kohaste EAFRD-le ülekantud vahendite kaupa,
- iii) määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 20 kohaselt tulemusreservi eraldatud vahendite kaupa;

b) **ühtne EAFRD toetusmäär** kõikide meetmete jaoks piirkonnaliikide kaupa, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 59 lõikes 3;

c) **jaotus** EAFRD eri osalusmääruga **meetmete ja tegevusliikide kaupa**:

- i) liidu kogutoetus, EAFRD osaluse määr ja liidu kogutoetuse soovituslik jaotus sihtvaldkondade kaupa ⁽¹⁾,
- ii) määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 17 ja 30 osutatud meetmete puhul kõnealuse määruse artikli 59 lõikes 6 osutatud tegevusliikidele liidu eelarvest ette nähtud kogutoetus,
- iii) tehnilise abi jaoks liidu eelarvest ette nähtud kogutoetus ja EAFRD osaluse määr, mida on kasutatud kooskõlas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 51 lõikega 3,
- iv) liidu kogutoetus ja EAFRD osaluse määr toetusesaajate õiguslike kohustustega seotud kulude jaoks, mis on tehtud määruse (EÜ) nr 1698/2005 kohaste meetmete raames ja mis ei kajastu programmitöö perioodil 2014–2020.

⁽¹⁾ Liidu kogutoetuse soovituslikku jaotust sihtvaldkondade kaupa kasutatakse seoses maaelu arengu programmi panusega määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 15 lõike 1 punkt a alapunktis iv osutatud valdkondlike eesmärkide ja kliimamuutuse eesmärkide saavutamise, seoses kõnealuse määruse artikli 19 lõikes 5 ja artikli 22 lõikes 6 osutatud peatamistega ning vajaduse korral seoses määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 59 lõike 6 kohaselt reserveeritavate summade arvutamisega.

Kui EAFRD eri osalusmääraga meetme või tegevusliigiga toetatakse määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 38 lõike 1 punktis b osutatud rahastamisvahendeid, tuleb tabelis eraldi näidata rahastamisvahendite ja muude tegevusliikide osalusmäär ning soovituslik EAFRD summa, mis vastab kavandatud osalusele rahastamisvahendis.

Seoses määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 17 osutatud meetmega vastab kõnealuse määruse artikli 59 lõike 6 reguleerimisalasse kuuluvatele tegevusvaldkondadele reserveeritud EAFRD osalus meetme panusele kõnealuse määruse artikli 5 lõigetes 4 ja 5 sätestatud prioriteetide saavutamisse.

d) Liidu kogutoetuse **soovituslik jaotus meetmete kaupa iga allprogrammi kohta.**

11. **Indikaatorkava**, mis koosneb eraldi struktureeritud tabelitest, milles esitatakse järgmised andmed

a) Kvantifitseeritud eesmärgid koos sihtvaldkonnas võetavate valitud meetmete kavandatud väljundite ja riiklike kogukuludega sihtvaldkondade kaupa.

b) Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 5 lõikes 4 ja artikli 5 lõike 5 alapunktides d ja e kehtestatud prioriteetide eesmärkide üksikasjalik arvutus põllumajanduse ja metsanduse jaoks.

c) Meetmete kvalitatiivne lisapanus muudesse sihtvaldkondadesse.

12. **Täiendav riiklik rahastamine**

Aluslepingu artikli 42 reguleerimisalasse kuuluvate meetmete ja tegevusvaldkondade puhul tabel, mis näitab täiendavat riiklikku rahastamist meetme kohta kooskõlas määruse (EL) nr 1305/2013 artikliga 82, sealhulgas summad meetme kaupa ja märke kõnealuses määruses sätestatud kriteeriumide täitmise kohta.

13. **Riigiabi hindamiseks vajalikud elemendid**

Aluslepingu artikli 42 reguleerimisalast välja jäävate meetmete ja tegevusvaldkondade puhul tabel määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 81 lõike 1 reguleerimisalasse kuuluvate abikavade kohta, mida kasutatakse programmide rakedamisel, sh abikava nimetus, EAFRD osalus, riiklik kaasrahastamine ja täiendav riiklik rahastamine. Vastavus liidu riigiabiga tuleb tagada kogu programmi kestuse jooksul.

Tabeliga peab kaasnema liikmesriigi kohustus, et sellistest meetmetest teatatakse eraldi vastavalt aluslepingu artikli 108 lõikele 3, kui nii on nõutud riigiabieeskirjade või vastavas riigiabi kinnitavas otsuses sätestatud eritingimuste kohaselt.

14. **Teave vastastikuse täiendavuse kohta**, mis sisaldab järgmisi jagusid

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

1) Nende vahendite kirjeldus, mis aitavad saavutada järgmiste elementide omavahelise täiendavuse ja kooskõla:

- muud liidu vahendid, eelkõige ESI fondid ja 1. sammas, sealhulgas keskkonnasäästlikkuse suurendamine, ning muud ühise põllumajanduspoliitika vahendid;
- kui liikmesriik on otsustanud esitada määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 6 lõikes 2 osutatud riikliku programmi ja piirkondlikud kavad, tuleb näidata nende vaheline vastastikune täiendus.

2) Vajaduse korral teave vastastikuse täiendavuse kohta muude liidu rahastamisvahenditega, sealhulgas programmiga LIFE ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1293/2013 (millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 185) artikli 8 lõige 3.

15. **Programmi rakenduskord**, mis sisaldab järgmisi jagusid:

Selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks, kohaldatakse üksnes käesoleva punkti alapunkte a, b ja c

- a) Kõik liikmesriigi poolt määratud asutused, millele on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 65 lõikes 2, ja määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti m alapunktis i osutatud juhtimis- ja kontrollstruktuuri ning määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 74 lõikes 3 osutatud korra kokkuvõtlik kirjeldus.
- b) Seirekomitee kavandatav koosseis.
- c) Sätted, millega tagatakse programmi avaldamine, sealhulgas riikliku maaeluvõrgustiku kaudu, viidates artiklis 13 osutatud teavitamis- ja avalikustamismeetmetele.
- d) Nende mehhanismide kirjeldus, millega tagatakse ühtsus LEADERi raames rakendatud kohaliku arengu strateegialahenduste, määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 35 osutatud meetme „Koostöö” raames kavandatud tegevuse ja kõnealuse määruse artiklis 20 osutatud meetme „Põhiteenused ja külaühendus maapiirkondades” vahel ning muude ESI fondide vahel.
- e) Nende meetmete kirjeldus, millega vähendatakse halduskoormust määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 27 lõikes 1 osutatud toetusesaajate jaoks.
- f) Kirjeldus, kuidas kasutatakse tehnilist abi, sealhulgas programmi ja selle rakendamisega seotud ettevalmistus-, juhtimis-, seire-, hindamis-, teavitus- ja kontrollimeetmed ning eelnevaid ja järgnevaid programmiperioode käsitlev tegevus, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 59 lõikes 1.

16. **Partnerite kaasamise meetmed**

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

Partnerite kaasamiseks võetud meetmete loetelu ning sellekohaste konsultatsioonide teemade ja tulemuste kokkuvõte.

17. **Riiklik maaeluvõrgustik**

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

Järgmiste aspektide kirjeldus:

- a) riikliku maaeluvõrgustiku loomise protsess ja ajakava;
- b) riikliku maaeluvõrgustiku kavandatud organisatsiooniline struktuur, täpsemalt organisatsioonide ja asutuste kaasatus maaelu arengusse, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 54 lõikes 1 osutatud partnerite kaasamine ja võrgustikutöö soodustamine;
- c) riikliku maaeluvõrgustiku selliste peamiste tegevusliikide kokkuvõtlik kirjeldus, mis on kooskõlas programmi eesmärkidega;
- d) riikliku maaeluvõrgustiku loomiseks ja tegevuseks olemas olevad vahendid.

18. Tõendatavuse, kontrollitavuse ja vigade esinemise riski eelhindamine

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

- Korraldusasutuse ja makseasutuse kinnitus maaelu arengu programmi alusel toetatavate meetmete tõendatavuse ja kontrollitavuse kohta.
- Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 62 lõikes 2 osutatud sõltumatult tegutseva asutuse kinnitus standardkulude, lisakulude ja saamata jäänud tulu arvutuste piisavuse ja õigsuse kohta.

19. Üleminekukord

Ei kehti selliste riiklike programmide suhtes, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 28 kohaste EIP rakendatavate ühisinstrumentide jaoks

- Üleminekingimuste kirjeldus meetmete kaupa.
- Soovituslik ülekandmistabel.

20. Valdkondlikud allprogrammid

20.1. SWOT ja vajaduste kindlaksmääramine

- a) SWOT-metoodikal põhinev analüüs, mis sisaldab järgmisi jagusid:
 - i) valdkondliku allprogrammi terviklik üldkirjeldus üldiste ja programmispetsiifiliste taustanäitajate ning kvalitatiivse teabe põhjal;
 - ii) valdkondliku allprogrammi temaatikaga seotud tugevad küljed;
 - iii) valdkondliku allprogrammi temaatikaga seotud nõrgad küljed;
 - iv) valdkondliku allprogrammi temaatikaga seotud võimalused;
 - v) valdkondliku allprogrammi temaatikaga seotud ohud.
- b) Vajaduste hindamine SWOT-analüüsi käigus saadud tõendite põhjal iga prioriteetse ja sihtvaldkonna ning kõigi kolme valdkondadevahelise teema kohta (keskkond, kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, innovatsioon), mida valdkondlikus allprogrammis käsitletakse.

20.2. Strateegia kirjeldus

- a) Kui kõiki punkti 20.1 alapunktis b kindlaks tehtud vajadusi ei ole võimalik käsitleda valdkondlikus allprogrammis, tuleb esitada käsitletavate vajaduste ning eesmärkide, prioriteetide ja sihtvaldkondade valiku põhjendus, lähtudes SWOT-analüüsi ja vajaduste hindamise käigus saadud tõenditest.
- b) Iga sihtvaldkonna puhul, mida valdkondlikus allprogrammis käsitletakse, võetud maaelu arengu meetmete kombinatsioon ja põhjendus, sealhulgas põhjendus meetmetele eraldatud rahaliste vahendite kohta ja rahaliste ressursside piisavuse kohta seotud eesmärkide saavutamiseks, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti c alapunktides ii ja iii. Sekkumisloogikasse kaasatud meetmete kombinatsioon põhineb SWOT-analüüsi käigus saadud tõenditel ning vajaduse korral punktis a osutatud põhjendustel ja vajaduste prioriseerimisel.
- c) Kirjeldus, kuidas käsitletakse valdkondadevahelisi teemasid, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti c alapunktis v osutatud erinõuded.
- d) Sekkumisloogikat käsitlev kokkuvõttev tabel, milles on näidatud allprogrammi jaoks valitud prioriteedid ja sihtvaldkonnad, kvantifitseeritud eesmärgid ja nende saavutamiseks kasutatavate meetmete kombinatsioon, sealhulgas kavandatavad kulud. Kokkuvõttev tabel koostatakse automaatselt punkti 5 alapunktis b ja punktis 11 esitatud teabe põhjal ja selles kasutatakse SFC 2014 näitajaid.

20.3. **Indikaatorkava**, mis koosneb eraldi struktureeritud tabelitest, milles esitatakse järgmised andmed.

- a) Kvantifitseeritud eesmärgid koos sihtvaldkonnas võetavate valitud meetmete kavandatud väljundite ja riiklike kogukuludega sihtvaldkondade kaupa.
- b) Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 5 lõikes 4 ja artikli 5 lõike 5 alapunktides d ja e kehtestatud prioriteetide eesmärkide üksikasjalik arvutus põllumajanduse ja metsanduse jaoks.

2. OSA

Riiklike raamistike sisu esitamine

1. Riikliku raamistiku nimetus

2. Liikmesriik

- a) Raamistikuga hõlmatud geograafiline ala
- b) Piirkondade klassifikatsioon

3. Riikliku raamistiku, partnerluslepingu ja maaelu arengu programmide vaheliste seoste kokkuvõtlik ülevaade

4. Tabel, milles on piirkondade ja aastate kaupa kokkuvõtlikult esitatud liikmesriigile kogu programmiperioodiks EAFRD poolt antud toetuse kogusumma

5. Meetmete kirjeldus

- 1) Rohkem kui ühe meetme suhtes kohaldatavate üldtingimuste kirjeldus, sh vajaduse korral maapiirkonna kindlaks määramine, baasväärtused, nõuetele vastavus, rahastamisvahendite ja ettemaksete kavandatud kasutus.
- 2) Meetmete kirjeldus, sealhulgas:
 - a) õiguslik alus;
 - b) meetme üldkirjeldus, sealhulgas selle sekkumisloogika põhimõtted ja panus sihtvaldkondade ja valdkondadevaheliste eesmärkide saavutamisesse;
 - c) ulatus, toetusmäär, rahastamiskõlblikud toetusesaajad ja kui see on asjakohane, siis toetussumma või selle arvutamise meetodika allmeetme ja/või vajaduse korral tegevusliigi kaupa. Iga tegevusliigi kohta täpsustatud rahastamiskõlblikud kulud, rahastamiskõlblikkuse tingimused, kohaldatavad summad ja toetusmäärad ning valikukriteeriumide määramise põhimõtted;
 - d) meetmete tõendatavuse ja kontrollitavuse üldpõhimõtted ja vajaduse korral toetussumma arvutamise meetodika.
 - e) asjakohasel juhul 1. osa punkti 8 alapunktis 2 osutatud iga meetme kirjeldus.

6. Täiendav riiklik rahastamine (kui on asjakohane):

Aluslepingu artikli 42 reguleerimisalasse kuuluvate meetmete ja tegevusvaldkondade puhul tuleb esitada tabel, milles esitatakse täiendav riiklik rahastamine meetme kohta kooskõlas määruse (EL) nr 1305/2013 artikliga 82 ning märke kõnealus määruses sätestatud kriteeriumide täitmise kohta.

7. Riigiabi hindamiseks vajalikud elemendid (kui on asjakohane)

Aluslepingu artikli 42 reguleerimisalast välja jäävate meetmete ja tegevusvaldkondade puhul tabel määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 81 lõike 1 reguleerimisalasse kuuluvate abikavade kohta, mida kasutatakse programmide rakendamisel, sh abikava nimetus ja viitenumber, EAFRD osalus, riiklik kaasrahastamine ja täiendav riiklik rahastamine. Vastavus liidu riigiabi eeskirjadega tuleb tagada kogu asjaomase programmi kestuse jooksul.

Tabeliga peab kaasnema liikmesriigipoolne kohustus, et sellistest meetmetest teatatakse eraldi vastavalt aluslepingu artikli 108 lõikele 3, kui see on nõutud riigiabieeskirjade või vastavas riigiabi kinnitavas otsuses sätestatud eritingimuste kohaselt.

Kinnitus selle kohta, kas meede/tegevus saab riigiabi riikliku raamistiku alusel või asjaomaste maaelu arengu programmide raames.

3. OSA

Riikliku maaeluvõrgustiku programmi sisu esitamine

1. Riikliku maaeluvõrgustiku konkreetse programmi nimetus

2. Liikmesriik või halduspiirkond

a) Programmiga hõlmatud geograafiline ala

b) Piirkonna klassifikatsioon

3. Eelhindamine

a) Riikliku maaeluvõrgustiku programmi arendamise tähtsaimate etappidega seotud protsessi kirjeldus, sh põhisündmuste ajastus ja vahearuanded.

b) Struktureeritud tabel, mis sisaldab eelhindamise tulemusel esitatud soovitusi ja seda, kuidas neid on arvesse võetud.

c) Riikliku maaeluvõrgustiku programmi lisatakse eelhindamise täielik aruanne.

4. Hindamiskava, mis sisaldab järgmisi jagusid

1) Eesmärgid ja otstarve

Hindamiskava eesmärgi ja otstarbe selgitus, lähtudes vajadusest kindlustada piisav ja asjakohane hindamistegevus, et eelkõige tagada programmi juhtimiseks, 2017. ja 2019. aastal esitatavate rakendamise aastaaruannete jaoks ja järelhindamiseks vajalik teave ning riikliku maaeluvõrgustiku programmi hindamiseks vajalike andmete kättesaadavus.

2) Valitsemine ja koordineerimine

Riikliku maaeluvõrgustiku programmi seire ja hindamise korra lühikirjeldus, esitades peamised asjaomased organid ja nende vastutusosalad. Selgitus selle kohta, kuidas on hindamistegevus seotud riikliku maaeluvõrgustiku programmi rakendamise sisu ja ajakavaga.

3) Hindamisteemad ja -tegevus

Riikliku maaeluvõrgustiku kavandatud hindamise teemade ja sellekohase tegevuse ülevaatlik kirjeldus, sh (kuid mitte ainult) määruse (EL) nr 1303/2013 ja määruse (EL) nr 1305/2013 kohaste ELi nõuete täitmise hindamine. See hõlmab meetmeid, mida on vaja selleks, et hinnata programmi panust riikliku maaeluvõrgustiku eesmärkide saavutamisse ja tulemusnäitajate väärtusi ning analüüsida netomõju. Programmispetsiifilised elemendid, nagu meetodid väljatöötamiseks või konkreetsete poliitikavaldkondade käsitlemiseks vajalik töö.

4) Andmed ja teave

Riikliku maaeluvõrgustiku programmi rakendamise seotud statistiliste andmete salvestamise, säilitamise, haldamise ja esitamise ning seireandmete hindamiseks esitamise lühikirjeldus. Esitada kasutatavad andmeallikad, andmelüngad, andmete esitamisega seotud võimalikud institutsioonilised küsimused ning pakutud lahendused. Selles jaos tuleb näidata, et asjakohased andmehaldussüsteemid on õigeaegselt toimivad.

5) Ajakava

Programmiperioodi olulised vahe-eesmärgid ja soovituslik ajakava, mis on vajalik selle tagamiseks, et tulemused oleksid asjakohasel ajal kättesaadavad.

6) Teavitamine

Kirjeldus, kuidas levitatakse hindamistulemusi sihtrühmadele, sh mehhanismid, mis on kehtestatud hindamistulemuste kasutamise jälgimiseks.

7) Vahendid

Hindamiskava rakendamiseks vajalike ja kavandatud ressursside, sh haldussuutlikkuse, andmed, finantsvahendite, IT-vajaduste kirjeldus. Selliste kavandatud suutlikkuse suurendamise meetmete kirjeldus, mille eesmärk on tagada hindamiskava võimalikult täielik rakendamine.

5. **Rahastamiskava**, milles esitatakse järgmised andmed:

- a) Iga-aastane EAFRD toetus.
- b) Lidu kogutoetus ja EAFRD osaluse määr.

6. **Programmi rakenduskord**, mis sisaldab järgmisi jagusid:

- a) Kõik liikmesriigi poolt määratud asutused, millele on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 65 lõikes 2, ja määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 8 lõike 1 punkti m alapunktis i osutatud juhtimis- ja kontrollstruktuuri ning määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 74 lõikes 3 osutatud korra kokkuvõtlik kirjeldus.
- b) Seirekomitee kavandatav koosseis.
- c) Järelevalve- ja hindamissüsteemi kirjeldus.

7. **Riiklik maaeluvõrgustik**

Järgmiste aspektide kirjeldus:

- a) riikliku maaeluvõrgustiku loomise menetlus ja ajakava;
- b) riikliku maaeluvõrgustiku kavandatud loomine ja tegevus, täpsemalt organisatsioonide ja asutuste kaasatus maaelu arengusse, sealhulgas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 54 lõikes 1 osutatud partnerite kaasamine ja võrgustikutöö soodustamine.

Kui liikmesriik on otsustanud toetada riiklikku maaeluvõrgustikku konkreetse riikliku maaeluvõrgustiku programmi ja piirkondlike programmide raames, tuleb esitada teave nende vastastikuse täiendavuse kohta;

- c) riikliku maaeluvõrgustiku selliste peamiste tegevusliikide kokkuvõtlik kirjeldus, mis on kooskõlas programmi eesmärkidega;
- d) riikliku maaeluvõrgustiku loomiseks ja tegevuseks olemas olevad vahendid.

4. OSA

Selliste prioriteetide/sihtvaldkondade ja oluliste meetmete soovituslik loetelu, mis on seotud 1. osa punkti 6 alapunkti b alapunktis ii osutatud eeltingimustega (maaelu arenguga prioriteetsed ja üldeelingimused)

1. MAAELU ARENGU KONKREETSSED EELTINGIMUSED

Liidu prioriteetid seoses maaelu arengu/ühise strateegilise raamistikuga: valdkondlikud eesmärgid	Eeltingimused	Täitmiskriteeriumid	Kohaldatavus sihtvaldkondade/meetmete suhtes
<p>Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 V lisas</p> <p>Maaelu arengu prioriteet nr 3: toiduahela korraldamine, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemine ja turustamine, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses</p> <p>Valdkondlik eesmärk nr 5: kliimamuutustega kohanemise, riskiennetamise ja -juhtimise edendamine</p>	<p>3.1. Riskiennetamine ja -juhtimine: selliste riiklike või piirkondlike riskihinnangute olemasolu suurõnnetuste likvideerimise juhtimiseks, milles arvestatakse kliimamuutustega kohanemist</p>	<p>— Rakendatud on riiklikku või piirkondlikku riskihindamist, mis hõlmab järgmisi elemente:</p> <p>— riskihindamisprotsessi, -metoodika ja -meetodite ning sellekohaste mittetundlike andmete kirjeldus ning investeringute prioriseerimise riskipõhiste kriteeriumide kirjeldus;</p> <p>— ühe ja mitme riskiga stsenaariumide kirjeldus;</p> <p>— vajaduse korral kliimamuutustega kohanemise riiklike strateegiatega arvestamine.</p>	<p>Sihtvaldkond: 3B</p> <p>Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 18, 24 ja 36–39 kohased meetmed</p>
<p>Maaelu arengu prioriteet nr 4: põllumajanduse ja metsanduse ökosüsteemide taastamine, kaitse ja edendamine</p> <p>Valdkondlik eesmärk nr 5: kliimamuutustega kohanemise, riskiennetamise ja -juhtimise edendamine</p>	<p>4.1. Maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisund: määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatüki kohases maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid kehtestatakse liikmesriigi tasandil</p>	<p>— Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid on määratletud siseriiklikus õiguses ja täpsustatud programmides</p>	<p>Sihtvaldkonnad: 4A, 4B, 4C</p> <p>Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28, 29 ja 30 kohased meetmed</p>
<p>Valdkondlik eesmärk nr 6: keskkonna säilitamine, keskkonnakaitse ja ressursitõhususe edendamine</p>	<p>4.2. Väetistele ja taimekaitsevahenditele esitatavad miinimumnõuded: määruse (EL) nr 1305/2013 III jaotise I peatüki artikli 28 kohased väetistele ja taimekaitsevahenditele esitatavad miinimumnõuded määratletakse liikmesriigi tasandil</p>	<p>— Määruse (EL) nr 1305/2013 III jaotise I peatüki kohased väetistele ja taimekaitsevahenditele esitatavad miinimumnõuded on täpsustatud programmides</p>	<p>Sihtvaldkonnad: 4A, 4B, 4C</p> <p>Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28 ja 29 kohased meetmed:</p>
	<p>4.3. Muud asjaomased siseriiklikud standardid: asjaomased kohustuslikud siseriiklikud standardid on sel eesmärgil määratletud määruse (EL) nr 1305/2013 III jaotise I peatüki artiklis 28</p>	<p>— Vastavad kohustuslikud siseriiklikud standardid on täpsustatud programmides</p>	<p>Sihtvaldkonnad: 4A, 4B, 4C</p> <p>Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28 ja 29 kohased meetmed</p>

Liidu prioriteetid seoses maaelu arengu/ühise strateegilise raamistikuga: valdkondlikud eesmärgid	Eeltingimused	Täitmiskriteeriumid	Kohaldatavus sihtvaldkondade/meetmete suhtes
Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 V lisas	Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 V lisas	Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 V lisas	
<p>Maaelu arengu prioriteet nr 5: loodusvarade tõhusama kasutamise edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris</p> <p>Valdkondlik eesmärk nr 4: vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamine igas sektoris</p> <p>Valdkondlik eesmärk nr 6: keskkonna säilitamine, keskkonnakaitse ja ressursitõhususe edendamine</p>	5.1. Energiatõhusus: võetud on meetmeid energia lõpptarbimise tõhususe kulutõhusa parandamise edendamiseks ja kulutõhusate investeeringute tegemiseks energiatõhususse hoonete ehitamisel ja renoveerimisel.	<p>— Meetmed on järgmised:</p> <p>— meetmed, millega tagatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/31/EL⁽¹⁾ artiklite 3, 4 ja 5 kohased ehitiste energiatõhususe miinimumnõuded;</p> <p>— meetmed, mida on vaja direktiivi 2010/31/EL artikli 11 kohase hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi kehtestamiseks;</p> <p>— meetmed, millega tagatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁽²⁾ artikli 3 kohane energiatõhususe strateegiline planeerimine;</p> <p>— meetmed, mis vastavad energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/32/EÜ⁽³⁾ artiklile 13, et tagada individuaalsete arvestite andmine lõpptarbijatele niipalju kui on tehniliselt võimalik, majanduslikult põhjendatud ja võimaliku energiasäästu suhtes proportsionaalne.</p>	Sihtvaldkond: 5B Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 17, 19, 20 ja 35 kohased meetmed
	5.2. Veesektor: a) sellise veehinapoliitika olemasolu, mis tagab kasutajatele piisavad stiimulid veeresursside tõhusaks kasutamiseks, ning b) eri veekasutusviiside piisav panus veeteenuste kulude katmisse programmidega toetatavate investeeringute jaoks heakskiidetud vesikonna majandamise kavas kehtestatud määra kohaselt.	EAFRD toetatavates sektorites on liikmesriik taganud eri veekasutusviiside panuse veeteenuste kulude katmisse kaupade koostöös veepoliitika raamdirektiivi artikli 9 lõike 1 esimese taandega, võttes vajaduse korral arvesse kulude katmise sotsiaalseid, keskkonnanalaseid ja majanduslikke tagajärgi ning kõnealuse piirkonna või kõnealuste piirkondade geograafilisi ja kliimatingimusi.	Sihtvaldkond: 5A Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 17 ja 35 kohased meetmed

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/31/EL, 19. mai 2010, hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/27/EL, 25. oktoober 2012, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/32/EÜ, 5. aprill 2006, mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 64).

Liidu prioriteetid seoses maaelu arengu/ühise strateegilise raamistikuga: valdkondlikud eesmärgid	Eeltingimused	Täitmiskriteeriumid	Kohaldatavus sihtvaldkondade/meetmete suhtes
Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 V lisas	Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 V lisas	Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 V lisas	
	5.3. Taastuvenergia: võetud on meetmeid taastuvatest energiaallikatest saadud energia tootmise ja jaotamise edendamiseks ⁽¹⁾ .	<ul style="list-style-type: none"> — Kooskõlas direktiivi 2009/28/EÜ artikli 14 lõikega 1 ning artikli 16 lõigetega 2 ja 3 on rakendatud läbi paistvad toetuskavad, seatud prioriteetid elektrivõrkudele juurdepääsul või tagatud juurdepääsul ja dispetšjuhtimises, kehtestatud tehniliste kohanduste kulude kandmise ning jagamise standardeeskirjad, mis on avalikustatud. — Liikmesriik on võtnud vastu riikliku taastuvenergia rakenduskava kooskõlas direktiivi 2009/28/EÜ artikliga 4. 	Sihtvaldkond: 5C Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 17, 19, 20 ja 35 kohased meetmed
Maaelu arengu prioriteet nr 6: sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades Valdkondlik eesmärk nr 2: info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale juurdepääsu ning selle kasutamise ja kvaliteedi parandamine (lairibaühendusega seotud eesmärk)	6.1. Järgmise põlvkonna võrgu taristu: selliste riiklike või piirkondlike järgmise põlvkonna võrgu kavade olemasolu, milles võetakse arvesse piirkondlikke meetmeid liidu kiire internetiühenduse eesmärkide saavutamiseks, pöörates tähelepanu valdkondadele, kus turg ei paku avatud taristut taskukohase hinnaga ega kvaliteediga vastavalt liidu konkurentsija riigiabi-eeskirjadele, ning pakutakse haavatavatele elanikkonnarühmadele kättesaadavaid teenuseid.	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on riiklik või piirkondlik järgmise põlvkonna võrgu kava, mis sisaldab järgmist: <ul style="list-style-type: none"> — majandusanalüüsil põhinev taristuinvesteeringute kava, milles võetakse arvesse avaliku ja erasektori olemasolevat taristut ja kavandatud investeeringuid; — jätkusuutliku investeerimise mudelid, mis suurendavad konkurentsi ja tagavad juurdepääsu avatud, taskukohasele, kvaliteetsele ja tulevikuks hästi ette valmistatud infrastruktuurile ning teenustele; — erasektori investeeringute stimuleerimise meetmed. 	Sihtvaldkond: 6C Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 20 ja 35 kohased meetmed

2. ÜLDISED EELTINGIMUSED

Eeltingimused	Täitmiskriteeriumid	Kohaldatavus sihtvaldkondade/meetmete suhtes
Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 IX lisa II osas	Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 IX lisa II osas	
1. Diskrimineerimisvastased meetmed Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada liidu diskrimineerimis-vastast õigust ja poliitikat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas.	Liikmesriikide institutsioonilisele ja õigusraamistikule vastav kord kõikide isikute võrdväärse kohtlemise edendamise eest vastutavate organite kaasmiseks programmide ettevalmistamise ja rakendamise, sh nõustamine võrdse kohtlemise kohta ESI fondidega seotud meetmete puhul. — Selliste asutuste personali koolitamise kord, mis on seotud ESI fondide haldamise ja järelevalvega liidu diskrimineerimisvastase õiguse ja poliitika valdkonnas.	Sihtvaldkond: 6B Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 14, 15 ja 35 kohased meetmed, LEADER

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/28/EÜ, 23. aprill 2009, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

Eeltingimused	Täitmiskriteeriumid	Kohaldatavus sihtvaldkondade/meetmete suhtes
Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 IX lisa II osas	Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 IX lisa II osas	
<p>2. Sooline võrdõiguslikkus</p> <p>Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada liidu soolise võrdõiguslikkuse alast õigust ja poliitikat ESI fondide valdkonnas.</p>	<p>Liikmesriikide institutsioonilisele ja õigusraamistikule vastav kord soolise võrdõiguslikkuse edendamise eest vastutavate organite kaasamiseks programmide ettevalmistamisse ja rakendamisse, sealhulgas nõustamine soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud meetmete puhul;</p> <p>— selliste asutuste personali koolitamise kord, mis on seotud ESI fondide haldamise ja järelevalvega soolise võrdõiguslikkuse alase liidu õiguse ja poliitika ning soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise valdkonnas.</p>	<p>Sihtvaldkonnad: 6A, 6B</p> <p>Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 14, 15, 19, 20 ja 35 kohased meetmed, LEADER</p>
<p>3. Puuetega inimesed</p> <p>Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ESI fondide valdkonnas vastavalt nõukogu otsusele 2010/48/EÜ⁽¹⁾.</p>	<p>Liikmesriikide institutsioonilisele ja õigusraamistikule vastav kord puuetega inimeste õiguste kaitse eest vastutavate organitega või puuetega inimeste esindusorganisatsioonidega ja muude sidusrühmadega konsulteerimiseks ning nende kaasamiseks programmide ettevalmistamisse ja rakendamisse.</p> <p>Selliste asutuste personali koolitamise kord, mis on seotud ESI fondide haldamise ja järelevalvega puuetega inimeste suhtes kohaldatava liidu ja siseriikliku õiguse ja poliitika valdkonnas. Nimetatud koolitus peaks vajaduse korral hõlmama ka juurdepääsu ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile ja selle praktilist kohaldamist liidu ja siseriiklike õigusaktide kohaselt.</p> <p>— Kord, millega tagatakse järelevalve selle üle, kuidas on rakendatud ÜRO puuetega inimeste konventsiooni artiklit 9 ESI fondide suhtesprogrammide ettevalmistamise ja rakendamise etapis.</p>	<p>Sihtvaldkonnad: 6A, 6B</p> <p>Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 19, 20 ja 35 kohased meetmed, LEADER</p>
<p>4. Riigihanked</p> <p>Liidu riigihankeõiguse tõhuskohaldamine seoses ESI fondidega;</p>	<p>liidu riigihanke-eeskirjade tõhuskohaldamine asjakohaste mehhanismide kaudu;</p> <p>kord, millega tagatakse läbipaistev lepingute sõlmimise menetlus;</p> <p>ESI fondide rakendamisse kaasatud personali koolitamise ja teavitamise kord;</p> <p>— haldussuutlikkuse tagamine liidu riigihanke-eeskirjade rakendamisel ja kohaldamisel.</p>	<p>Sihtvaldkonnad: 2A, 5A, 5B, 5C, 6B</p> <p>Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 14, 15, 17, 19, 20, artikli 21 punkti e ja artikli 35 kohased meetmed, LEADER</p>
<p>5. Riigiabi</p> <p>Liidu riigiabi-eeskirjade tõhuskohaldamine seoses ESI fondidega;</p>	<p>liidu riigiabi-eeskirjade tõhuskohaldamine;</p> <p>ESI fondide rakendamisse kaasatud personali koolitamise ja teavitamise kord;</p> <p>— haldussuutlikkuse tagamine liidu riigiabi-eeskirjade rakendamisel ja kohaldamisel.</p>	<p>Kõik sihtvaldkonnad ja meetmed, tingimusel et nende kohane tegevus ei kuulu ELi toimimise lepingu artiklile 42 reguleerimisalasse.</p>

(¹) Nõukogu otsus, 26. november 2009, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 23, 27.1.2010, lk 35).

Eeltingimused	Täitmiskriteeriumid	Kohaldatav sihtvaldkondade/meetmete suhtes
Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 IX lisa II osas	Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 IX lisa II osas	
<p>6. Keskkonnamõju hindamise ning keskkonnamõju strateegilise hindamisega seotud keskkonnavalased õigusaktid</p> <p>Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamisega seotud ELi keskkonnavalaste õigusaktide tõhusa rakendamise kord.</p>	<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/92/EL⁽¹⁾ (keskkonnamõju hindamine) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/42/EÜ⁽²⁾ (keskkonnamõju strateegiline hindamine) tõhusa kohaldamise kord.</p> <p>Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise direktiivide rakendamisse kaasatud personali koolitamise ja teavitamise kord.</p> <p>— Piisava haldussuutlikkuse tagamise kord.</p>	<p>Sihtvaldkonnad: 2A, 3A, 4A, 4B, 4C, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 6A, 6C</p> <p>Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 17, 19, 20 ja 21 ning artiklite 28–35 kohased meetmed</p>
<p>7. Statistilised süsteemid ja tulemusnäitajad</p> <p>Programmide tõhususe ja mõju hindamiseks vajaliku statistilise aluse olemasolu.</p> <p>Tulemusnäitajate süsteemi olemasolu soovitud tulemuste saavutamisele kõige tõhusamalt kaasa aitavate meetmete valimiseks, tulemuste suunas tehtavate edusammude seireks ja mõju hindamiseks.</p>	<p>Statistiliste andmete õigeaegse kogumise ja koondamise kord, mis hõlmab järgmisi elemente:</p> <p>allikate ja mehhanismide väljaselgitamine statistilise valideerimise tagamiseks;</p> <p>koondandmete avaldamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise kord.</p> <p>Tõhus tulemusnäitajate süsteem, sealhulgas:</p> <p>tulemusnäitajate valimine iga programmi jaoks, andes teavet selle kohta, mis põhjustel valitakse programmist rahastatavad poliitikameetmed;</p> <p>sihtide kehtestamine nende näitajate jaoks;</p> <p>järgmiste nõuete täitmine iga näitaja puhul: järjepidevus ja statistiline valideerimine, normatiivse tõlgendamise selgus, reageerimine poliitikal, andmete õigeaegne kogumine;</p> <p>— rakendatud on menetlused selleks, et kõikide programmist rahastatavate tegevusvaldkondade puhul võetakse kasutusele tõhus näitajate süsteem.</p>	<p>Kohaldatav, kuid juba täidetud (ühine seire- ja hindamissüsteem).</p>

5. OSA

Meetmete ja allmeetmete koodid

Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Käesoleva määruse kohane meetmekood	Programmitöö allmeede	Käesoleva määruse kohane allmeetmekood
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14	Teadussuure ja teabemeetmed	1 Toetus kutseõppega ja -oskuste omandamise meetmetele	1.1
		Esitlus- ja teavitustegevuse toetus	1.2

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/92/EL, 13. detsember 2011, teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/42/EÜ, 27. juuni 2001, teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30).

Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Käesoleva määruse kohane meetmekood	Programmitöö allmeede	Käesoleva määruse kohane allmeetmekood	
		Põllu- ja metsamajandusettevõtete juhtimise tasandil korraldatavate lühiajaliste vastastikuste vahetuste ning põllu- ja metsamajandusettevõtete külastamise toetus	1.3	
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 15	Nõustamisteenused, põllumajandusliku majapidamise juhtimine ja asendusteenused	2	Toetus, et aidata saada kasu nõustamisteenustest	2.1
			Põllumajandusliku majapidamise juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuste ning metsandusalaste nõustamisteenuste loomise toetus	2.2
			Nõustajate koolituse toetus	2.3
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 16	Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedi kavad	3	Kvaliteedikavadega liitumise soodustamise toetus	3.1
			Siseturu tootjarühmade teavitamise ja müügiesenduse toetus	3.2
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 17	Investeeringud materiaalsesse varasse	4	Põllumajanduslikesse majapidamistesse investeerimise toetus	4.1
			Toetus investeerimiseks põllumajandustoodete töötlemise/turustamise ja/või arendamise	4.2
			Toetus investeerimiseks põllumajanduse ja metsanduse arendamise, moderniseerimise või kohandamisega seotud taristusse	4.3
			Põllumajanduslike keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamiseks seotud mittetootlike investeeringute toetus	4.4
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 18	Loodusõnnetuses kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine	5	Toetus investeerimiseks ennetusmeetmetesse, mille eesmärk on vähendada võimalike loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste ja katastroofide tagajärgi	5.1
			Toetus investeeringuteks, mille eesmärk on teha korda loodusõnnetuses, ebasoodsates ilmastikutingimustes ja katastroofides kahjustunud põllumajandusmaa ning taastada tootmispotentsiaal	5.2
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 19	Põllumajanduslike majapidamiste ja ettevõtluse areng	6	Noortele põllumajandustootjate ettevõtluse alustamise toetus	6.1
			Ettevõtluse alustamise toetus mittepõllumajandusliku tegevuse jaoks maapiirkondades	6.2
			Ettevõtluse alustamise toetus väikeste põllumajanduslike majapidamiste arendamiseks	6.3

Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Käesoleva määruse kohane meetme-kood	Programmitöö allmeede	Käesoleva määruse kohane allmeetme-kood
		Toetus investeerimiseks mittepõllumajandusliku tegevuse loomisesse ja arendamisse	6.4
		Toetus põllumajandustootjatele, kes vastavad väikepõllumajandustootjate kavale ja annavad oma põllumajandusliku majapidamise lõplikult üle teisele põllumajandustootjale	6.5
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 20	Põhiteenused ja küla uuendus maapiirkondades	7 Maapiirkondade omavalitsuste ja külade arengut ja nende põhiteenuseid käsitlevate kavade ning Natura 2000 alade või muude kõrge loodusliku väärtusega alade kaitse- ja majandamiskavade koostamine ja ajakohastamine	7.1
		Toetus investeerimiseks igat liiki väiketaristu loomisse, tõhustamisse või laiendamisse, sh investeeringud taastuvatesse energiaallikatesse ja energia säästmisse	7.2
		Toetus lairibataristu jaoks, sh selle loomine, tõhustamine ja laiendamine, passiivne lairibataristu ning juurdepääs lairibaühendusele ja avalikele e-valitsuse lahendustele	7.3
		Toetus investeerimiseks maaelanikele ette nähtud kohalike põhiteenuste (sh vaba aja tegevused ja kultuur) loomisse, tõhustamisse või laiendamisse ning nendega seotud taristusse	7.4
		Toetus investeerimiseks puhkemajandustaristu avalikku kasutusse, turismiteabesse ja väikesemahulisse turismitaristusse	7.5
		Toetus selliste uuringute/investeeringute tegemiseks, mis on seotud külade, maapiirkondade ja suure loodusliku väärtusega alade kultuuri- ja looduspärandi säilitamise, taastamise ja selle kvaliteedi parandamisega, sh sotsiaalmajanduslikud aspektid ning keskkonnateadlikkusega seotud tegevus	7.6
		Toetus investeerimiseks, mille eesmärk on maapiirkonna asulates või nende läheduses toimuva tegevuse ümberpaigutamine ning seal asuvate hoonete või teiste rajatiste ümberehitamine, et parandada asula elukvaliteeti ja parandada keskkonnavalase tegevuse tulemuslikkust	7.7
		Muud	7.8
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 21	Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse	8 Metsastamise ja metsamaa loomise toetus Agrometsandussüsteemide hooldamise toetus Toetus metsapõlengutest ja loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamiseks	8.1 8.2 8.3

Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed	Käesoleva määruse kohane meetmekood	Programmitöö allmeede	Käesoleva määruse kohane allmeetmekood	
		Toetus metsapõlengutest ja loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste kõrvaldamiseks	8.4	
		Toetus investeerimiseks metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks	8.5	
		Toetus investeerimiseks metsandustehnoloogiasse ning metsasaaduste töötlemisse, mobiliseerimisse ja turustamisse	8.6	
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 27	Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine	9	Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine põllumajandus- ja metsandussektoris	9
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 28	Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede	10	Põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostuste täitmise toetus	10.1
			Põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamise ja säästva kasutamise toetus	10.2
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 29	Mahepõllumajandus	11	Toetus mahepõllumajandusliku tootmise tavadele ja meetoditele üleminekuks	11.1
			Toetus mahepõllumajandusliku tootmise tavade ja meetodite säilitamiseks	11.2
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 30	Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused	12	Hüvitise maksmine Natura 2000 põllumajandusalade eest	12.1
			Hüvitise maksmine Natura 2000 metsaalade eest	12.2
			Hüvitise maksmine veemajanduskavade alla kuuluvate põllumajandusalade eest	12.3
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 31	Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele	13	Hüvitise maksmine mägi-aladel	13.1
			Hüvitise maksmine muude selliste alade eest, mida mõjutavad looduslikust eripärast tingitud olulised piirangud	13.2
			Hüvitise maksmine muude selliste alade eest, mida mõjutavad konkreetsest eripärast tingitud piirangud	13.3
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 33	Loomade heaolu	14	Loomade heaoluga seotud toetus	14
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 34	Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse	15	Toetus metsakeskkonna- ja kliimakoostuste eest	15.1
			Metsa geneetiliste ressursside säilitamise ja edendamise toetus	15.2

Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed		Käesoleva määruse kohane meetme-kood	Programmitöö allmeede	Käesoleva määruse kohane allmeetme-kood
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35	Koostöö	16	Toetus põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP töörühmade loomise ja tegevuse jaoks	16.1
			Toetus katseprojektide jaoks ja toetus uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogia arendamiseks	16.2
			Koostöö väikeettevõtjate vahel, et korraldada ühistööd ning jagada vahendeid ja ressursse, ning turismiteenuste arendamine ja turustamine	16.3
			Toetus horisontaalse ja vertikaalse koostöö tegemiseks tarneahelas osalejate vahel lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude loomiseks ja arendamiseks ja toetus kohaliku tasandi müügiedendustegevusele, mis on seotud lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude arendamisega	16.4
			Toetus kliimamuutuste leevendamiseks või kliimamuutustega kohanemiseks võetud ühismeetmete jaoks ja toetus keskkonnaprojektide ja kasutuselolevate keskkonnatavade ühise käsitluse edendamiseks	16.5
			Toetus tarneahelas osalejate vahelise koostöö tegemiseks eesmärgiga teha toiduainete ja energia tootmises ning tööstuslikus töötlemises kasutatav biomass säästvalt kättesaadavaks	16.6
			Toetus kohaliku arengu strateegiatele, mis ei ole seotud kogukonna juhitud kohaliku arenguga	16.7
			Metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi koostamise toetus	16.8
			Toetus põllumajandustegevuse mitmekesistamiseks tervishoiu, sotsiaalse lõimimise, kogukonna toetatud põllumajanduse ning keskkonna- ja toitumisealase haridusega seotud tegevuste kaudu	16.9
			Muud	16.10
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 36	Riskijuhtimine	17	Saagi, loomade ja taimede kindlustuse maksed	17.1
			Ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- ja taimehaiguste, kahjurite leviku ning keskkonnajuhtumitega seotud ühisfondid	17.2
			Sissetuleku stabiliseerimise vahend	17.3
Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 40	Täiendavate riiklike otsetoetuste rahastamine Horvaatias	18	Täiendavate riiklike otsetoetuste rahastamine Horvaatias	18

Määruse (EL) nr 1305/2013 või (EL) nr 1303/2013 kohased meetmed		Käesoleva määruse kohane meetmekood	Programmitöö allmeede	Käesoleva määruse kohane allmeetmekood
Määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 35	Toetus LEADERi kohalikuks arenguks	19	Ettevalmistav toetus	19.1
			Toetus kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiaga hõlmatud tegevuste elluviimiseks	19.2
			Kohaliku algatusrühma koostöömeetmete ettevalmistamine ja rakendamine	19.3
			Toetus jooksvate kulude ja elavdamismeetmete jaoks	19.4
Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 51–54	Tehniline abi	20	Toetus tehnilise abi jaoks (muu kui riiklikud maaelu- võrgustikud)	20.1
			Toetus riikliku maaeluvõrgustiku loomiseks ja tegevuseks	20.2

6. OSA

Maaelu arengu alased liidu prioriteetid ja sihtvaldkondade koodid

Prioriteet	Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel / sihtvaldkonna kood	Sihtvaldkond
1. prioriteet: teadmussiirde ja innovatsiooni tugevdamine põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades	Artikli 5 lõike 1 punkt a = sihtvaldkond 1A	Innovatsiooni ja koostöö toetamine ning teadmistebaasi arendamine maapiirkondades
	Artikli 5 lõike 1 punkt b = sihtvaldkond 1B	Põllumajanduse, toidu tootmise ja metsanduse ning teadusuuringute ja innovatsiooni vaheliste sidemete tugevdamine, sh parema keskkonnajuhtimise ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse eesmärgil
	Artikli 5 lõike 1 punkt c = sihtvaldkond 1C	Elukestva ja kutseõppe parandamine põllumajandus- ja metsandussektoris
2. prioriteet: põllumajanduslike majapidamiste elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuendusliku põllumajandustehnika ja säästva metsamajandamise edendamine	Artikli 5 lõike 2 punkt a = sihtvaldkond 2A	Kõigi põllumajanduslike majapidamistemajandustegevuse tühustamine ning põllumajanduslike majapidamiste ümberkorraldamise ja ajakohastamise hõlbustamine, eelkõige eesmärgiga suurendada turul osalemist ja turule orienteeritust ning mitmekesistada põllumajandustegevust
	Artikli 5 lõike 2 punkt b = sihtvaldkond 2B	Piisavalt kvalifitseeritud põllumajandustootjate põllumajandussektoris sisenemise hõlbustamine ja eelkõige põlvkondadevahetuse hõlbustamine
3. prioriteet: toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses	Artikli 5 lõike 3 punkt a = sihtvaldkond 3A	Toormetootjate konkurentsivõime parandamine, integreerides nad põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, suurendades sellega põllumajandustoodete lisandväärtust, ning soodustades kohalike turgude lühikeste tarneahelate arengut ning tootjarühmade ja -organisatsioonide ning tootmisharudevaheliste organisatsioonide tegevust
	Artikli 5 lõike 3 punkt b = sihtvaldkond 3B	Põllumajanduslike majapidamiste riskiennetamise ja -juhtimise toetamine

4. prioriteet: põllumajanduse ja metsanduse ökosüsteemide taastamine, kaitse ja edendamine	Artikli 5 lõike 4 punkt a = sihtvaldkond 4A	Elurikkuse ennistamine säilitamine ja suurendamine, sealhulgas Natura 2000 aladel ja looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladel, ning suure loodusliku väärtusega põllumajanduse ja Euroopa maastike seisundi ennistamine, säilitamine ja parandamine;
	Artikli 5 lõike 4 punkt b = sihtvaldkond 4B	Veemajanduse, sh väetiste ja pestitsiidide kasutamise, parandamine
	Artikli 5 lõike 4 punkt c = sihtvaldkond 4C	Mullaerosiooni tõkestamine ja mulla majandamise parandamine
5. prioriteet: loodusvarade tõhusama kasutamise edendamine ning vähese CO ₂ -heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris	Artikli 5 lõike 5 punkt a = sihtvaldkond 5A	Veekasutuse tõhustamine põllumajanduses
	Artikli 5 lõike 5 punkt b = sihtvaldkond 5B	Energiakasutuse tõhustamine põllumajanduses ja toiduainetetööstuses
	Artikli 5 lõike 5 punkt c = sihtvaldkond 5C	Taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete tarnimise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil
	Artikli 5 lõike 5 punkt d = sihtvaldkond 5D	Põllumajanduse põhjustatud kasvuhoonegaaside ja ammoniaagi heite vähendamine
	Artikli 5 lõike 5 punkt e = sihtvaldkond 5E	Tõhusam CO ₂ säilitamine ja sidumine põllumajanduses ja metsanduses
6. prioriteet: sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades	Artikli 5 lõike 6 punkt a = sihtvaldkond 6A	Tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtjate loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine
	Artikli 5 lõike 6 punkt b = sihtvaldkond 6B	Maapiirkondade arengu soodustamine
	Artikli 5 lõike 6 punkt c = sihtvaldkond 6C	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades

II LISA

Loomade loomühikutesse (LÜ) ümberarvutamise määrad (artikli 9 lõige 2)

Pullid, lehmad ja muud üle kahe aasta vanused veised ning üle kuue kuu vanused hobuslased	1,0 LÜ
Kuus kuud kuni kaks aastat vanad veised	0,6 LÜ
Alla kuue kuu vanused veised	0,4 LÜ
Lambad ja kitsed	0,15 LÜ
Aretusemised > 50 kg	0,5 LÜ
Muud sead	0,3 LÜ
Munakanad	0,014 LÜ
Muud kodulinnud (*)	0,03 LÜ

Ümberarvutusmäärasid võib suurendada, võttes arvesse teaduslikke tõendeid, mida tuleb maaelu arengu programmides selgitada ja nõuetekohaselt põhjendada.

Erandkorras võib lisada muid loomaliike. Ümberarvutusmäärade kehtestamisel mis tahes liikide kohta võetakse arvesse konkreetseid asjaolusid ja teaduslikke tõendeid, mida tuleb maaelu arengu programmides selgitada ja nõuetekohaselt põhjendada.

(*) Kõnealuse liigi ümberarvutamise määrasid võib vähendada, võttes arvesse teaduslikke tõendeid, mida tuleb maaelu arengu programmides selgitada ja nõuetekohaselt põhjendada.

III LISA

Artiklis 13 osutatud teavitamine ja avalikustamine

1. OSA

Teavitamis- ja avalikustamismeetmed**1. Korraldusasutuse ülesanded****1.1. Teavitamis- ja avalikustamisstrateegia**

Korraldusasutus tagab, et teavitamis- ja avalikustamismeetmeid rakendatakse vastavalt tema teavitamis- ja avalikustamisstrateegiale, mis peab hõlmama vähemalt järgmist:

- a) strateegia eesmärgid ja sihtrühmad;
- b) teabe- ja avalikustamismeetmete sisu kirjeldus;
- c) strateegia kavandatav eelarve;
- d) teavitamis- ja avalikustamismeetmete rakendamise eest vastutavate haldusasutuste, sealhulgas inimressursside kirjeldus;
- e) riikliku maaeluvõrgustiku rolli kirjeldus ja teave selle kohta, kuidas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punktis vi osutatud teavituskava aitab kaasa strateegia rakendamisele;
- f) kirjeldus selle kohta, kuidas hinnatakse teavitamis- ja avalikustamismeetmeid poliitikaraamistiku, programmide ja tegevusvaldkondade nähtavuse ja teadvustamise seisukohast ning EAFRD ja liidu etendatava rolli valguses;
- g) iga-aastane ajakohastamine, milles kirjeldatakse järgmisel aastal võetavaid teavitamis- ja avalikustamismeetmeid.

1.2. Teave võimalikele toetusesaajatele

Korraldusasutus tagab võimalike toetusesaajate juurdepääsu asjakohasele teabele, sh vajaduse korral ajakohastatud teabele, ja võtab arvesse elektrooniliste või muude sideteenuste kättesaadavust teatavate võimalike toetusesaajate jaoks seoses vähemalt järgmise teabega:

- a) rahastamisvõimalused ja projektikonkursid maaelu arengu programmide raames;
- b) haldusmenetlused, mida tuleb järgida toetuse saamiseks maaelu arengu programmi raames;
- c) rahastamistaotluse läbivaatamise kord;
- d) toetuskõlblikkuse tingimused ja/või rahastatavate projektide valimise ja hindamise kriteeriumid;
- e) nende isikute või riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi kontaktisikute nimed, kes võivad anda teavet maaelu arengu programmide läbiviimise ning tegevusvaldkondade valimise ja hindamise kriteeriumide kohta;
- f) toetusesaajate kohustus teavitada avalikkust tegevuse eesmärgist ning EAFRDst tegevusele antavast toetusest kooskõlas 1. osa 2. jaoga. Korraldusasutus võib nõuda potentsiaalsetelt toetusesaajatelt taotlustes tegevuse suurusega proportsionaalse teavitamistegevuse väljapakkumist;
- g) kaebuste käsitlemise kord vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 74 lõikele 3.

1.3. Teave üldsusele

Korraldusasutus teavitab üldsust maaelu arengu programmi sisust, programmi vastuvõtmisest komisjoni poolt ja selle ajakohastamisest, peamistest saavutustest programmi rakendamisel, programmi lõpuleviimisest ja programmi panusest partnerluslepingus sätestatud liidu prioriteetide saavutamisse.

Korraldusasutus tagab käesoleva punkti esimese lõigu alapunktides 1.1 ja 1.2 osutatud teavet pakkuva ühtse veebisaidi või ühtse veebiportaali loomise. Ühtse veebisaidi loomine ei tohi takistada EAFRD sujuvat toimimist ega piirata võimalike toetusesaajate ja sidusrühmade juurdepääsu teabele. Avalikkuse teavitamist käsitlevad meetmed peavad sisaldama 2. osa punktis 1 sätestatud elemente.

1.4. Vahendusasutuste kaasamine

Korraldusasutus tagab, sealhulgas riikliku maaeluvõrgustiku kaudu, et võimalikele toetusesaajatele suunatud teavitamismeetmetes osalevad vahendajatena tegutseda võivad asutused, eelkõige:

- a) määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 5 osutatud partnerid;
- b) Euroopa kohta teavet jagavad infokeskused ning komisjoni esindused ja Euroopa Parlamendi infobürood liikmesriikides;
- c) haridus- ja teadusasutused.

1.5. Toetuse andmisest teatamine

Korraldusasutus tagab, et toetuse andmisest teatamise kaudu kinnitatakse toetusesaajatele, et meetet rahastatakse osaliselt EAFRDst rahastatava programmi alusel ning maaelu arengu asjaomase programmi meetme ja prioriteedi raames.

2. Toetusesaajate kohustused

2.1. Kõikides toetusesaaja teabe- ja teavitamismeetmetes tunnustatakse EAFRDst tegevusele antud toetust järgmisega:

- a) liidu embleem;
- b) viide EAFRD toetusele.

Kui teavitamis- või avalikustamismeede on seotud ühe või mitme tegevusega, mida kaasrahastatakse rohkem kui ühest fondist, võib punktis b märgitud viite asendada viitega ESI fondidele.

2.2. Tegevuse ajal teavitab toetusesaaja üldsust EAFRDst saadud toetusest järgmiselt:

- a) kui toetusesaajal on kutsealaseks kasutamiseks mõeldud veebisait, esitatakse sellel tegevuse lühikirjeldus, millest ilmneb seos veebisaidi eesmärgi ja tegevusele ettenähtud toetuse vahel (proportsionaalne toetuse tasemega), sealhulgas tegevuse eesmärgid ja tulemused, tõstes esile liidu rahalist toetust;
- b) seoses punkti c alla mittekuuluvate tegevusvaldkondadega, mille puhul ei ületa avaliku sektori kogutoetus 10 000 eurot, ja sõltuvalt rahastatud tegevusest (nt artikli 20 kohased meetmed seoses külaaueendusega ja LEADERi alla kuuluva tegevusega) paigutatakse üldsusele hõlpsasti nähtavasse kohta, näiteks hoone sissepääsu juurde, vähemalt üks plakat (vähemalt suuruses A3), millel on teave projekti, sealhulgas liidu rahalise toetuse kohta. Kui maaelu arengu programmiga hõlmatud tegevus tingib üle 50 000 euro suuruse investeeringu (näiteks põllumajanduslikku majapidamisesse või toiduettevõttesse), paigaldab toetusesaaja selgitava tahvli, millel on teave projekti kohta, tõstes esile liidu rahalist toetust. Selgitav tahvel paigaldatakse ka LEADERi raames rahastatavate kohalike tegevusrühmade asukohta;
- c) paneb üles üldsusele hõlpsasti nähtavas kohas märkimisväärsete mõõtmetega ajutise stendi iga tegevuse kohta, mis seisneb taristu või ehitustööde rahastamises, mille puhul avaliku sektori kogutoetus tegevusele ületab 500 000 eurot.

Hiljemalt kolm kuud pärast tegevuse lõpetamist paneb toetusesaaja üldsusele hõlpsasti nähtavas kohas üles märkimisväärsete mõõtmetega alalise tahvli või stendi iga tegevuse kohta, mis vastab järgmistele kriteeriumidele:

- i) avaliku sektori kogutoetus tegevusele ületab 500 000 eurot;

ii) tegevus seisneb füüsilise eseme ostmises või taristu või ehitustegevuse rahastamises.

Stendile märgitakse tegevuse nimetus ja põhieesmärk ning liidu rahaline toetus.

Stendidel, plakatitel, tahvlitel ja veebilehtedel kirjeldatakse projekti/tegevust ja 2. osa punktis 1 osutatud elemente. Kõnealune teave katab stendist, tahvlist või veebilehest vähemalt 25 %.

2. OSA

Teavitamis- ja avalikustamismeetmete tehnilised omadused

1. Logo ja tunnuslause

Kõik teavitamis- ja avalikustamismeetmed peavad sisaldama järgmisi elemente:

a) liidu embleem vastavalt graafilistele standarditele, nagu on esitatud veebisaidil http://europa.eu/abc/symbols/emblem/download_en.htm, koos selgitusega liidu osaluse kohta järgmise märkega:

„Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond: Euroopa investeeringud maapiirkondadesse”.

b) LEADERi raames rahastatavate tegevuste ja meetmete puhul LEADERi logo:

++ LEADER logo++

2. Teabematerjalid

Trükised (brošüürid, voldikud ja teabelehed) EAFRDst kaasrahastatavate meetmete ja tegevusvaldkondade kohta peavad tiitellehel sisaldama selget viidet liidu osaluse kohta ning liidu embleemi, kui kasutatakse ka riiklikku või piirkondlikku embleemi. Trükised peavad sisaldama viiteid teabe eest vastutavale organile ning EAFRD ja/või asjaomase riikliku toetuse rakendamise eest vastutavale korraldusasutusele.

Kui teave on avaldatud elektrooniliselt (veebilehel, võimalikele toetusesaajatele ettenähtud andmebaasis) või audio-visuaalsel kujul, kohaldatakse esimest lõiku analoogia järgi.

EAFRDd käsitlevad veebisaidid peavad sisaldama:

a) viidet EAFRD toetusele vähemalt avalehel;

b) hüperlinki komisjoni veebilehele EAFRD kohta.

IV LISA

Artikli 14 lõikes 2 osutatud ühised taust-, väljund- ja tulemusnäitajad**1. Taustnäitajad**

- C1. Rahvaarv
- C2. Vanuseline struktuur
- C3. Territoorium
- C4. Rahvastikutihedus
- C5. Tööhõive määr (*)
- C6. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise määr
- C7. Töötuse määr
- C8. SKP elaniku kohta (*)
- C9. Vaesuse määr (*)
- C10. Majandusstruktuur
- C11. Tööhõivestruktuur
- C12. Tööviljakus majandussektorite kaupa
- C13. Tööhõive majandustegevuse valdkondade kaupa
- C14. Tööviljakus põllumajanduses
- C15. Tööviljakus metsanduses
- C16. Tööviljakus toiduainetööstuses
- C17. Põllumajanduslikud majapidamised
- C18. Põllumajandusmaa
- C19. Mahepõllumajanduseks kasutatav põllumajandusmaa
- C20. Niisutatud maa
- C21. Loomühikud
- C22. Põllumajanduslike majapidamiste töäjõud
- C23. Põllumajanduslike majapidamiste juhatajate vanuseline struktuur
- C24. Põllumajanduslike majapidamiste juhatajate põllumajandusalane väljaõpe
- C25. Põllumajanduslik faktortulu (*)
- C26. Põllumajanduslik ettevõtjatulu (*)
- C27. Põllumajanduse kogutootlikkus (*)

- C28. Kapitali kogumahutus põhivarasse põllumajanduses
- C29. Mets ja muu metsamaa (FOWL)
- C30. Turismitaristu
- C31. Maakate
- C32. Vähem soodsad piirkonnad
- C33. Põllumajanduse intensiivsus
- C34. Natura 2000 alad
- C35. Põllumajandusmaal elavate lindude indeks (FBI) (*)
- C36. Põllumajanduslike elupaikade (rohuma) kaitsestaatus
- C37. Suure loodusväärtusega põllumajandustootmine (*)
- C38. Hoiumets
- C39. Veevõtt põllumajanduses (*)
- C40. Vee kvaliteet (*)
- C41. Mulla orgaaniline aine põllumaal (*)
- C42. Mulla vee-erosioon (*)
- C43. Taastuenergia tootmine põllumajanduses ja metsanduses
- C44. Energiakasutus põllumajanduses, metsanduses ja toiduainetööstuses
- C45. Kasvuhoonegaaside heitkogus põllumajandusest (*)

(*) **Taustnäitajad, mis hõlmavad ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) mõjunäitajaid**

2. Tulemusnäitajad

- R1: *protsent põllumajanduslikest majapidamistest, kes saavad maaelu arengu programmi raames toetust ümberkorraldamise ja moderniseerimise investeerimiseks (sihtvaldkond 2A)*
- R2: *muutus toetatud põllumajanduslike majapidamiste põllumajandustoodang/aasta tööühikus (AWU) (sihtvaldkond 2A) (*)*
- R3: *protsent põllumajanduslikest majapidamistest, kes on teinud maaelu arengu programmi toetusel ettevõtte arenguplaani/investeeringuid noorte põllumajandustootjate jaoks (sihtvaldkond 2B)*
- R4: *protsent põllumajanduslikest majapidamistest, keda toetatakse osalemise eest kvaliteedikavades, kohalikel turgudel ja lühikestes tameahelates ning tootjarühmades või -organisatsioonides (sihtvaldkond 3A)*
- R5: *protsent põllumajanduslikest majapidamistest, kes osalevad riskijuhtimiskavades (sihtvaldkond 3B)*
- R6: *protsent metsast või muust metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust (sihtvaldkond 4A)*
- R7: *protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust ja/või maastikke (sihtvaldkond 4A)*
- R8: *protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse veemajandust (sihtvaldkond 4B)*
- R9: *protsent metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse veemajandust (sihtvaldkond 4B)*
- R10: *protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse mulla majandamist ja/või tõkestatakse mullaerosiooni (sihtvaldkond 4C)*

- R11: protsent metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse mulla majandamist ja/või tõkestatakse mullaerosiooni (sihtvaldkond 4C)
- R12: protsent niisutatud maast, mille puhul minnakse üle tõhusama niisutussüsteemi kasutamisele (sihtvaldkond 5A)
- R13: veekasutuse tõhustamine põllumajanduses maaelu arengu programmi raames toetust saanud projektide puhul (sihtvaldkond 5A) (*)
- R14: energiakasutuse tõhustamine põllumajanduses ja toiduainetetööstuses maaelu arengu programmi raames toetust saanud projektide puhul (sihtvaldkond 5B) (*)
- R15: tänu toetatud projektidele toodetud taastuvenergia (sihtvaldkond 5C) (*)
- R16: protsent loomühikutest (LU), mis on seotud investeeringutega loomakasvatuse majandamisse eesmärgiga vähendada kasvuhoo- negaaside ja/või ammoniagi heidet (sihtvaldkond 5D)
- R17: protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on vähendada kasvuhoo- negaaside ja/või ammoniagi heidet (sihtvaldkond 5D)
- R18: kogus, mille võrra on vähendatud metaani- ja N₂O-heidet (sihtvaldkond 5D) (*)
- R19: Rkogus, mille võrra on vähendatud ammoniagiheidet (sihtvaldkond 5D) (*)
- R20: protsent põllumajandus- ja metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, mis aitavad kaasa CO₂ sidumisele või säilitamisele (sihtvaldkond 5E)
- R21: toetatud projektide puhul loodud töökohad (sihtvaldkond 6B)
- R22: protsent maaelanikest, kes on hõlmatudkohaliku arengu strateegiaga (sihtvaldkond 6B)
- R23: protsent maaelanikest, kes saavad kasu täiustatud teenustest/taristust (sihtvaldkond 6B)
- R24: toetatud projektide (LEADER) puhul loodud töökohad (sihtvaldkond 6B)
- R25: protsent maaelanikest, kes saavad kasu uutest või täiustatud teenustest/taristust (IKT) (sihtvaldkond 6C)

Kaldekirjas olevad näitajad on ka punktis 4 loetletud sihtnäitajad.

(*) Täiendavad tulemusnäitajad

3. Maaelu areng – väljundnäitajad

Number	Väljundnäitajad	Meetmekoodid (määruse (EL) nr 1305/2013 või määruse (EL) nr 1303/2013 artiklid)
O.1	Riiklikud kulutused kokku (*)	Kõik meetmed
O.2	Koguinvesteering	4 (artikkel 17), 5 (artikkel 18), 6.4 (artikkel 19), 7.2–7.8 (artikkel 20), 8.5 ja 8.6 (artikkel 21) (määrus (EL) nr 1305/2013)
O.3	Toetust saavate meetmete/tegevusvaldkon- dade arv	1 (artikkel 14), 2 (artikkel 15), 4 (artikkel 17), 7 (artikkel 20), 8.5 ja 8.6 (artikkel 21), 9 (artikkel 27), 17.2 ja 17.3 (artikkel 36) (määrus (EL) nr 1305/2013)
O.4	Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/ toetusesaajate arv	3 (artikkel 16), 4.1 (artikkel 17), 5 (artikkel 18), 6 (artikkel 19), 8.1–8.4 (artikkel 21), 11 (artikkel 29), 12 (artikkel 30), 13 (artikkel 31), 14 (artikkel 33), 17.1 (artikkel 36) (määrus (EL) nr 1305/2013)

Number	Väljundnäitajad	Meetmekoodid (määruse (EL) nr 1305/2013 või määruse (EL) nr 1303/2013 artiklid)
O.5	Kogupindala (ha)	4 (artikkel 17), 8.1–8.5 (artikkel 21), 10 (artikkel 28), 11 (artikkel 29), 12 (artikkel 30), 13 (artikkel 31), 15 (artikkel 34) (määrus (EL) nr 1305/2013)
O.6	Toetatavate alade füüsiline pindala (ha)	10 (artikkel 28) (määrus (EL) nr 1305/2013)
O.7	Toetatavate lepingute arv	10 (artikkel 28), 15 (artikkel 34) (määrus (EL) nr 1305/2013)
O.8	Toetatavate loomühikute arv (LÜ)	14 (artikkel 33), 4 (artikkel 17) (määrus (EL) nr 1305/2013)
O.9	Toetatavates kavades osalevate põllumajanduslike majapidamiste arv	9 (artikkel 27), 16.4 (artikkel 35), 17.2 ja 17.3 (artikkel 36) (määrus (EL) nr 1305/2013)
O.10	Väljamakseid saavate põllumajandustootjate arv	17.2 ja 17.3 (artikkel 36) (määrus (EL) nr 1305/2013)
O.11	Pakutud koolituspäevade arv	1 (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14)
O.12	Koolituses osalejate arv	1 (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14)
O.13	Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2 (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 15)
O.14	Koolitatud nõustajate arv	2 (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 15)
O.15	Täiustatud (IT- või muu valdkonna) teenustest/taristust kasu saav elanikkond	7 (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 20)
O.16	Toetatavate Euroopa innovatsioonipartnerluse (EIP) rühmade arv, toetatavate EIP toimingute arv ning EIP rühmades osalevate partnerite arv ja liik	16 (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35)
O.17	Toetatavate (muu kui EIP) koostööprojektide arv	16 (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35)
O.18	Kohaliku algatusrühmaga hõlmatud elanikkond	19 (määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 32)
O.19	Valitud kohalike algatusrühmade arv	19 (määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 32)
O.20	Toetatavate LEADER-projektide arv	19 (määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punkt b)
O.21	Toetatavate koostööprojektide arv	19 (määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punkt c)
O.22	Projekti elluvijate arv ja liik	19 (määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punkt b)

Number	Väljundnäitajad	Meetmekoodid (määruse (EL) nr 1305/2013 või määruse (EL) nr 1303/2013 artiklid)
O.23	Koostööprojekti osalevate kohalike algatusrühmade kordumatu identifitseerimisnumber	19 (määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punkt c)
O.24	Riikliku maaeluvõrgustiku toel loodud valdkondliku ja analüütilise teabe vahetuste arv	Võrgustikutöö (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 54)
O.25	Riikliku maaeluvõrgustiku teavitamisvahendite arv	Võrgustikutöö (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 54)
O.26	Selliste Euroopa maaelu arengu võrgustiku (ENRD) tegevusvaldkondade arv, milles riiklik maaeluvõrgustik on osalenud	Võrgustikutöö (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 54)

(*) See näitaja vastab komisjoni 7. märtsi 2014. aasta rakendusmääruse (EL) nr 215/2014 (millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta) rakenduseeskirjad seoses kliimamuutuste alase eesmärgi raames antavate toetuste meetodika, tulemusraamistiku vahe-eesmärkide ja eesmärkide kindlaksmääramise ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide sekkumiskategooriate nomenklatuuriga) (ELT L 69, 8.3.2014, lk 65) artikli 5 lõikes 2 kehtestatud tulemusraamistiku näitajale.

4. Sihtnäitajad

- T1: protsent määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 14, 15 ja 35 kohastest kuludest seoses maaelu arengu programmi kogukuludega (sihtvaldkond 1A)
- T2: koostöömeetme raames (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35) toetatud koostööprojektide (rühmad, võrgustikud/klasterid, katseprojektid jne) koguarv (sihtvaldkond 1B)
- T3: koolituse (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14) läbinud osalejate koguarv (sihtvaldkond 1C)
- T4: protsent põllumajanduslikest majapidamistest, kes saavad maaelu arengu programmi raames toetust ümberkorraldamise ja moderniseerimise investeerimiseks (sihtvaldkond 2A)
- T5: protsent põllumajanduslikest majapidamistest, kes on teinud maaelu arengu programmi toetusel ettevõtte arenguplaani/investeeringuid noorte põllumajandustootjate jaoks (sihtvaldkond 2B)
- T6: protsent põllumajanduslikest majapidamistest, keda toetatakse osalemise eest kvaliteedikavades, kohalikel turgudel ja lühikestes tarneahelates ning tootjarühmades või -organisatsioonides (sihtvaldkond 3A)
- T7: protsent põllumajanduslikest majapidamistest, kes osalevad riskijuhtimiskavades (sihtvaldkond 3B)
- T8: protsent metsast või muust metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust (sihtvaldkond 4A)
- T9: protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust ja/või maastikke (sihtvaldkond 4A)
- T10: protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse veemajandust (sihtvaldkond 4B)
- T11: protsent metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse veemajandust (sihtvaldkond 4B)
- T12: protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse mulla majandamist ja/või tõkestatakse mullaerosiooni (sihtvaldkond 4C)
- T13: protsent metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse mulla majandamist ja/või tõkestatakse mullaerosiooni (sihtvaldkond 4C)
- T14: protsent niisutatud maast, mille puhul minnakse üle tõhusama niisutussüsteemi kasutamisele (sihtvaldkond 5A)
- T15: koguinvesteering energiatõhususse (sihtvaldkond 5B)

- T16: koguinvesteering taastuenergia tootmisse (sihtvaldkond 5C)
- T17: protsent loomühikutest (LÜ), mis on seotud investeeringutega loomakasvatuse majandamisse eesmärgiga vähendada kasvuhoonegaaside ja/või ammoniaagi heidet (sihtvaldkond 5D)
- T18: protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside ja/või ammoniaagi heidet (sihtvaldkond 5D)
- T19: protsent põllumajandus- ja metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, mis aitavad kaasa CO₂ sidumisele ja säilitamisele (sihtvaldkond 5E)
- T20: toetatud projektide puhul loodud töökohad (sihtvaldkond 6A)
- T21: protsent maaelanikest, kes on hõlmatud kohaliku arengu strateegiaga (sihtvaldkond 6B)
- T22: protsent maaelanikest, kes saavad kasu täiustatud teenustest/taristust (sihtvaldkond 6B)
- T23: toetatud projektide (LEADER) puhul loodud töökohad (sihtvaldkond 6B)
- T24: protsent maaelanikest, kes saavad kasu uutest või täiustatud teenustest/taristust (IKT) (sihtvaldkond 6C)

5. Kavandatavad tulemuslikkuse raamnäitajad

	Näitajad	Seotud väljundnäitaja
Prioriteet nr 2 (P2)	Riiklikud kulutused kokku P2 (eurodes)	O.1
	Selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, kes saavad maaelu arengu programmi raames toetust ümberkorraldamise ja moderniseerimise investeerimiseks (sihtvaldkond 2A) + selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, kes on teinud maaelu arengu programmi toetusel ettevõtte arenguplaani/investeeringuid noorte põllumajandustootjate jaoks (sihtvaldkond 2B)	O.4
Prioriteet nr 3 (P3)	Riiklikud kulutused kokku P3 (eurodes)	O.1
	Selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, keda toetatakse osalemise eest kvaliteedikavades, kohalikel turgudel või lühikestes tarneahelates ning tootjarühmades (sihtvaldkond 3A)	O.4, O.9
	Selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, kes osalevad riskijuhtimiskavades (sihtvaldkond 3B)	O.4, O.9
Prioriteet nr 4 (P4)	Riiklikud kulutused kokku P4 (eurodes)	O.1
	Põllumajandusmaa, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust (sihtvaldkond 4A), parandatakse veemajandust (sihtvaldkond 4B), parandatakse mulla majandamist ja/või tõkestatakse mullaerosiooni (sihtvaldkond 4C)	O.5
Prioriteet nr 5 (P5)	Riiklikud kulutused kokku P5 (eurodes)	O.1
	Investeermistoimingute arv arveenergiaäästu ja -tõhususse (sihtvaldkond 5B) + taastuenergia tootmisse (sihtvaldkond 5C)	O.3
	Põllumajandus- ja metsamaa, mida majandatakse CO ₂ sidumise/säilitamise edendamiseks (sihtvaldkond 5E) + põllumajandusmaa, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside ja/või ammoniaagi heidet (sihtvaldkond 5D) + niisutatud maa, mille puhul minnakse üle tõhusama niisutussüsteemi kasutamisele (sihtvaldkond 5A)	O.5

	Näitajad	Seotud väljundnäitaja
Prioriteet nr 6 (P6)	Riiklikud kulutused kokku P6 (eurodes)	O.1
	Toetatavate toimingute arv peamiste teenuste ja taristu parandamiseks maapiirkondades (sihtvaldkonnad 6B ja 6C)	O.3
	Kohaliku algatusrühmaga hõlmatud elanikud (sihtvaldkond 6B)	O.18

V LISA

Ühised hindamisküsimused maaelu arengu kohta**Hindamisküsimused sihtvaldkondade kohta**

Maaelu arengu programmi iga sihtvaldkonnaga seotud küsimustele tuleb vastata 2017. ja 2019. aastal esitatavates rakendamise aastaaruannetes ning järelhindamise aruandes.

1. Sihtvaldkond 1A: kuidas on maaelu arengu programm toetanud innovatsiooni ja koostöö edendamist ning teadmiste baasi arendamist maapiirkondades?
2. Sihtvaldkond 1B: kuidas on maaelu arengu programm toetanud põllumajanduse, toidu tootmise ja metsanduse ning teadusuuringute ja innovatsiooni vaheliste sidemete tugevdamist, sealhulgas seoses parema keskkonnajuhtimise ja tulemuslikuma keskkonnategevusega?
3. Sihtvaldkond 1C: kuidas on maaelu arengu programm toetanud elukestvat ja kutseõpet põllumajandus- ja metsandussektoris?
4. Sihtvaldkond 2A: kuidas on maaelu arengu programm toetanud põllumajanduslike majapidamiste majandustegevuse tulemuslikumaks muutmist ning nende ümberkorraldamist ja ajakohastamist, eelkõige eesmärgiga suurendada turul osalemist ja turule orienteeritust ning põllumajandusliku tegevuse mitmekesistamist?
5. Sihtvaldkond 2B: kuidas on maaelu arengu programm toetanud piisavalt kvalifitseeritud põllumajandustootjate põllumajandussektorisse sisenemist ja eelkõige põlvkondadevahetust?
6. Sihtvaldkond 3A: kuidas on maaelu arengu programm toetanud toormetootjate konkurentsivõime parandamist nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse põllumajandustoodetele lisandväärtust andvate kvaliteedikavade, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate, tootjarühmade ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu?
7. Sihtvaldkond 3B: kuidas on maaelu arengu programm toetanud põllumajanduslike majapidamiste riskiennetamist ja -juhtimist?
8. Sihtvaldkond 4A: kuidas on maaelu arengu programm toetanud elurikkuse ennistamist, säilitamist ja parandamist, sealhulgas Natura 2000 aladel ja looduslikust või muust eripärasest tingitud piirangutega aladel, ning suure loodusliku väärtusega põllumajanduse ja Euroopa maastike seisundi ennistamist, säilitamist ja parandamist?
9. Sihtvaldkond 4B: kuidas on maaelu arengu programm toetanud veemajanduse, sh väetiste ja pestitsiidide kasutamise, parandamist?
10. Sihtvaldkond 4C: kuidas on maaelu arengu programm toetanud mullaerosiooni tõkestamist ja mulla majandamise parandamist?
11. Sihtvaldkond 5A: kuidas on maaelu arengu programm toetanud veekasutuse tõhustamist põllumajanduses?
12. Sihtvaldkond 5B: kuidas on maaelu arengu programm toetanud energiakasutuse tõhustamist põllumajanduses ja toiduainetetööstuses?
13. Sihtvaldkond 5C: kuidas on maaelu arengu programm toetanud taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete pakkumist ja kasutamist biomajanduse edendamise eesmärgil?
14. Sihtvaldkond 5D: kuidas on maaelu arengu programm toetanud põllumajanduses tekkiva kasvuhoonegaaside ja ammoniaagiheite vähendamist?

15. Sihtvaldkond 5E: kuidas on maaelu arengu programm toetanud põllumajanduses ja metsanduses CO₂ säilitamise ja sidumise edendamist?
16. Sihtvaldkond 6A: kuidas on maaelu arengu programm toetanud tegevusvaldkondade mitmekesistamist, väikeettevõtete loomist ja arendamist ning töökohtade loomist?
17. Sihtvaldkond 6B: kuidas on maaelu arengu programm toetanud maapiirkondade arengut?
18. Sihtvaldkond 6C: kuidas on maaelu arengu programm toetanud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamist maapiirkondades?

Hindamisküsimused seoses maaelu arengu programmi muude aspektidega

Järgmistele küsimustele tuleb vastata 2017. ja 2019. aastal esitatavates rakendamise aastaaruannetes ning järelhindamise aruandes.

19. Kuidas on prioriteetide ja sihtvaldkondade koostoime suurendanud maaelu arengu programmi tulemuslikkust?
20. Kuidas on tehniline toetus aidanud kaasa määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 59 ja määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 51 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele?
21. Kuidas on riiklik maaeluvõrgustik aidanud kaasa määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 54 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele?

Hindamisküsimused seoses liidu tasandi eesmärkidega

Järgmistele küsimustele tuleb vastata 2019. aastal esitatavas rakendamise aastaaruandes ja järelhindamise aruandes.

22. Kuidas on maaelu arengu programm aidanud kaasa strateegia „Euroopa 2020” põhieesmärgi saavutamisele suurendada 20 - 64aastaste inimeste tööhõive määra vähemalt 75 %ni?
23. Kuidas on maaelu arengu programm aidanud kaasa strateegia „Euroopa 2020” põhieesmärgi saavutamisele investeerida 3 % ELi SKPst teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni?
24. Kuidas on maaelu arengu programm aidanud kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele ning strateegia „Euroopa 2020” põhieesmärgi saavutamisele vähendada kasvuhooonegaaside heidet 1990. aasta tasemega võrreldes vähemalt 20 % või sobivate tingimuste korral 30 % ning suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu meie energia lõpptarbimises 20 %ni ja energiatõhusust 20 %?
25. Kuidas on maaelu arengu programm aidanud kaasa strateegia „Euroopa 2020” põhieesmärgi saavutamisele vähendada allpool riiklikku vaesuspiiri elavate eurooplaste arvu?
26. Kuidas on maaelu arengu programm aidanud kaasa keskkonnaseisundi parandamisele ja ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärgi saavutamisele peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja ökosüsteemiteenuste halvenemine ning taastada neid?
27. Kuidas on maaelu arengu programm aidanud kaasa ÜPP eesmärgile suurendada põllumajanduse konkurentsivõimet?
28. Kuidas on maaelu arengu programm aidanud kaasa ÜPP eesmärgile tagada loodusvarade jätkusuutlik majandamine ja kliimameetmete võtmine?
29. Kuidas on maaelu arengu programm aidanud kaasa ÜPP eesmärgile saavutada maapiirkondade majanduse ja kogukondade tasakaalustatud territoriaalne areng, sealhulgas tööhõive loomine ja säilitamine?
30. Kuidas on maaelu arengu programm toetanud innovatsiooni edendamist?

VI LISA

Seire- ja hindamissüsteemi tehnilise toetuse dokumentide põhielemendid

Maaelu arengu seire- ja hindamissüsteemi üks põhielemente on tehniline toetus liikmesriikidele, hindajatele ja muudele hindamisega tegelevatele sidusrühmadele, et tagada nende hindamissuutlikkus, parandada hindamise kvaliteedi ja ühtsustada hindamist. Komisjon koostab koos liikmesriikidega tehnilise toetuse dokumentid, mis hõlmavad järgmist:

- 1) kõiki ühishäitajaid käsitlevad teabelehed, sealhulgas näitaja määratlus; seos sekkumisloogikaga; mõõtühik; väärtuste saamiseks kasutatud meetodika; nõutud andmed ja andmeallikad; teave andmete kogumise kohta, sealhulgas vastutav organ ja andmete kogumise sagedus; aruandlusnõuded;
- 2) metodoloogilised suunised liikmesriikidele ja hindajatele, et järgida seire- ja hindamisnõudeid. Need suunised hõlmavad eri komponente, sealhulgas hindamismeetodeid ja -strateegiat, ning erivaldkondade jaoks ettenähtud toetust, nt kogukonna juhitud kohaliku arengu hindamine;
- 3) maaelu arengu programmide eelhindamise suunised, mis hõlmavad eelhindamise eesmärki, osalejate kaasamise protsessi ja nende rolle, ning eelhindamise ulatust ja metodoloogilise abi pakkumist sobivate lähenemisviiside ja meetodite ning soovituslike vormide kohta;
- 4) hindamiskava koostamise suunised, mis hõlmavad hindamiskava eesmärki ja kasu, lisatavaid elemente ja asjakohaseid toiminguid soovitude koostamiseks. Käsitletakse juhtimis- ja rakendamiskaalutlusi ning soovituslike vorme hindamise eri aspektide kohta;
- 5) representatiivsete näitajate kasutamise ja koostamise suunised, mis on suunatud eelkõige piirkondlikele maaelu arengu programmidele ja milles kirjeldatakse võrdlusnäitajate eesmärki ja omadusi ning määratakse kindlaks representatiivsuse seisukohalt kasutatavad andmed ja meetodid;
- 6) indikaatorkava suunised, mis hõlmavad lisatavaid elemente, kohaldatavaid eeskirju ja näidistabeleid;
- 7) seirealased suunised, mis hõlmavad rakendamise aastaaruannetesse lisatavaid elemente, kohaldatavaid eeskirju ja näidistabeleid;
- 8) täiendavate tulemusnäitajate väärtusi käsitlevad suunised, milles määratakse kindlaks projektide asjaomased sihtrühmad, proovivõtmise strateegiad, asjakohased meetodikad, andmeallikad ja hindamismeetodid;
- 9) maaelu arengu programmide mõju hindamise suunised, mis hõlmavad mõjunäitajate eesmärki ja nende kasutamist, seoseid maaelu arengu poliitika ja muude poliitikavaldkondade vahel, mõjunäitajate väärtusi mõjutavaid tegureid ning kavandatud meetodeid maaelu arengu meetmete netomõju hindamiseks;
- 10) maaelu arenguga seotud ühiste hindamisküsimustele vastamise suunised, sealhulgas seosed sekkumisloogika ja ühiste näitajate vahel, ning ettepanekud täiendavate andmete, otsustamiskriteeriumide ja eri lähenemisviiside kohta, mida võiks kasutada küsimustele vastamiseks
- 11) maaelu arengu programmide 2014–2020 järelhindamise suunised, milles käsitletakse hindamise eesmärki, protsessi ja ulatust, pakutakse metodoloogilist abi ning määratakse kindlaks hea tava ja soovituslikud vormid hindamise eri aspektide kohta.

VII LISA

Rakendamise aastaaruannete (osutatud määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 50 ja määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 75) struktuur ja sisu**1. Põhiteave programmi ja selle prioriteetide rakendamise kohta**a) *Finantsandmed*

Rakendamise finantsandmed: esitada iga meetme ja sihtvaldkonna kohta selgitus kulude ja kuluaruannetes deklareeritud kulude kohta. See hõlmab avaliku sektori kogukulusid ja liikmesriikide poolt eelmisel kalendriaastal tehtud finantskorrektsioone ja parandusi.

b) *Üldised ja programmispetsiifilised näitajad ning kvantifitseeritud sihtväärtused*

Teave maaelu arengu programmi rakendamise kohta, mõõdetuna ühiste ja konkreetsete näitajate alusel, sealhulgas saavutatud edusammud võrreldes iga sihtvaldkonna jaoks seatud eesmärkidega ja tegelikud tulemused võrreldes indikaatorkavas kavandatud tulemustega. Alates 2017. aastal esitatavast rakendamise aastaaruandest näidata tulemusraamistikus (tabel F) esitatud vahe-eesmärkidega seoses saavutatu. Esitada lisateave maaelu arengu programmide rakendamise hetkeolukorra kohta, kasutades iga meetme ja sihtvaldkonna finantskohustustega seotud andmeid, ning vastavad eeldatavad edusammud eesmärkide saavutamiseks.

Tabelid:

- Tabel A: kulukohustused meetmete ja sihtvaldkondade kaupa
- Tabel B: tegelikud tulemusnäitajad meetmete ja sihtvaldkondade kaupa
- Tabel C: asjaomaste tulemuste ja meetmete jaotus valdkonna, soo ja/või vanuse kaupa
- Tabel D: edusammud eesmärkide saavutamisel
- Tabel E: üleminekumeetmete seire
- Tabel F: tulemusraamistiku näitajate saavutamine

2. Hindamiskava rakendamisel tehtud edusammude esitamine

- a) Maaelu arengu programmi hindamise kavasse aasta jooksul tehtud muudatused koos nende põhjendusega.
- b) Aasta jooksul tehtud hindamise kirjeldus (võttes arvesse hindamiskava 3. jagu).*
- c) Andmete esitamise ja haldamise kirjeldus (võttes arvesse hindamiskava 4. jagu).*
- d) Loetelu lõpetatud hindamistest, sealhulgas viited, kui need on avaldatud internetis.
- e) Lõpetatud hindamiste kokkuvõtte, keskendudes hindamistulemustele.
- f) Hindamistulemuste avaldamisel korraldatud teavitustegevuse kirjeldus (võttes arvesse hindamiskava 6. jagu).*
- g) Hindamistulemustega seotud järelmeetmete kirjeldus (võttes arvesse hindamiskava 6. jagu).*

* Viidata hindamiskavale, kirjeldada rakendamisel esinenud mis tahes probleeme ja esitada kasutatud või kavandatud lahendused.

3. Probleemid, mis võivad mõjutada programmi elluviimist, ja võetud meetmed

Korraldusasutuse ja seirekomitee võetud selliste meetmete kirjeldus, mille eesmärk on tagada programmi rakendamise kvaliteet ja tulemuslikkus, eelkõige seoses programmi haldamisel tekkinud probleemidega ja mis tahes võetud parandusmeetmetega, eelkõige vastavalt komisjoni märkustele võetud meetmetega.

4. Tehnilise toetuse ja programmi avalikustamise nõuete rakendamise meetmed

a) Kui riikliku maaeluvõrgustiku loomiseks ja toimimiseks on saadud tehnilist toetust, kirjeldada aruandes võetud meetmeid ja hetkeolukorda riikliku maaeluvõrgustiku loomisel ja tegevuskava rakendamisel.

b) Meetmed, millega tagatakse programmi avaldamine (käesoleva määruse artikkel 13).

5. Eeltingimuste täitmise meetmed (2017. aastal ja 2016. aastal, kui on asjakohane)

Selliste meetmete kirjeldus prioriteetide/sihtvaldkondade/meetmete kaupa, mille eesmärk on täita kehtivad prioriteetsed ja üldised eeltingimused, mida maaelu arengukava vastuvõtmise ajal ei täidetud või täideti osaliselt. Märkida kriteeriumid, mida ei täidetud või täideti osaliselt, mis tahes strateegiad, õigusaktid või muud asjakohased dokumendid, sealhulgas viited asjaomastele jagudele ja artiklitele ning täitmise eest vastutavatele asutustele. Vajaduse korral võib liikmesriik lisada kirjeldusele selgitusi või täiendavat teavet.

6. Allprogrammide rakendamise kirjeldus

2017. ja 2019. aastal esitatavad rakendamise aastaaruanded peavad sisaldama ka teavet rakendamise kohta, mõõdetuna ühiste ja konkreetsete näitajatega, sealhulgas teavet allprogrammi indikaatorkavas esitatud eesmärkidega seoses tehtud edusammude kohta, ning teavet tegelike tulemuste ja kulude kohta võrreldes allprogrammis sätestatud kavandatud tulemuste ja kuludega.

7. Programmi eesmärkide saavutamise seotud teabe ja sellekohaste edusammude hindamine

2017. ja 2019. aastal esitatavad rakendamise aastaaruanded peavad sisaldama ka hindamisel saadud järgmist teavet:

aruanne ja kvantitatiivne hinnang programmi saavutuste kohta, eelkõige hinnates täiendavaid tulemusnäitajaid ja vastates asjakohastele hindamisküsimustele.

2019. aastal esitatav rakendamise aastaaruanne peab sisaldama ka hindamisel saadud järgmist teavet:

aruanne edusammude kohta programmi eesmärkide saavutamisel ja seoses programmi panusega liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegias seatud eesmärgi saavutamisse, hinnates muu hulgas programmi netopanust ÜPP mõjunäitajate väärtuste muudatustesse ja käsitledes asjaomaseid hindamisküsimusi.

8. Meetmete rakendamine vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 6, 7 ja 8 sätestatud põhimõtetele

2017. ja 2019. aastal esitatavad rakendamise aastaaruanded peavad sisaldama ka järgmist teavet:

a) meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine (määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 7)

Hinnatakse võetud meetmeid, millega tagatakse, et kogu programmide ettevalmistamise ja elluviimise ajal võetakse arvesse ja toetatakse meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning sooküsimuste lõimimist, samuti seoses programmide seire, aruandluse ja hindamisega;

b) säästev areng (määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 8)

Hinnatakse võetud meetmeid, millega tagatakse, et EAFRD eesmärgid ja rakendamine on kooskõlas säästva arengu põhimõttega ning liidu eesmärgiga paremini säilitada keskkonda, tõhustada keskkonnakaitset ja parandada keskkonna kvaliteeti, nagu on sätestatud aluslepingu artiklis 11 ja artikli 91 lõikes 1, võttes sealjuures arvesse saastaja-maksab-põhimõtet.

Lisaks tuleb anda teavet kliimamuutuse eesmärgi saavutamiseks antavate toetuste kohta (kliimamuutuste jälgimine);

c) määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 5 osutatud partnerite roll programmi rakendamisel

Hinnatakse võetud meetmeid, millega tagatakse, et määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 5 lõikes 1 osutatud partnerid on kaasatud eduaruannete koostamise ja programmide rakendamisse, sealhulgas osaledes programmide seire komiteedes vastavalt kõnealuse määruse artiklile 48 ja riikliku maaeluvõrgustiku tegevuses.

9. Integreeritud lähenemisviisi tagamisel tehtud edusammud

2019. aastal esitatavad rakendamise aastaaruanded peavad sisaldama ka järgmist teavet:

kirjeldus sellest, kuidas on tagatud integreeritud lähenemisviis EAFRD ja liidu muude rahastamisvahendite kasutamisel territoriaalse arengu toetamiseks maapiirkondades, sealhulgas kohaliku arengu strateegiate kaudu.

10. Aruandlus rahastamisvahendite rakendamise kohta (määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 46)

Rakendamise aastaaruannetele lisatakse:

eriaruanne rahastamisvahendeid hõlmava tegevuse kohta. Kõnealuse aruande sisu on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 46 lõikes 2 ja aruanne edastatakse ESI fondide vormil.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 809/2014,**17. juuli 2014,****millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 58 lõiget 4, artikli 62 lõike 2 punkte a–f ja h, artikli 63 lõiget 5, artikli 77 lõiget 8, artiklit 78, artikli 96 lõiget 4 ja artikli 101 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) nr 1306/2013 on kehtestatud põhieeskirjad, milles käsitletakse muu hulgas liikmesriikide kohustusi liidu finantshuvide kaitsmisel. Selleks et tagada määrusega kehtestatud uue õigusraamistiku sujuv toimimine ja ühetaoline kohaldamine, on komisjonile antud õigus võtta vastu teatavaid eeskirju järgmises küsimustes: haldus- ja kohapealsed kontrollid, pindalade mõõtmine, juhtumid, mille puhul toetuse- või maksetaotlusi võib parandada, toetuse osalise või täieliku tagasivõtmise taotlemine ja sellekohased arvutused ning alusetute maksete tagasinõudmine ja karistused, halduskaristuste kohaldamine ja sellekohased arvutused, elektroonilise andmebaasiga seotud nõuded, toetuse- ja maksetaotlused ning toetusõiguste taotlused, sealhulgas taotluste esitamise lõpptähtpäev, kontrollide teostamine, põllumajanduslike majapidamiste üleandmine, ettemaksete tegemine, nõuetele vastavuse kohustusega seotud kontrollide ja halduskaristuste kohaldamine ning tehnilised spetsifikatsioonid, mida on vaja ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi (edaspidi „ühtne süsteem“) põhieeskirjade ühtseks kohaldamiseks nõuetele vastavuse eesmärgil.
- (2) Liikmesriigid peaksid võtma vajalikud meetmed, millega tagada haldus- ja kontrollisüsteemi nõuetekohane toimimine juhul, kui ühe ja sama toetusesaaja eest vastutab mitu makseasutust.
- (3) Seni kuni pädev asutus ei ole teavitanud toetusesaajat toetuse- või maksetaotlustes avastatud vigadest ega oma kavatsusest teha kohapealset kontrolli, peaks toetusesaajal olema õigus oma toetuse- või maksetaotlused või nende osad igal ajal tagasi võtta. Teatavatel juhtudel, mille riiklik asutus heaks kiidab, peaks toetusesaajatel olema ühtlasi lubatud parandada toetuse- või maksetaotlustes või tõendavates dokumentides avastatud ilmseid vigu.
- (4) Vaja oleks sätestada konkreetsed ja üksikasjalikud nõuded ühe toetusesaaja ühele või mitmele toetuse- või maksetaotlusele mitmesuguste vähendamiste erapooletu kohaldamise kindlustamiseks. Seetõttu tuleks kindlaks määrata iga otsetoetuste kava või ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmete puhul kohaldatavate mitmesuguste võimalike vähendamiste arvutamise järjekord.
- (5) Selleks et kohaldada hea usu põhimõtet kogu liidus ühetaoliselt, tuleks kehtestada alusetult makstud summade tagasinõudmiseks tingimused, mille alusel kõnealusele põhimõttele tugineda, ilma et see piiraks asjaomaste kulude käsitlemist määrusega (EL) nr 1306/2013 ette nähtud raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise käigus.
- (6) Tuleks kehtestada eeskirjad seoses tagajärgedega, mis tulenevad selliste põllumajanduslike majapidamiste tervikuna üleandmisest, millel on teatavaid kohustusi otsetoetuste kava ning ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmete ees.

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 549.

- (7) Selleks, et komisjon saaks teostada ühtse süsteemi tõhusat järelevalvet, peaksid liikmesriigid esitama komisjonile iga-aastased kontrolliandmed ja -statistika. Ühtlasi peaksid liikmesriigid esitama ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmete iga-aastase kontrollistatistika, sealhulgas selliste kontrollide tulemused. Peale selle tuleks komisjoni vajaduse korral teavitada kõikidest meetmetest, mida liikmesriigid on nõuetele vastavuse küsimuses võtnud.
- (8) Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 75 kohaselt võivad liikmesriigid teha otsetoetuste puhul ettemakseid teatavatel tingimustel, sealhulgas pärast seda, kui asjaomast taotlusaastat käsitlevad haldus- ja kohapealsed kontrollid on lõpule viidud. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 ⁽¹⁾ artiklis 8 on sätestatud, et määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 26 kohaselt kindlaks määratud kohandamismäära kohaldatakse üksnes kindlat piirmäära ületavate otsetoetuste suhtes. Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 26 lõike 4 kohaselt võib komisjon siiski tema käsutuses oleva uue teabe alusel kohandada kindlaksmääratud kohandamismäära kuni 1. detsembrini. Seetõttu ei pruugi finantsdistipliini võimalik kohandamismäär olla 16. oktoobriks veel teada. Alates 1. detsembrist makstavas lõppsummas tuleks arvesse võtta sel ajal kohaldatava finantsdistipliini puhul kehtivat kohandamismäära.
- (9) Tuleks luua üldraamistik, mille alusel kohaldada toetusesaaja ja riigiasutuste vahelise teabevahetuse puhul lihtsustatud menetlust. Kõnealuse raamistiku kontekstis tuleks eelkõige ette näha elektrooniliste vahendite kasutamise võimalus. Eelkõige peaks siiski olema tagatud, et sellisel viisil edastatavad andmed on täiesti usaldusväärsed ning et vastavaid menetlusi kohaldataks toetusesaajate vahel ebavõrdsust tekitamata. Nii toetusesaajate kui ka riigiasutuste asjaajamise lihtsustamise huvides peaks pädevatel ametisutustel olema ühtlasi võimalik kasutada riigiasutuste käsutuses olevat teavet otse, selle asemel, et lasta teatavate maksete rahastamiskõlblikkuse kontrollimiseks toetusesaajal sellist teavet esitada.
- (10) Tuleks ette näha, et kõik toetusetaotlused, mida saab käsitada pindalatoetusena, tuleb esitada vaid kord aastas ühtse taotlusena, selleks et neis liikmesriikides, kus otsustatakse, et kõik otsetoetuste raames esitatavad toetusetaotlused ja ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmete raames esitatavad maksetaotlused peavad kuuluma määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõike 4 kohase ühtse taotluse alla, oleks võimalik seda tõhusalt kontrollida.
- (11) Liikmesriigid peaksid määrama ühtse taotluse ja/või maksetaotluse esitamise lõpptähtpäeva hiljemalt 15. maiks, et toetuse- ja maksetaotlusi oleks võimalik õigel ajal menetleda. Arvestades Eesti, Läti, Leedu, Soome ja Rootsi erilisi ilmastikutingimusi, tuleks neil liikmesriikidel lubada määrata vastav kuupäev hiljemalt 15. juuniks. Lisaks tuleks ette näha üksikjuhtumile erandi tegemise võimalus, kui tulevikus peaks mõne aasta ilmastikutingimuste tõttu seda vaja minema.
- (12) Ühtses taotluses peaks toetusesaaja deklareerima mitte ainult põllumajandusotstarbel kasutatava pindala, vaid ka oma toetusõigused ning mis tahes vajaliku teabe, mille alusel toetuse rahastamiskõlblikkus kindlaks teha. Asjakohane on siiski lubada liikmesriikidel teha teatavatest kohustustest erandeid, kui asjaomase aasta toetusõigused ei ole veel lõplikult kehtestatud.
- (13) Selleks et maa-ala kasutada kavatsevad toetusesaajad saaksid olla võimalikult paindlikud, tuleks lubada neil oma ühtseid taotlusi kuni külvi tavalise alguse kuupäevani muuta, tingimusel et on täidetud kõik erinevate toetuskavade konkreetsed nõuded ja toetusmeetmeid on järgitud ning pädev asutus ei ole toetusesaajat veel teavitanud ühtses taotluses leiduvatest vigadest ega ka kohapealsetest kontrollidest, mille käigus on avastatud vigu muudetud osas. Pärast selliste muudatuste tegemist tuleks võimaldada kohandada vastavaid tõendavaid dokumente või esitatavaid lepinguid.
- (14) Seni kuni toetusesaaja on korrektse toetuse- või maksetaotluse esitamise eest vastutav, peab ta juhul, kui see on asjakohane, tegema eeltäidetud vormi vajalikud parandused ja muudatused.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1307/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

- (15) Kui tegemist on pindalatoetuskava raames esitatava toetusetaotlusega ja/või pindalatoetusmeetme raames esitatava maksetaotlustega, tuleks toetusesaaja varustada geograafilise informatsiooni süsteemi (GIS) liidest kasutades eeltäidetud vormi ja vastava graafilise materjaliga (edaspidi „georuumilise toetusetaotluse vorm”). Georuumilise toetusetaotluse vorm aitab ära hoida toetusesaaja vigu oma põllumajandusmaa deklareerimisel ja muudab haldusliku ristkontrolli tõhusamaks. Lisaks pakuvad georuumilise toetusetaotluse vormis esitatud üksikasjalikud ruumiandmed täpsemat teavet seire- ja hindamise teostamiseks. Seetõttu on kohane nõuda, et alates teatavast kuupäevast peavad kõik toetuse- ja maksetaotlused olema esitatud georuumilise toetusetaotluse vormi alusel. Kui toetusesaajal ei ole siiski võimalik kõnealust vormi kasutada, peab pädev asutus pakkuma talle toetuse- ja/või maksetaotluste esitamiseks muu võimaluse. Igal juhul peab pädev asutus tagama, et deklareeritud pindalad on digitaliseeritud.
- (16) Mis tahes konkreetne teave, mis on seotud kanepitootmisega, vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetusega või puuvilla eritoetusega, tuleks esitada koos ühtse taotlusega või, kui see on tingitud teabe laadist, hilisemal kuupäeval. Lisaks sellele tuleks sätestada, et ühtse taotluse vormis deklareeritaks ka maa-alad, mille osas toetust ei taotleta. Kuna teatavate maa-ala kasutusviiside kohta on oluline omada üksikasjalikku teavet, tulebki teatavad otstarbed eraldi deklareerida, samas kui muid kasutusviise võib deklareerida ühe rubriigi all.
- (17) Selleks et vastata määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 43 osutatud kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavadega seotud toetuse (keskkonnasäästlikumaks muutmise toetus) saamise tingimustele, peab toetusesaaja põllumajandusmaa hulka kuuluma ka ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala; seepärast peaksid toetusesaajad deklareerima ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala oma pindalatoetuskava toetusetaotluses. Kui üks osa ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala kohustusest rakendatakse piirkonna tasandil või ühiselt, tuleks ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala deklaratsioonile lisada eraldi deklaratsioon piirkonna tasandil või ühiselt rakendatava ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala kohta.
- (18) Tõhusa järelevalve ja kontrolli huvides peaks väikepõllumajandustootjate kavas osalemise avaldus sisaldama viidet sama toetusesaaja esitatud ühtsele taotlusele. Selleks et väikepõllumajandustootjate kava eritingimusi tõhusalt kontrollida, peaks vajalikku teavet jagama määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõikega 3 ette nähtud lihtsustatud menetluse korras. Lisaks tuleks täpselt sätestada, et toetusesaajad, kes otsustavad oma osalemise väikepõllumajandustootjate kavas lõpetada, on kohustatud pädevat asutust sellest õigel ajal teavitama, et oleks võimalik tõrgeteta üle minna määruse (EL) nr 1307/2013 jaotiste III ja IV kohastele toetustele.
- (19) Selleks et nõuetele vastavuse kohustusi saaks kontrollida, peaks toetusetaotluse vormi esitama ka toetusesaaja, kelle käsutuses on põllumajandusmaa, kuid kes ei taotle ühtki neist toetustest, mida ühtne taotlus hõlmab. Asjakohane on siiski lubada liikmesriikidel toetusesaaja sellest kohustusest vabastada, kui asutustel on asjaomane teave juba olemas.
- (20) Taotlemismenetluse lihtsustamiseks ja kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõikega 3 edastavad liikmesriigid toetusesaajale võimalikult varakult eeltäidetud vormid, mis sisaldavad vajalikku teavet, mille alusel toetusesaaja saab esitada nõuetekohase toetuse- ja maksetaotluse. Eeltäidetud vorm peaks olema koostatud selliselt, et toetusesaaja saaks üksnes kinnitada, et eelmisel aastal esitatud toetuse- või maksetaotlust ei ole muudetud.

- (21) Ette tuleks näha ühised sätted üksikasjade kohta, mida lisada loomapidamistoetuse taotlustesse või maksetaotlustesse, kui liikmesriik otsustab taotleda loomadega seotud vabatahtlikku tootmiskohustusega seotud toetust või rakendada maaelu arengu meetmeid.
- (22) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 ⁽¹⁾ artikli 53 lõike 4 kohaselt võib loomadega seotud vabatahtlikku tootmiskohustusega seotud toetust või maaelu arengu meetmete alla kuuluvat toetust maksta üksnes loomade eest, kes on nõuetekohaselt identifitseeritud ja registreeritud vastavalt Euroopa Parlament ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1760/2000 ⁽²⁾ või nõukogu määrusele (EÜ) nr 21/2004 ⁽³⁾. Toetuskavade või toetusmeetmete raames toetuse või maksetaotlusi esitavatele toetusesaajatele peaks olema seega õigel ajal tagatud juurdepääs asjaomasele teabele.
- (23) Selleks et liikmesriigid saaksid toetusõigused kehtestada, peavad toetusesaajad esitama toetusõiguste taotlused õigeaks ajaks. Seetõttu tuleks määrata kindlaks taotluste esitamise lõpptähtpäev.
- (24) Tuleks kehtestada eeskirjad alusetult eraldatud toetusõigustega seotud juhtudeks, eelkõige kui tegemist on üledeklareerimisega või kui toetusõiguste väärtus on kehtestatud valemil tasemel, näiteks kuna see arvutati vale viitesumma alusel. Tuleks teha selgeks, et toetusõiguste arvu ja/või väärtuse mis tahes kohandamine ei tohiks viia järelejäänud toetusõiguste süstemaatilise ümberarvutamiseni. Teatavatel juhtudel on alusetult eraldatud toetusõiguste puhul tegemist väga väikeste summadega, kuid nende tagasisaamine on seotud märkimisväärsete kulude ja halduskoormusega. Olukorra lihtsustamiseks ning selleks, et kulud ja halduskoormus ning tagasisaadav summa oleks omavalhelist tasakaalus, tuleks määrata kindlaks miinimumsumma, millest allapoole jäävat summat ei ole vaja tagasi nõuda.
- (25) Ühtse süsteemi raames hallatavate toetuskavade ja -meetmete sätete täitmist tuleks tõhusalt jälgida. Sel eesmärgil ning järelevalvetasandi ühtlustamise tagamiseks kõikides liikmesriikides tuleks üksikasjalikult sätestada haldus- ja kohapealsete kontrollide kriteeriumid ja tehnilised menetlused nii toetuskavadele kehtestatud rahastamiskõlblikkuskriteeriume kui ka tingimuste täitmist silmas pidades.
- (26) Tuleks selgitada, et kui tehakse fototõlgendusi, näiteks kohapealsete kontrollide ajal või põldude identifitseerimise süsteemi ajakohastamisel, ning kui fototõlgendus ei võimalda lõplikke tulemusi, tuleb teostada põllu kontroll.
- (27) Rahastamiskõlblikkuse või nõuetele vastavusega seotud kohapealsest kontrollist etteteatamine peaks olema lubatud üksnes juhul, kui selline teatamine kõnealust kontrolli ei kahjusta, ning igal juhul tuleb seada asjakohane tähtaeg. Kui nõuetele vastavuse seisukohast oluliste õigusaktide või standardite suhtes kohaldatavate sektoripõhiste eeskirjadega nähakse ette, et kohapealsest kontrollist ette ei teatata, tuleks järgida kõnealuseid eeskirju.
- (28) Tuleks ette näha, et liikmesriigid peaksid püüdma võimaluse korral eri kontrollide kombineerida. Selleks et siduvate kohustuste täitmist kontrollida, peaksid teatavate toetusmeetmete puhul olema kohapealsed kontrollid siiski toimuma kogu aasta lõikes. Kohapealse kontrolli kestus peaks olema piiratud minimaalse vajaliku ajavahemikuga. Kui aga rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, siduvad kohustused või muud kohustused on seotud teatava ajavahemikuga, võib kohapealse kontrolli raames tekkida vajadus teha toetusesaaja juurde hilisemal kuupäeval täiendav kontrollkäik. Sellist võimalust silmas pidades tuleks täpsustada, et nii kohapealse kontrolli teostamise ajavahemik kui ka kontrollkäikude arv peab piirduma vajaliku miinimumiga.

⁽¹⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 639/2014, 11. märts 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, ning muudetakse kõnealuse määruse X lisa (ELT L 181, 20.6.2014, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1760/2000, 17. juuli 2000, veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 204, 11.8.2000, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 21/2004, 17. detsember 2003, millega kehtestatakse lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ning direktiivi 92/102/EMÜ ja 64/432/EMÜ (ELT L 5, 9.1.2004, lk 8).

- (29) Vaja on tagada, et kõik avastatud rikkumised võetaks nõuetekohasele jälgimisele ja nendega arvestatakse toetuste eraldamisel. Selles kontekstis tuleks rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmise kontrollimisel võtta arvesse ka mis tahes võimalikke rikkumisi, millest muud asutused, teenistused või organisatsioonid kui need, kes otseselt kontrolli eest vastutavad, on ette kandnud. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid tagama, et rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, siduvatele kohustustele ja muudele kohustustele vastavuse kontrolli raames avastatud rikkumiste kohta käivat teavet edastatakse ka toetuse eraldamisega seotud pädevatele asutustele. Seda põhimõtet tuleks laiendada kõikide selliste rikkumiste suhtes, mida era- või avalik-õiguslikud sertifitseerimisasutused on avastanud toetusesaajate puhul, kes on otsustanud täita keskkonnasäästlikumaks muutmise kohustust sertifitseerimiskavaga hõlmatud muu samaväärse põllumajandustavaga, mida tuleb keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse eraldamise eest vastutavatele pädevatele asutustele teatada. Kui maaelu arengu meetmega seotud kontroll hõlmab samaväärseid põllumajandustavasid, tuleks selliste kontrollide tulemustest risteavitada, et neid võetaks arvesse keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse rahastamiskõlblikuks lugemise hindamisel.
- (30) Selleks et halduskontrolli käigus oleks võimalik rikkumist tõhusalt avastada, tuleks eelkõige ette näha riskkontrolli sisu reguleerivad eeskirjad. Kõik avastatud rikkumised võetaks nõuetekohasele jälgimisele.
- (31) Lihtsustamise eesmärgil, kui võrdlusmaatükk on kahe või enama sama toetuskava või -meetme alusel toetust taotleva toetusesaaja toetuse- või maksetaotluse aluseks ja kui kogu üle deklareeritud pindala või ülepindala jääb põldude mõõtmisel lubatud hälbe piiresse, peaks liikmesriikidel olema lubatud ette näha asjaomaste maade proportsionaalset vähendamist. Asjaomastel toetusesaajatel peaks siiski olema õigus selliseid otsuseid edasi kaevata.
- (32) Tuleks määrata eri toetuskavade või -meetmete alusel kohapeal kontrollitavate toetusesaajate miinimumarv.
- (33) Pindalatoetuskavadega seotud kohapealse kontrolli käigus kontrollitav valim peaks olema moodustatud stratifitseeritud valimimeetodil, et halduskoormus oleks kohapealse kontrolli käigus kontrollitavate toetusesaajate arvuga tasakaalus. Stratifitseeritud valimimeetod peab sisaldama juhuvalimi osa, et saada representatiivne veamäär. Keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse, loomadega seotud toetuskavade või maaelu arengu meetmetega seotud kontrollide puhul tuleb valim võtta siiski osaliselt riskianalüüsi alusel. Pädev asutus peaks määrama kindlaks riskifaktorid piirkondades, kus vigade tekkimise võimalus on kõige suurem. Selleks et tagada asjakohane ja tõhus riskianalüüs, tuleks riskikriteeriumide tõhusust hinnata ning ajakohastada iga aasta, võttes arvesse iga riskiteguri olulisust, võrreldes juhumeetodil ja riskipõhiselt moodustatud valimite tulemusi ning liikmesriigi konkreetset olukorda.
- (34) Teatavatel juhtudel tuleb kohapealne kontroll teha enne taotluste kättesaamist. Liikmesriikidele tuleks seega anda võimalus teha enne kohaldamisperioodi lõppu kontrollivalimi osaline valik.
- (35) Kohapealse kontrolli tõhususe jaoks on oluline, et kontrollivaid töötajaid teavitatakse kohapealse kontrolli valiku põhjustest. Liikmesriigid peaksid pidama sellise teabe kohta arvestust.
- (36) Selleks et kohapealse kontrolli käigus olulisi nõuete rikkumisi avastada, tuleks tihendada kohapealseid kontrolle käesoleval ja järgmisel aastal, et saavutada vastuvõetav kindlusaste asjaomaste toetusetaotluste õigsuse suhtes.
- (37) On asjakohane kehtestada uued tingimused, mille puhul eri toetuskavade või -meetmete kohapealsete kontrollide miinimumtase loetakse põhjendatuks hästitoimiva haldus- ja kontrollisüsteemi ning vastuvõetavale tasandile jääva veamäära alusel.
- (38) Pindala toetuskavade ja maaelu arengu meetmetega seotud kohapealsed kontrollid peaksid nõuetekohase järelevalve ja tõhusa kontrolli tagamiseks hõlmama kõiki deklareeritud põlde. Teatavate maaelu arengu meetmete puhul peavad kohapealsed kontrollid hõlmama ka muud kui põllumajandusmaad. Integreeritud süsteemi rakendamise lihtsustamise huvides peaks olema lubatud piirduda põldude praegusel mõõtmisel juhusliku valimiga kuni 50 %st deklareeritud põldudest. Valimipõhise mõõtmise tulemusi tuleks ekstrapoleerida ülejäänud kogumile või mõõtmist tuleks laiendada kõigile deklareeritud põldudele.

- (39) Kohapealsete kontrollide üksikasjalikud eeskirjad, rahastamiskõlblikkuse tingimuste kontrollimine, pindalade mõõtmismeetodid ja mõõtmisvahendid, mida liikmesriigid peavad kohapealsete kontrollide puhul kasutama tuleks määrata kindlaks, et tagada mõõtmise kvaliteet, mis vastaks liidu tasandil koostatud tehnilistele standarditele.
- (40) Tuleks sätestada kaugseire kohapealseks kontrolliks kasutamise tingimused ning füüsilise kontrolli tegemine põldudel neil juhtudel, kui fototõlgendus ei võimalda selgeid tulemusi. Ilmastikutingimuste tõttu võib tekkida näiteks olukord, kus kõigist maatükkidest ei saa sellise kvaliteediga pilti, mis võimaldaks kontrollida rahastamiskõlblikkuse tingimusi või teostada pindala mõõtmist. Sel juhul tuleks teha kohapealne kontrolli või kasutada lisaks tavapäraseid vahendeid. Lisaks tuleks nõuda, et rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, siduvatele kohustustele ja muudele kohustustele vastavuse kontroll toimuks sama taseme nõuete alusel kui tavapärase vahenditega teostatav kohapealne kontroll.
- (41) Selleks et võimaldada riigiasutustel ja liidu pädevatel asutustel kohapealset kontrolli jälgida, tuleks koostada kontrolliaruanne kontrolli üksikasjade kohta. Toetusesaajale või tema esindajale tuleks anda võimalus kontrolliaruandele alla kirjutada. Kaugseire teel tehtava kohapealse kontrolli puhul peaks liikmesriikidel olema lubatud sellist võimalust ette näha üksnes juhul, kui kontrolli käigus avastatakse rikkumisi. Olenemata tehtud kohapealse kontrolli liigist, peaks toetusesaaja mis tahes rikkumise avastamise korral saama kontrolliaruande koopia.
- (42) Kontrolli erisätted on kehtestatud komisjoni määruse (EÜ) nr 1082/2003⁽¹⁾ alusel. Kõnealuse määruse alusel toimuva kontrolli puhul tuleks tulemused ühtse süsteemi tarbeks lisada kontrolliaruandesse.
- (43) Juhul kui liikmesriik otsustab kohaldada loomakasvatuse toetuskava või loomadega seotud toetusmeetmeid, tuleks sätestada kohapealse kontrolli ajastamine ja miinimumsisu seoses kõnealuste abikavade või toetusmeetmete raames tehtud toetusetaotlustega. Selleks et kontrollida toetuse- või maksetaotluses esitatud deklaratsioonide õigsust, samuti elektroonilises andmebaasis loomade tegeliku olukorra kohta tehtud kandeid, on vaja selliseid kohapealseid kontrole teha. Loomakasvatuse toetuskavade või loomadega seotud toetusmeetmetega seotud kohapealsed kontrollid peaksid hõlmama eelkõige seda, et kontrollitakse vastavust rahastamiskõlblikkuse tingimustele, registrisse kandmise korrektsust ja vajaduse korral loomapasse.
- (44) Selleks et võimaldada pädevatel riigiasutustel ja liidu pädevatel asutustel kohapealset kontrolli jälgida, tuleks koostada kontrolliaruanne kontrolli üksikasjade kohta. Toetusesaajale või tema esindajale tuleks anda võimalus kontrolli käigus kontrolliaruandele alla kirjutada. Olenemata tehtud kohapealse kontrolli liigist, peaks toetusesaaja mis tahes rikkumise avastamise korral saama kontrolliaruande koopia.
- (45) Määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõike 6 täitmiseks tuleks kehtestada eeskirjad, kuidas rakendada süsteemi, mida liikmesriigid peavad kanepitaimede tetrahüdrokannabinoolisalduse kontrolliks kasutama.
- (46) Selles kontekstis on vaja sätestada ajavahemik, mille jooksul kiu tootmiseks kasvatatavat kanepit ei tohi pärast õitsemist koristada, võimaldamaks selle põllukultuuri suhtes ettenähtud kohustuslike kontrollide tulemuslikku läbiviimist.
- (47) Vaja on üksikasjalikumaid eeskirju haldus- ja kohalike kontrollide korraldamiseks ning ühtsest süsteemist välja jäävate maaelu arengu meetmetega seotud halduskaristuste arvutamiseks.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1082/2003, 23. juuni 2003, millega sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1760/2000 üksikasjalikud rakenduseeskirjad veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi raames läbiviidava kontrolli miinimumtaseme kohta (ELT L 156, 25.6.2003, lk 9).

- (48) Võttes arvesse nende meetmete eriomadusi, tuleks halduskontrolli puhul teha kindlaks vastavus liidu ja riigi õigusaktidele ning kohaldatavale maaelu arengu programmile, samuti peaksid need hõlmama rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, siduvaid kohustusi ja muid kohutusi, mida sellise kontrolli käigus saab kindlaks teha. Investeeringisoperatsioonide teostamise kontrollimisel peaks halduskontrolli alla tavapäraselt kuuluma ka toetatud tegevuse või investeerimispaiga külastamine.
- (49) Kohapealsed kontrollid peaksid olema korraldatud juhuslikult ja riskipõhiselt valitud valimite alusel. Juhusliku valimi osakaal peaks olema piisavalt kõrge, et saada representatiivne veamäär.
- (50) Piisava kontrolli tagamiseks tuleks kehtestada kohapealsete kontrollide miinimummäär. Kui kohapealsel kontrollimisel avastatakse oluline rikkumine, tuleks kõnealust taset tõsta. Samamoodi peaks liikmesriigil olema õigus taset alandada, kui veamäär jääb alla olulisuse künnise ning haldus- ja kontrollisüsteemid toimivad nõuetekohaselt.
- (51) Kontrollide samaväärse teostamise tagamiseks tuleks määrata kindlaks kohapealsete kontrollide sisu.
- (52) Investeeringistegevuse järelkontrollid tuleks teha selleks, et teha kindlaks vastavus tegevuse kestvuse nõuetele nagu on määratud kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁽¹⁾ artiklis 71. Nimetatud kontrollide alus ja sisu tuleks kindlaks määrata.
- (53) Kogemus on näidanud, et eri kontrollisätteid oleks vaja teatavate konkreetsete maaelu arengu meetmete puhul ja liikmesriikide algatusel antava tehnilise abiga seotud kuludega.
- (54) Määruse (EL) nr 1306/2013 kohaselt ei tule halduskaristusi kohaldada juhul, kui tegemist on väiksema rikkumisega, sealhulgas juhul kui seda on väljendatud künnise abil. Seoses teatavate maaelu arengu meetmetega tuleks kehtestada eeskirjad väiksemate rikkumiste kindlakstegemise kohta, sealhulgas kvantitatiivne künnis, mida väljendatakse protsendina rahastamiskõlbliku toetuse summast. Kõnealune künnis tuleks kindlaks määrata, et selle alusel kohaldada proportsionaalset halduskaristust.
- (55) Erinevatele nõuetele vastavuse järelevalveks tuleb sisse seada kontrollisüsteem ja asjakohased halduskaristused. Sellega seoses peavad liikmesriikide eri asutused vahetama teavet eelkõige toetuseaotluste, kontrollivalimite ja kohapealsete kontrollide tulemuste kohta. Tuleks sätestada sellise süsteemi põhielemendid.
- (56) Määrusega (EL) nr 1306/2013 on kehtestatud nõuetele vastavuse kohustus toetusesaajatele, kes saavad määrusega (EL) nr 1307/2013 ette nähtud otsetoetusi, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013⁽²⁾ artiklitega 46 ja 47 ette nähtud toetusi veinisektoris ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013⁽³⁾ artikli 21 lõike 1 punktidega a ja b ning artiklitega 28–31, 33 ja 34 ette nähtud iga-aastasi toetusi, samuti on ette nähtud vähendamiste ja väljaarvamiste süsteem, kui kõnealuseid kohustusi ei täideta. Tuleks kindlaks määrata selle süsteemi üksikasjad.
- (57) Nõuetele vastavuse kontrollid võib lõpetada enne või pärast määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud otsetoetuste ja iga-aastaste toetuste maksmist. Eelkõige juhul, kui kõnealuseid kontrolle ei ole võimalik lõpetada enne kui otsetoetused ja iga-aastased toetused on kätte saadud, peaks toetusesaaja poolt mis tahes halduskaristuse tulemusena tagasi makstav või tasaarvestatav summa olema kooskõlas käesoleva määrusega tagasi saadud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regioonaaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regioonaaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1308/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013, 17. detsember 2013, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487).

- (58) Kehtestada tuleks eeskirjad liikmesriikide asutuste kohta, kes vastutavad nõuetele vastavuse kohustuse kontrollisüsteemi eest.
- (59) Tuleks määrata nõuetele vastavuse kohustuse kontrolli miinimummäär. Selleks kontrollimääraks tuleks kinnitada 1 % iga kontrolliameti pädevusvaldkonda jäävatest määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud toetusesaajate koguarvust, mis valitakse asjakohase riskianalüüsi alusel.
- (60) Kontrollivalimi arvutamiseks määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud isikute rühma hõlmava erijuhu puhul peaks liikmesriikidele olema jäetud võimalus otsustada, kas käsitada rühma tervikuna või iga selle liiget eraldi.
- (61) Liikmesriikidel peaks olema võimalus kasutada kontrolli miinimummäära nii pädeva kontrolliasutuse tasandil kui ka makseasutuse tasandil, samuti õigusakti või standardi ja õigusaktide või standardite kogumi tasandil.
- (62) Kui õigusaktide ja standardite suhtes kohaldatavate konkreetsete õigusaktidega kinnitatakse kontrolli miinimummäärad, peaksid liikmesriigid neist kinni pidama. Liikmesriikidel tuleks siiski lubada kohaldada ühtset kontrollimäära nõuetele vastavuse kohapealse kontrolli puhul. Juhul kui liikmesriigid kasutavad seda võimalust, tuleks teada anda kõikidest sektori õigusaktidega ettenähtud kohapealse kontrolli käigus avastatud nõuete rikkumistest ning neid jälgida nõuetele vastavuse süsteemi alusel.
- (63) Et nõukogu direktiiviga 96/22/EÜ⁽¹⁾ seotud nõuete täitmise kohustust lihtsustada, tuleks lugeda järelevalvekava erivalimi tase vastavaks käesoleva määrusega kehtestatud miinimumtaseme nõudele.
- (64) Liikmesriikidel tuleks võimaldada olla kontrolli miinimummäära saavutamisel paindlik, kasutades muude kohapealsete kontrollide tulemusi või asendades toetusesaajad.
- (65) Selleks et vältida kontrollisüsteemi nõrgenemist, eelkõige seoses nõuetele vastavuse kohapealse kontrolli jaoks valimi moodustamisega, ei tuleks määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõikes 3 osutatud vähese tähtsusega rikkumise künnise järelkontrolli juhtumeid nõuetele vastavuse minimaalse kontrollitava valimi kehtestamisel arvesse võtta.
- (66) Nõuetele vastavuse rikkumiste suuremahuliseks avastamiseks tuleks tihendada kohapealseid kontrolle järgmistel aastatel, et saavutada vastuvõetav kindlusaste asjaomaste toetusetaoluste õigsuse suhtes. Kontrollistandardite nõuetele vastavus vajaks täiendavat kontrolli.
- (67) Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõike 3 kohase vähese tähtsusega rikkumise künnise kohaldamisel on oluline kehtestada selliste toetusesaajate protsent, keda tuleb kontrollida, et teha kindlaks, kas avastatud rikkumine on heastatud.
- (68) Nõuetele vastavuse kontrolli valim tuleks koostada osaliselt riskianalüüsi põhjal ja osaliselt juhumeetodil. Riskitegurid peaks kindlaks määrama pädev asutus, kuna tal on kergem asjakohaseid tegureid valida. Selleks et tagada asjakohane ja tõhus riskianalüüs, tuleks riskianalüüsi tõhusust hinnata ning ajakohastada iga aasta, võttes arvesse iga riskiteguri olulisust, võrreldes juhumeetodil ja riskipõhiselt moodustatud valimite tulemusi ning liikmesriigi konkreetset olukorda.

⁽¹⁾ Nõukogu direktiiv 96/22/EÜ, 29. aprill 1996, mis käsitleb teatavate hormonaalse või türostaatilise toimega ainete ja beetaagonistide kasutamise keelamist loomakasvatuses ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 81/602/EMÜ, 88/146/EMÜ ja 88/299/EMÜ (EÜT L 125, 23.5.1996, lk 3).

- (69) Nõuetele vastavuse kohapealseks kontrolliks valimi moodustamist saab parandada, kui lubada liikmesriigil võtta arvesse riskianalüüsi seoses toetusesaaja osalemisega määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 12 sätestatud põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemis ning samuti asjakohastes sertifitseerimissüsteemides. Kõnealust osalemist arvesse võttes tuleks siiski tõendada, et neis kavades osalevate toetusesaajatega seondub madalam riskitase kui nendega, kes neis kavades ei osale.
- (70) Teatavatel juhtudel tuleb nõuetele vastavuse kohapealne kontroll teha enne taotluste kättesaamist. Liikmesriikidele tuleks seega anda võimalus teha enne kohaldamisperioodi lõppu kontrollivalimi osaline valik.
- (71) Üldreeglina tuleks nõuetele vastavuse kontrolli valimi aluseks võtta määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud toetusesaajate üldkogum, kelle eest vastutab asjaomane pädev kontrolliasutus. Erandina sellest reeglist võib valimi moodustada eraldi igast kolmest toetusesaajate kategooriast. Liikmesriigid peaksid lubama moodustada kontrollivalimi rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide kohapealseks kontrolliks valitud toetusesaajate valimi alusel. Menetluste kombinatsioon peaks olema lubatud niivõrd, kui võrd see aitab suurendada kontrollisüsteemi tõhusust.
- (72) Kui kohapealse kontrolli tegemiseks on valitud määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud isikute rühm, tuleks tagada, et kõigi selle liikmete puhul kontrollitakse, et nad täidavad vastavaid nõudeid ja standardeid.
- (73) Nõuetele vastavuse kohapealseks kontrolliks on üldiselt vaja käia samas põllumajanduslikus majapidamises mitu korda. Selleks et vähendada nii toetusesaajatele kui ka asutustele kontrolli tõttu langevat töökoormust, võiks kontrollimine piirduda ühe kontrollkäiguga. Tuleks täpsustada kõnealuse kontrollkäigu ajastamine. Liikmesriigid peaksid siiski tagama, et nõuete ja standardite täitmise representatiivne ja tõhus kontroll tehakse samal kalendriaastal.
- (74) Kohapealsete kontrollide piirdumine valimiga, mille moodustab vähemalt pool asjaomastest põldudest, ei too kaasa võimaliku vastava karistuse proportsionaalset vähendamist.
- (75) Nõuetele vastavuse kohapealse kontrolli lihtsustamiseks ning olemasoleva kontrollisuutlikkuse tulemuslikumaks kasutamiseks peaks juhul, kui kontrolli tõhusus on vähemalt samaväärne kohapealse kontrolli abil saavutatuga, olema võimalik kontroll põllumajandusliku majapidamise tasandil asendada halduskontrolliga.
- (76) Liikmesriikidel tuleks võimaldada nõuetele vastavuse kohapealse kontrolli tegemisel ka teatavatele nõuetele ja standarditele kehtestatud objektiivsete näitajate kasutamist. Kõnealused näitajad peaksid siiski olema otseselt seotud nende nõuete või standarditega, mida nad esindavad, ja hõlmama kõiki kontrollitavaid elemente.
- (77) Kohapealsed kontrollid peaksid toimuma samal kalendriaastal kui vastavas toetuse- ja maksetaotlused esitati. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 46 ja 47 kohaste veinisektori toetuskavade raames esitatud taotluste puhul peaksid kõnealused kontrollid toimuma igal ajal määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõike 1 teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul.
- (78) Tuleb kehtestada nõuetele vastavuse kontrolli üksikasjalike ja konkreetsete kontrolliaruannete koostamise eeskirjad. Valdkonnale spetsialiseerunud kontrollijad peaksid osutama kõikidele avastatud rikkumistele, samuti rikkumise raskusastmele, et võimaldada makseasutusel kinnitada vastavad vähendamised või vajaduse korral teha otsus määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud maksetest ja iga-aastastest toetustest väljaarvamise kohta.
- (79) Kohapealse kontrolli tõhususe jaoks on oluline, et kontrollivaid töötajaid teavitatakse, mis põhjusel otsustati toetusesaaja juures kohapealne kontroll teostada. Liikmesriigid peaksid pidama sellise teabe kohta arvestust.

- (80) Nõuetele vastavuse kontrollimise tulemusi käsitlev teave tuleks teha kättesaadavaks kõigile makseasutustele, kes vastutavad erinevate toetuste eest, mille suhtes kohaldatakse nõuetele vastavuse tingimusi, et oleks võimalik kohaldada asjaomaseid vähendamisi, kui leiud rikkumist tõendavad.
- (81) Toetusesaajaid tuleks teavitada kohapealse kontrolli tulemusel tuvastatud kõigist võimalikest rikkumistest. On asjakohane sätestada teatav tähtaeg, mille jooksul toetusesaajatele tuleks vastav teave edastada. Osutatud tähtaja ületamisel ei tohiks asjaomasel toetusesaajal olla siiski võimalik tuvastatud rikkumiste tagajärgedest kõrvale hoida.
- (82) Seoses määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõikes 3 osutatud vähese tähtsusega rikkumise künnisega või artikli 99 lõikes 2 osutatud varajase hoiatamise süsteemiga tuleks täpsustada, et kohustust teavitada toetusesaajat parandusmeetmest ei kohaldata, kui toetusesaaja on juba viivitamata parandusmeetmeid võtnud.
- (83) Nõue rikkumise parandamise kohta tuleks kehtestada juhuks, kui liikmesriik otsustab määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõike 3 ja artikli 99 lõike 2 kohast rikkumise eest määratud karistust mitte kohaldada.
- (84) Kontrolliga seotud osapoolte vahelise teabevahetuse parandamiseks tuleks ette näha, et tõendavad dokumendid saadetakse või tehakse kättesaadavaks makseasutusele või koordineerivale asutusele viimaste nõudmisel.
- (85) Halduskaristust tuleks kohaldada määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 loetletud selliste toetuste kogusummale, mis on toetusesaajale eraldatud või eraldatakse avastamise kalendriaastal esitatud toetuse- või maksetaotluste alusel. Nende taotlejate puhul, kes esitavad oma taotluse määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 46 ja 47 kohaste veinisektori toetuskavade raames, tuleks eelkõige halduskaristust kohaldada kogusummale, mis on saadud kõnealuste artiklite kohaste toetuskavade raames esitatud taotluste põhjal. Ümberkorraldamise ja muutmise puhul jagatakse kogusumma kolmeks.
- (86) Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud isikute rühma puhul tuleks rühma liikme poolt teostatud rikkumisega seotud vähendamine arvutada kooskõlas vastavate rikkumist käsitlevate sätetega. Tulemuseks saadud vähendusprotsendi kohaldamisel tuleks arvestada asjaolu, et nõuetele vastavuse kohustus on individuaalne ja selle puhul tuleks arvestada proportsionaalsuse põhimõtet. Liikmesriigile peaks siiski jääma õigus otsustada, kas kohaldada vähendamist rühmale või üksnes rikkumisega seotud liikmele.
- (87) Tuleks kehtestada üksikasjalikud menetlus- ja tehnilised eeskirjad, milles käsitletakse nõuetele vastavuse kohustusega seotud halduskaristusi.
- (88) Vähendamised ja väljaarvamised tuleks liigitada vastavalt rikkumise raskusastmele ning vajaduse korral tuleks ette näha täielik väljaarvamine kõikidest määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 loetletud maksetest järgmise kalendriaasta jooksul.
- (89) Otsetoetuste korralduskomitee ja maaelu arengu komitee ei ole eesistuja määratud tähtaja jooksul oma arvamust esitanud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad määruse (EL) nr 1306/2013 kohaldamiseks seoses järgmisega:

- a) teated, mille liikmesriigid edastavad komisjonile seoses oma kohustustega kaitsta liidu finantshuve;
- b) liikmesriikide teostatavad haldus- ja kohapealsed kontrollid, et teha kindlaks rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, kohustused ja muud ülesanded;

- c) kohapealsete kontrollide miinimumtase ja kohustus kõnealust taset tõsta või võimalus seda langetada;
- d) aruandlus teostatud kohapealse kontrolli ja selle tulemuste kohta;
- e) asutused, kes vastutavad nõuetele vastavuse kontrolli teostamise ja sisu eest;
- f) erikontrollimeetmed ja meetodid kanepitaime tetrahüdrokannabinooli taseme määramiseks;
- g) sellise süsteemi väljatöötamine ja juhtimine, millega kontrollida tunnustatud tootmisharudevahelisi organisatsioone seoses puuvilla eritoetustega;
- h) juhud, mil toetuse- ja maksetaotlusi või muid teatise, taotlusi ja avaldusi võib pärast nende esitamist parandada ja kohandada;
- i) toetuste osalise või täieliku tagasivõtmise kohaldamine ja arvutamine;
- j) alusetute maksete tagasinõudmine ja karistuste sissenõudmine, samuti menetlused alusetult määratud toetusõiguste ja intresside kohaldamise kohta;
- k) halduskaristuste kohaldamise ja arvutamise eeskirjad;
- l) väiksemate rikkumiste kindlakstegemine;
- m) toetuse- ja maksetaotlused ning toetusõiguste taotlused, sealhulgas taotluste esitamise lõpptähtpäev, nõuded taotlustes esitatavate miinimumandmete kohta, toetusetaotluste muutmise või tühistamise sätted, toetusetaotluse esitamise nõudest vabastamine ning sätted, mis lubavad liikmesriigil kohaldada lihtsustatud menetlust;
- n) kontrolli teostamine, et kontrollida kohustuste täitmist ning toetuse- või maksetaotluses esitatud teabe õigsust ja täielikkust, sealhulgas eeskirjad kohapealsete kontrollide lubatavate mõõtmishälvete kohta;
- o) tehnilised kirjeldused määruse (EL) nr 1306/2013 V jaotise II peatüki ühetaoliseks rakendamiseks;
- p) põllumajanduslike majapidamiste üleandmine;
- q) ettemaksete tegemine;
- r) nõuetele vastavuse kohustuse kontrollimine, sealhulgas arvestades põllumajandustootjate osalemist põllumajandusliku majapidamise nõustamise süsteemis ning põllumajandustootjate osalemist asjakohastes sertifitseerimissüsteemides;
- s) nõuetele vastavuse kohustusega seotud halduskaristuste arvutamine ja kohaldamine, sealhulgas isikute rühmadest koosnevate toetusesaajate suhtes.

Artikkel 2

Teabevahetus toetuse- ja maksetaotluste ning muude deklaratsioonide kohta

1. Toetuskavade või toetusmeetmete nõuetekohaseks haldamiseks ja juhul, kui liikmesriigis vastutab ühe toetusesaajaga seotud otsetoetuste või maaelu arengu meetmete eest rohkem kui üks makseasutus, võtab asjaomane liikmesriik sobivad meetmed, millega vajaduse korral tagada, et toetuse- ja maksetaotlustes või muudes dokumentides nõutud teave on tehtud kättesaadavaks kõikidele asjaomastele makseasutustele.
2. Kui kontrolle ei teosta makseasutus, tagab asjaomane liikmesriik, et makseasutus saab teostatud kontrollide ja nende tulemuste kohta piisava teabe. Makseasutus peab kindlaks määrama, millist teavet ta vajab.

*Artikkel 3***Toetuse- ja maksetaotluste ning muude deklaratsioonide tagasivõtmine**

1. Toetuse- ja maksetaotlused või muu deklaratsiooni võib igal ajal kirjaliku avaldusega täielikult või osaliselt tagasi võtta. Pädev asutus registreerib tagasivõtmise.

Kui liikmesriik otsustab kasutada artikli 21 lõikega 3 ette nähtud võimalusi, võib ta sätestada, et põllumajanduslikust majapidamisest välja viidud looma puhul võivad loomade elektroonilisse andmebaasi sisestatavad teated asendada kirjalikku avaldust taotluse tagasivõtmise kohta.

2. Kui pädev asutus on toetusesaajat lõikes 1 osutatud dokumentides avastatud rikkumistest juba teavitanud või kui pädev asutus on teatanud toetusesaajale oma kavatsusest teha kohapealne kontroll või kui kohapealse kontrolli käigus avastatakse rikkumisi, siis ei lubata tagasivõtmisi kõnealuste dokumentide nendes osades, mis on rikkumisega seotud.

3. Lõike 1 kohane tagasivõtmine seab toetusesaaja olukorda, milles ta oli enne kõigi või osade asjaomaste dokumentide esitamist.

*Artikkel 4***Ilmsete vigade parandamine ja vastavad kohandamised**

Toetusesaaja esitatud toetuse- ja maksetaotlusi ning muid tõendavaid dokumente võib parandada või kohandada pärast nende esitamist igal ajal, kui pädev asutus on avastanud konkreetse juhtumi üldisel hindamisel ilmse vea ja tingimusel, et toetusesaaja on tegutsenud heas usus.

Pädev asutus võib ilmse vea avastada üksnes juhul, kui see on esimeses lõigus osutatud teabe üldisel kontrolli käigus kergesti tuvastatav.

*Artikkel 5***Vähendamiste, keeldumiste, tagasivõtmiste ja karistuste kohaldamine**

Kui tegemist on rikkumisega, mille suhtes kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014⁽¹⁾ IV jaotise II peatükis osutatud karistustele lisaks ka tagasivõtmisi või kõnealuse määruse II jaotise III ja IV peatükis või III jaotises osutatud karistusi:

- a) kohaldatakse otsetoetuse kava või ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmete suhtes delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 II jaotise III ja IV peatükiga või III jaotisega ette nähtud vähendamisi, keeldumisi, tagasivõtmisi või karistusi;
- b) kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 IV jaotise II peatükiga ette nähtud karistusi määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 92 kohaselt asjaomasele toetusesaajale eraldatavate maksete kogusummale, mille suhtes ei kohaldata punktis a osutatud vähendamisi, keeldumisi, tagasivõtmisi või karistusi.

Esimeses lõigus osutatud vähendamisi, keeldumisi, väljaarvamisi ja karistusi kohaldatakse kooskõlas käesoleva määruse artikliga 6, ilma et see piiraks täiendavate karistuste kohaldamist liidu või liikmesriigi õiguse muudele sätete alusel.

⁽¹⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 640/2014, 11. märts 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas ning otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.6.2014, lk 48).

Artikkel 6

Vähendamiste, keeldumiste, väljaarvamiste ja karistuste kohaldamise järjekord iga otsemaksete kava või maaelu arengu meetme puhul

1. Määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas loetletud kava raames toetusesaajale eraldatud toetussumma määrab kindlaks liikmesriik, võttes aluseks tingimused, mis on kehtestatud kooskõlas kõnealuse määrusega ning liidu äärepiirkondade ja väiksemate Egeuse mere saarte jaoks ette nähtud programmidega, mis on kõnealuse otsetoetuskava jaoks kehtestatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) nr 228/2013 ⁽¹⁾ ja (EL) nr 229/2013 ⁽²⁾.

2. Iga määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas loetletud kava ja iga delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 2 lõike 1 teise lõigu punktis 6 määratletud ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetme puhul peavad vähendamised, väljaarvamised ja karistused olema arvatud vajaduse korral järgmises järjekorras:

- a) delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 II jaotise IV peatükiga ette nähtud vähendamisi ja karistusi, välja arvatud kõnealuse määruse artiklis 16 osutatud karistusi kohaldatakse iga rikkumise suhtes;
- b) punkti a kohaldamisest tulenev summa on aluseks delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 III jaotisega ette nähtud keeldumise arvutamisele;
- c) punkti b kohaldamisest tulenev summa on aluseks mis tahes kohaldatava vähendamise arvutamisele hilinenud esitamise korral vastavalt delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklitele 13 ja 14;
- d) punkti c kohaldamisest tulenev summa on aluseks mis tahes kohaldatava vähendamise arvutamisele põldude deklareerimata jätmise korral vastavalt delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklile 16;
- e) punkti d kohaldamisest tulenev summa on aluseks delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 III jaotisega ette nähtud tühistamise arvutamisele;
- f) punkti e kohaldamisest tulenev summa on aluseks, et kohaldada:
 - i) määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 51 lõikes 2 osutatud lineaarset vähendamist;
 - ii) määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 51 lõikes 3 osutatud lineaarset vähendamist;
 - iii) määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 65 lõike 2 punktis c osutatud lineaarset vähendamist;
 - iv) määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 65 lõikes 4 osutatud lineaarset vähendamist;
 - v) lineaarset vähendamist, mida tuleb kohaldada määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 41 kohaselt tehtavate maksete suhtes, mis ületavad kõnealuse määruse artikli 42 lõikega 2 kehtestatud riiklikku ülemmäära.

3. Lõike 2 punkti f kohaldamisest tulenev summa on aluseks, et kohaldada:

- a) määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 11 osutatud toetusmaksete vähendamist;
- b) määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 7 lõike 1 kohaselt kehtestatud lineaarse vähendamise protsenti;
- c) määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 8 osutatud kohandamise määra.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 228/2013, 13. märts 2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepiirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 23).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 229/2013, 13. märts 2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1405/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 41).

4. Lõike 3 kohaldamisest tuleneva toetussumma alusel arvutatakse mis tahes vähendamine, mida kohaldatakse nõuetele vastavuse rikkumise korral vastavalt delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 IV jaotise II peatükile.

Artikkel 7

Alusetute maksete tagasinõudmine

1. Alusetult tehtud makse korral peab toetusesaaja kõnealuse summa koos lõike 2 kohaselt arvutatud intressiga, kui seda kohaldatakse, tagasi maksma.

2. Intress arvutatakse ajavahemiku alusel, mis jääb toetusesaaja jaoks sissenõudekorraldusel märgitud maksetähtaja (mis ei ületa 60 päeva) ning tagasimakse või mahaarvamise kuupäeva vahele.

Kohaldatav intressimäär arvutatakse vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ning see ei tohi olla madalam kui intressimäär, mida kohaldatakse alusetult makstud summade tagastamisel siseriiklike sätete alusel.

3. Lõikes 1 osutatud tagasimaksekohustust ei kohaldata, kui makse on tehtud pädeva asutuse või mõne teise asutuse vea tõttu ning toetusesaajal ei olnud tõenäoliselt võimalik seda avastada.

Kui viga on seotud faktiliste andmetega, mida kasutatakse asjaomase makse arvutamisel, siis kehtib esimene lõik ainult juhul, kui tagasimaksmisotsusest ei ole teatatud 12 kuu jooksul alates makse tegemisest.

Artikkel 8

Põllumajandusliku majapidamise üleandmine

1. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „põllumajandusliku majapidamise üleandmine” – asjaomase tootmisüksuse müük, rendile andmine või muu samalaadne tehing;

b) „üleandja” – toetusesaaja, kelle põllumajanduslik majapidamine antakse üle teisele toetusesaajale;

c) „ülevõtja” – toetusesaaja, kellele põllumajanduslik majapidamine üle antakse.

2. Kui põllumajanduslik majapidamine antakse tervikuna üle ühelt toetusesaajalt teisele toetusesaajale pärast toetuse- või maksetaotluse esitamist ja enne, kui kõik toetuse maksmise tingimused on täidetud, ei maksta üleandjale üle antud põllumajandusliku majapidamise eest toetust.

3. Üleandja taotletud toetus makstakse ülevõtjale, kui:

a) ülevõtja teavitab pädevat asutust ülevõtmisest liikmesriigi kehtestatud ajavahemiku jooksul ja taotleb toetuse maksmist;

b) ülevõtja esitab pädeva asutuse nõutud tõendid;

c) ülevõetud põllumajandusliku majapidamise puhul on täidetud kõik toetuse maksmise tingimused.

4. Kui ülevõtja teavitab pädevat asutust ja taotleb toetuse maksmist kooskõlas lõike 3 punktiga a:

- a) antakse kõik üleandja õigused ja kohustused, mis tulenevad taotlusega loodud õigussuhetest üleandja ja pädeva asutuse vahel, üle vastuvõtjale;
- b) omistatakse kõik toetuse andmiseks või makse tegemiseks vajalikud toimingud ja üleandja poolt enne üleandmist esitatud deklaratsioonid vastuvõtjale asjakohaste liidu eeskirjade kohaldamiseks;
- c) asjaomase taotlusaasta puhul käsitatakse üleantud põllumajanduslikku majapidamist, kui see on asjakohane, eraldi põllumajandusliku majapidamisena.

5. Kui see on asjakohane, võivad liikmesriigid otsustada maksta toetuse üleandjale. Sel juhul:

- a) ülevõtjale toetust ei maksta;
- b) liikmesriigid kohaldavad *mutatis mutandis* lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud nõudeid.

Artikkel 9

Teated

1. Kõigi otsetoetuskavade ja maaelu arengu meetmete ning määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 46 ja 47 osutatud veinisektori tehnilise abi ja toetuskavade kohta teatab liikmesriik komisjonile hiljemalt iga aasta 15. juuliks eelmist kalendriaastat hõlmavad kontrolliandmed ja -statistika, ning eelkõige järgmise:

- a) andmed, mis on seotud individuaalsete toetusesaajatega toetuse- ja maksetaotluste puhul, deklareeritud ja/või toetuse saamiseks esitatud pindalade ja loomadega; haldus-, kohapealsete ja järelkontrollidega;
- b) vajaduse korral nõuetele vastavuse kontrolli tulemused, sealhulgas vastavad vähendamised ja väljaarvamised.

Selline teatamine peab toimuma elektrooniliselt, kasutades kontrolliandmete ja -statistika edastamise tehnilist spetsifikatsiooni, mille komisjon on neile kättesaadavaks teinud.

2. Liikmesriigid esitavad 15. juuliks 2015 komisjonile aruande nõuetele vastavuse tingimuste kontrolliks valitud võimalustest, samuti teatavad nad nõuetele vastavuse tingimuste ja standardite kontrollimise eest vastutavad pädevad kontrolliasutused. Aruandes edastatud teabe edaspidistest muudatustest tuleb teatada viivitamata.

3. Liikmesriigid esitavad hiljemalt iga aasta 15. juuliks komisjonile aruande eelmist kalendriaastat hõlmava vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse haldus- ja kontrollimeetmete kohta.

4. Ühtse süsteemi osana loodud elektroonilisi andmeid kasutatakse komisjonile valdkondlike eeskirjade raames saadetava teabe toetuseks.

II JAOTIS

ÜHTNE HALDUS- JA KONTROLLISÜSTEEM

I PEATÜKK

Üldeeskirjad

Artikkel 10

Otsetoetuste ettemaksed

Liikmesriigid võivad teha toetusesaajatele asjaomase aasta toetusetootluste alusel otsetoetuste ettemakseid ilma määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 8 osutatud finantsdistiipliini puhul kehtivat kohandamismäära kohaldamata. Toetusesaajatele alates 1. detsembrist makstava lõppsumma puhul võetakse arvesse finantsdistiipliini kohandamismäära, mida vastava kalendriaasta otsetoetuste kogusumma suhtes kohaldatakse.

II PEATÜKK

Toetuse- ja maksetaotlused

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 11

Menetluse lihtsustamine

1. Kui määrustega (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013 ja (EL) nr 1307/2013, delegeeritud määrusega (EL) nr 640/2014 või käesoleva määrusega ei ole ette nähtud teisiti, võivad liikmesriigid lubada või nõuda, et teabe edastamisel käesoleva määruse alusel nii toetusesaajalt asutustele kui ka vastupidi kasutatakse elektroonilisi vahendeid, tingimusel et see ei põhjusta diskrimineerimist toetusesaajate vahel ning et on võetud asjakohased meetmed, et tagada eelkõige järgmist:

- a) toetusesaaja on üheselt identifitseeritav;
- b) toetusesaaja vastab kõigile asjaomase otsetoetuskava või maaelu arengu meetme nõuetele;
- c) edastatavad andmed on usaldusväärsed asjaomase otsetoetuskava või maaelu arengu meetme nõuetekohast haldamist silmas pidades; kui kasutatakse määruse (EL) nr 640/2014 artikli 2 lõike 1 teise lõigu punktis 9 määratletud loomade elektroonilises andmebaasis sisalduvaid andmeid, peab kõnealune andmebaas pakkuma asjaomase otsetoetuskava või maaelu arengu meetme nõuetekohaseks haldamiseks vajalikku kindlusastet ja rakenduslikkust;
- d) kui täiendavaid dokumente ei ole võimalik elektrooniliselt edastada, saavad pädevad asutused need kätte mitteelektrooniliste vahenditega edastamiseks ettenähtud aja jooksul.

2. Toetuse- ja maksetaotluste esitamise puhul võivad liikmesriigid näha lõikes 1 sätestatud tingimustel ette lihtsustatud menetlused juhul, kui andmed on juba asutustele kättesaadavad, eelkõige kui pärast otsetoetuskava või maaelu arengu meetme kohasetoetuse- või maksetaotluse viimast esitamist kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõikega 3 ei ole olukord muutunud. Liikmesriigid võivad otsustada kasutada otse teabeallikatest saadud andmeid, mis on toetuse- ja maksetaotlustega seonduvalt riiklike asutuste käsutuses. Kõnealusel juhul tagab liikmesriik, et osutatud teabeallikad on andmete nõuetekohaseks haldamiseks vajaliku kindlusastmega, et tagada osutatud andmete usaldusväärsus, terviklikkus ja turvalisus.

3. Koos toetuse- või maksetaotlustega esitatavates mis tahes tõendavates dokumentides nõutavat teavet võib pädev asutus võimaluse korral paluda otse teabeallikalt.

Artikkel 12

Üldsätted ühtse taotluse kohta ja maaelu arengu meetme kohase toetusetaotluse esitamise kohta

1. Kui liikmesriik otsustab kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõikega 4, et otsetoetuste toetusetaotlused ja maaelu arengu meetmete kohased maksetaotlused peavad olema esitatud ühtse taotlusena, kohaldatakse käesoleva määruse artikleid 20, 21 ja 22 *mutatis mutandis* seoses kõnealuste kavade ja meetmete raames esitatud toetuse- ja maksetaotluste suhtes kehtestatud erinõuetega..

2. Kui toetusesaaja taotleb toetust mis tahes pindalapõhiste otsetoetuste või maaelu arengu meetmete raames, võib ta esitada üksnes ühe ühtse taotluse aastas.
3. Liikmesriik näeb ette vajaliku menetluse maaelu arengu meetmete kohase toetusetaotluste esitamiseks.

Artikkel 13

Ühtse taotluse, toetuse- või maksetaotluse esitamise lõpptähtpäev

1. Liikmesriik kehtestab ühtse taotluse, toetuse- või maksetaotluse esitamise lõpptähtpäevad. Lõpptähtpäevad ei tohi olla hilisemad kui iga aasta 15. mai. Eesti, Läti, Leedu, Soome ja Rootsi võivad siiski määrata hilisema kuupäeva, mis ei ole hilisem kui 15. juuni.

Kõnealuste lõpptähtpäevade määramisel peavad liikmesriigid võtma arvesse ajavahemikku, mille vältel kogu asjakohane andmestik peab olema toetuste nõuetekohaseks haldus- ja finantsjuhtimiseks kättesaadav, samuti peavad nad tagama tõhusate kontrollide kavandamise võimaluse.

2. Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 78 teises lõigus osutatud menetluse puhul võib teatavates erandlike ilmastikutingimustega piirkondades olla käesoleva artikli lõikes 1 osutatud lõpptähtpäevad hilisemad.

Artikkel 14

Ühtse taotluse või maksetaotluse sisu

1. Ühtne taotlus või maksetaotlus peab sisaldama rahastamiskõlblikkuse kindlaksmääramiseks vajalikku täielikku teavet, eelkõige järgmist:
 - a) toetusesaaja isikuandmed;
 - b) asjaomaste otsetoetuskavade ja/või maaelu arengu meetmete üksikasjad;
 - c) toetusõiguste kindlaksmääramine seoses põhitoeuskavaga kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklis 7 osutatud identifitseerimise ja registreerimise süsteemiga;
 - d) põllumajandusliku majapidamise kõigi põldude ühest identifitseerimist võimaldavad üksikasjad, nende pindala väljendatuna hektarites kuni kahe kümnendkoha täpsusega, nende asukoht ja vajaduse korral täpsemad üksikasjad põllu kasutamise kohta;
 - e) kui seda kohaldatakse, siis kogu mittepõllumajandusliku maa, mille kohta maaelu arengu meetmete alusel antavat toetust taotletakse, ühest identifitseerimist võimaldavad üksikasjad;
 - f) kui see on asjakohane, mis tahes tõendavad dokumendid asjaomase kava ja/või meetme rahastamiskõlblikkuse kindlaksmääramiseks;
 - g) toetusesaaja kinnitus selle kohta, et ta on teadlik asjaomaste otsetoetuskavade ja/või maaelu arengu meetmete tingimustest;
 - h) vajaduse korral toetusesaaja märged selle kohta, et ta kuulub määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 lõike 2 esimeses ja teises lõigus osutatud mittepõllumajanduslike ettevõtete või mittepõllumajandusliku tegevuse loetelusse.

2. Lõike 1 punktis c osutatud toetusõiguste kindlaksmääramiseks tuleb kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõikega 3 toetusesaajale antud eeltäidetud vormidel näidata toetusõiguste kindlaksmääramine kooskõlas määruse (EL) nr 640/2014 artiklis 7 sätestatud identifitseerimise ja registreerimise süsteemiga.

3. Põhitoetuskava kohaldamise esimesel aastal võib liikmesriik teha toetusõiguste suhtes erandi käesolevast artiklist ja käesoleva määruse artiklist 17.

Artikkel 15

Ühtse taotluse või maksetaotluse muudatused

1. Pärast ühtse taotluse või maksetaotluse esitamise lõpptähtpäeva võib üksikuid põlde või üksikud toetusõigusi lisada ühtsesse taotlusesse tingimusel, et peetakse kinni asjaomaste otsetoetuskavade ja/või maaelu arengu meetmete nõuetest.

Samadel tingimustel võib teha muudatusi ühtses taotluses juba deklareeritud üksikute põldude või toetusõiguste suhtes, mis on seotud kasutusviisi, otsetoetuskava või maaelu arengu meetmega.

Kui esimeses ja teises lõigus osutatud muudatused mõjutavad mis tahes esitatavaid tõendavaid dokumente või lepinguid, võib ka neid dokumente või lepinguid vastavalt muuta.

2. Lõike 1 kohaselt tehtud muudatused tuleb teatada pädevale asutusele kirjalikult hiljemalt asjaomase kalendriaasta 31. maiks, välja arvatud Eesti, Läti, Leedu, Soome ja Rootsi puhul, kes teatavad need hiljemalt asjaomase aasta 15. juuniks.

Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid kehtestada muudatustest teatamiseks varasema lõpptähtpäeva. Kõnealune lõpptähtpäev ei ole aga varasem kui 15 päeva pärast artikli 13 lõike 1 kohaselt kehtestatud lõpptähtpäeva ühtse taotluse või maksetaotluse esitamiseks.

3. Kui pädev asutus on juba teavitanud toetusesaajat ühtses taotluses või maksetaotluses avastatud nõuete rikkumisest või kui pädev asutus on teatanud toetusesaajale oma kavatsust teha kohapealset kontrolli või kui kohapealse kontrolli käigus avastatakse nõuete rikkumine, siis ei ole nõuete rikkumisega seotud põldude puhul lõike 1 kohaste muudatuste tegemine lubatud.

Artikkel 16

Paranduste tegemine eeltäidetud vormides

Ühtse taotluse, toetuse- või maksetaotluse vormi esitamisel teeb toetusesaaja määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõikes 3 osutatud eeltäidetud vormi parandused juhul, kui on esinenud mis tahes muudatusi, eeskätt toetusõiguste üleandmisi vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artiklile 34, või kui mis tahes andmed eeltäidetud vormil on ebaõiged.

2. jagu

Pindalatoetuskavade ja -meetmete kohased toetusetaotlused

Artikkel 17

Erinõuded pindalatoetuskavade ja -meetmete kohaste toetusetaotluste puhul

1. Selleks et kõik artikli 14 lõike 1 punktides d ja e osutatud põllumajandusliku majapidamise põllud ja mittepõllumajanduslik maa identifitseerida, varustab pädev asutus toetusesaaja geograafilise informatsiooni süsteemi (GIS) liidest kasutades määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõikes 3 osutatud eeltäidetud vormi ning vastava graafilise materjaliga, mis võimaldab deklareeritud alade kohta käivaid ruumilisi ja tähtnumbrilisi andmeid töödelda (edaspidi „georuumilise toetusetaotluse vorm”).

2. Lõiget 1 kohaldatakse järgmiselt.

- a) Alates 2016. taotlusaastast peab vastavate toetusesaajate puhul nõutud arv moodustama eelmisel aastal põhitoetuskava või ühtse pindalatoetuse kava jaoks kindlaks määratud kogupindalast vähemalt 25 %.
- b) Alates 2017. taotlusaastast peab vastavate toetusesaajate puhul nõutud arv moodustama eelmisel aastal põhitoetuskava või ühtse pindalatoetuse kava jaoks kindlaks määratud kogupindalast vähemalt 75 %.
- c) Alates 2018. taotlusaastast kõigi toetusesaajate puhul.

3. Kui toetusesaajal ei õnnestu toetuse- või maksetaotlust georuumilise toetuseaotluse vormi kasutades esitada, tagab pädev asutus toetusesaajale:

- a) vajaliku tehnilise toe või
- b) eeltäidetud vormid ning vastava graafilise materjali paberandjal. Sellisel juhul kannab toetusesaajalt saadud andmed georuumilise toetuseaotluse vormi pädev asutus.

4. Toetusesaajale antavas eeltäidetud vormis esitatakse täpselt määruse (EL) nr 640/2014 artikli 5 lõike 2 punktidele a ja b vastav maksimaalne toetuskõlblik pindala võrdlusmaatüki kohta ning eelnenud aastal põhitoetuskava, ühtse pindalatoetuse kava ja/või pindalapõhise maaeluarengumeetme raames põllu kohta kindlaksmääratud pindala.

Selleks et toetusesaaja saaks põllu suuruse ja asukoha nõuetekohaselt märkida, peavad toetusesaajale määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõike 3 kohaselt edastatavas graafilises materjalis olema esitatud võrdlusmaatükkide piirid ja nende unikaalne identifitseerimistunnus vastavalt delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 5 lõikele 1 ning põllu piirid vastavalt eelnenud aastal kindlaksmääratule. Alates 2016. taotlusaastast puhul märgib toetusesaaja ühtlasi ära eelnenud aastal kindlaksmääratud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade liigi, suuruse ja asukoha.

5. Toetusesaaja identifitseerib ja deklareerib üheselt iga põllu pindala ning vajaduse korral ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade liigi, suuruse ja asukoha. Keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse puhul täpsustab toetusesaaja ka deklareeritud põldude kasutuse.

Selleks piisab toetusesaajal eeltäidetud vormis esitatud teabe kinnitamisest. Kui teave maa-ala, põllu asukoha või piiride või, kui vajaduse korral ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala suuruse ja asukoha kohta ei vasta nõuetele või on puudulik, peab toetusesaaja eeltäidetud vormi siiski parandama või seda muutma.

Pädev asutus hindab toetusesaaja poolt eeltäidetud vormi tehtud paranduste või muudatuste alusel, kas vastavat võrdlusmaatükki on vaja ajakohastada, võttes arvesse delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 5 lõiget 3.

6. Kui toetusesaaja rakendab määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõike 3 punkti a kohaseid samaväärseid tavasid kohustuste alusel, mis on võetud kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 ⁽¹⁾ artikli 39 lõikega 2 või määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõikega 2, märgitakse kohustused toetusetaotluse ja lisatakse viide vastavale maksetaotlusele.

Kui toetusesaaja rakendab samaväärseid tavasid, mis on hõlmatud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõike 3 punkti b kohaste riiklike või piirkondlike keskkonnaalaste sertifitseerimissüsteemidega, kohaldatakse seoses eelnevalt täidetud vormide ja toetusesaaja deklaratsiooniga käesoleva artikli lõikeid 4 ja 5 *mutatis mutandis*.

Kui tegemist on määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõike 5 ja artikli 46 lõike 6 kohase piirkondlikul tasandil või ühise rakendamisega ning ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alaga seotud kohustustega, mis toetusesaaja peab individuaalselt täitma, identifitseerivad ja deklareerivad osutatud piirkondliku tasandi või ühises rakendamises osalevad toetusesaajad üheselt iga põllu puhul ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alala liigi, suuruse ja asukoha vastavalt käesoleva artikli lõikele 5. Toetusesaajad osutavad oma toetuse- või maksetaotlustes piirkondlikul tasandil või ühise rakendamise deklaratsioonile vastavalt käesoleva määruse artiklile 18.

7. Määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõike 6 kohaste kanepitootmiseks kasutatavate maa-alade puhul peab ühtne taotlus sisaldama järgmist:

- a) kanepi külvalade identifitseerimiseks vajalik teave, sealhulgas kasutatud seemnesordid;
- b) teave kasutatud seemnete koguste kohta (kilogrammi hektari kohta);
- c) seemnete pakendil olevad ametlikud etiketid vastavalt nõukogu direktiivile 2002/57/EÜ, ⁽²⁾ eriti selle artiklile 12, või muule liikmesriigi poolt samaväärseks tunnustatud dokumendile.

Erandina esimese lõigu punktist c, kui külvatakse pärast ühtse taotluse esitamise lõpptähtpäeva, esitatakse etiketid hiljemalt 30. juuniks. Kui etiketid tuleb esitada ka teistele riigiasutustele, võib liikmesriik ette näha, et need etiketid tuleb pärast kõnealuse punkti kohaselt esitamist toetusesaajale tagastada. Tagastatud etiketid märgistatakse taotluseks kasutatutena.

8. Määruse (EL) nr 1307/2013 IV jaotise 2. peatükiga ette nähtud puuvilla eritoetuse puhul, peab ühtne taotlus sisaldama järgmist:

- a) kasutatud puuvillaseemne sordi nimi;
- b) vajaduse korral selle heakskiidetud tootmisharudevahelise organisatsiooni nimi ja aadress, mille liikmeks toetusesaaja on.

9. Maa-alad, mida ei kasutata määruse (EL) nr 1307/2013 III, IV ja V jaotises sätestatud toetuskavade ega määruse (EL) nr 1308/2013 veinisektori toetuskavade puhul, deklareeritakse ühe või mitme „muude kasutusviiside” rubriigi all.

Artikkel 18

Piirkondlikul tasandil või ühise rakendamise deklareerimine

Iga määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõigete 5 või 6 kohase piirkondlikul tasandil või ühise rakendamise puhul esitatakse piirkondlikul tasandil või ühise rakendamise deklaratsioon täienduseks iga osaleva toetusesaaja toetuse- või maksetaotlusele.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005, 20. september 2005, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 2002/57/EÜ, 13. juuni 2002, õli- ja kiudtaimede seemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74).

Deklaratsioon peab sisaldama kogu vajalikku täiendavat teavet, et kontrollida kõnealuse määruse artikli 46 lõigete 5 või 6 kohase piirkondlikul tasandil või ühise rakendamise seotud kohustuste nõuetele vastavust, eelkõige:

- a) iga osaleva toetusesaaja unikaalset identifitseerimistunnust;
- b) vähimat protsenti, mida iga osalev toetusesaaja peab individuaalselt täitma vastavalt kõnealuse määruse artikli 46 lõike 6 teisele lõigule;
- c) üksteisega külgnevad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alad, nagu on osutatud kõnealuse määruse artikli 46 lõikes 5, või ühised ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alad, nagu on osutatud kõnealuse määruse artikli 46 lõikes 6, millega seotud kohustused täidetakse ühiselt;
- d) eeltäidetud graafiline materjal, milles on esitatud võrdlusmaatükkide piirid ja nende unikaalne identifitseerimistunnus, mida kasutada, et üheselt identifitseerida üksteisega külgnevad ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alad või ühise ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala ja määrata kindlaks nende piirid.

Kui tegemist on piirkondliku rakendamisega ja delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 46 lõikega 6 ette nähtud üksikasjalik kava sisaldab kogu käesoleva artikli teises lõigus loetletud teavet, võib esimeses lõigus osutatud deklaratsiooni asendada viitega kõnealusele kavale.

Kui tegemist on ühise rakendamisega, lisatakse esimeses lõigus osutatud deklaratsioonile delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 47 lõikega 4 ette nähtud kirjalik kokkulepe.

Artikkel 19

Taotlused seoses väikepõllumajandustootjate kavas osalemisega ja osaluse tagasivõtmisega

1. 2015. aastal esitatud taotlused osalemiseks väikepõllumajandustootjate kavas vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 62 lõikele 1 peavad sisaldama viidet sama toetusesaaja poolt 2015. taotlusaasta kohta esitatud ühtsele taotlusele ja vajaduse korral toetusesaaja kinnitust, et ta on teadlik kõnealuse määruse artikliga 64 ette nähtud eritingimustest seoses väikepõllumajandustootjate kavaga.

Liikmesriigid võivad otsustada, et esimeses lõigus osutatud taotlus tuleb esitada koos ühtse taotlusega või selle osana.

2. Alates 2016. taotlusaastast näevad liikmesriigid ette lihtsustatud kohaldamismenetluse, millele on osutatud määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõikes 3.

3. Eeltäidetud vormid, mida tuleb lõikes 2 osutatud taotlusmenetluses kasutada, koostatakse ühtses taotluses 2015. taotlusaasta kohta esitatud teabe põhjal ja need peavad sisaldama eelkõige järgmist:

- a) kogu täiendav teave, mis on vajalik, et vastata määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 64 nõuetele ja vajaduse korral kogu lisateave, mis kinnitab, et toetusesaaja vastab endiselt kõnealuse määruse artikli 9 nõuetele;
- b) toetusesaaja kinnitus, et ta on teadlik määruse (EL) nr 1307/2013 artikliga 64 ette nähtud eritingimustest seoses väikepõllumajandustootjate kavaga.

Kui liikmesriigid otsustavad sellise maksmismeetodi kasuks, mis on kehtestatud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 63 lõike 2 esimese lõigu punktiga a, kohaldamata selle kolmandat lõiku, peavad eeltäidetud vormid erandina käesoleva lõike esimesest lõigust olema esitatud kooskõlas käesoleva peatüki 1. jaoga.

4. Toetusesaajad, kes otsustavad oma osalemise väikepõllumajandustootjate kavas määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 62 lõike 1 teise lõigu või kõnealuse määruse artikli 62 lõike 2 kohaselt 2015. aastale järgneval aastal lõpetada, teavitavad pädevat asutust oma osaluse tagasivõtmisest vastavalt liikmesriigi kehtestatud korrale.

3. jagu

Muud sätted

Artikkel 20

Erisätted toetusetaoluste kohta

Toetusesaaja, kes ei taotle toetust ühegi pindalatoetuskava alusel, kuid taotleb toetust mõne muu määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas loetletud toetuskava alusel või määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 46 ja 47 kohaste veinisektori toetuskavade alusel, deklareerib juhul, kui tema kasutuses on põllumajandusmaad, kõnealused alad oma toetusetaoluse vormis vastavalt käesoleva määruse artiklile 17.

Toetusesaaja, kelle suhtes kohaldatakse ainult nõuetele vastavuse kohustusi määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 46 ja 47 alusel, deklareerib toetusetaoluse vormis oma kasutuses olevad maa-alad igal kalendriaastal, mil nõuetele vastavuse kohustused kehtivad.

Liikmesriigid võivad siiski toetusesaajad esimese ja teise lõiguga ette nähtud kohustustest vabastada, kui asjaomane teave on tehtud pädevatele asutustele kättesaadavaks muude haldus- ja kontrollisüsteemide raames, mis kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikliga 61 tagavad ühilduvuse ühtse süsteemiga.

Artikkel 21

Nõuded seoses loomapidamistoetuse taotlustega või loomatoetusmeetmete raames esitatud maksetaotlustega

1. Delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 2 lõike 1 teise lõigu punktis 15 määratletud loomapidamistoetuse taotlus või kõnealuse määruse artikli 2 lõike 1 teise lõigu punktis 14 määratletud loomatoetusmeetmed sisaldavad kogu vajalikku teavet rahastamiskõlblikkuse kindlaksmääramiseks, eelkõige järgmist:

- a) toetusesaaja isikuandmed;
- b) viide ühtsele taotlusele, kui see on juba esitatud;
- c) loomade arv iga liigi kohta, mille puhul loomapidamistoetuse taotlus või maksetaotlus esitatakse, ja veiste puhul looma identifitseerimiskood;
- d) vajaduse korral toetusesaaja kohustus pidada punktis c osutatud loomi oma põllumajanduslikus majapidamises liikmesriigi poolt kindlaksmääratud aja vältel ning teave asukoha või asukohtade kohta, kus loomi kõnealusel ajavaheajal peetakse;
- e) kui see on asjakohane, siis mis tahes tõendavad dokumendid asjaomase kava ja/või meetme rahastamiskõlblikkuse kindlaksmääramiseks;
- f) toetusesaaja kinnitus selle kohta, et ta on teadlik kõnealuste toetustega seotud tingimustest.

2. Igal loomapidajal on õigus saada pädevalt asutuselt ilma piiranguteta ja mõistlike ajavaheajade järel ning ülemääraste viivitusteta teavet teda ja tema loomi käsitlevate andmete kohta, mida hoitakse loomade elektroonilises andmebaasis. Loomapidamistoetuse taotlust või maksetaotlust esitades deklareerib toetusesaaja, et esitatud andmed on õiged ja täielikud, vajaduse korral parandab ta ebaõiged andmed või lisab puuduvad andmed.

3. Kui need andmed on juba pädevale asutusele edastatud, võib liikmesriik otsustada, et osa lõikes 1 osutatud teabest ei ole enam vaja loomapidamistoetuse taotluses või maksetaotluses esitada.

4. Liikmesriigid võivad rakendada menetlusi, mille kohaselt võib loomade elektroonilises andmebaasis sisalduvaid andmeid kasutada loomapidamistoetuse taotluses või maksetaotluses, tingimusel et loomade elektrooniline andmebaas pakub iga looma puhul kohaldatava toetuskava või -meetme haldamiseks vajalikku kindlusastet ja rakenduslikkust.

Esimeses lõigus osutatud menetlused võivad hõlmata süsteemi, mille kohaselt toetusesaaja võib taotleda toetust seoses kõikide loomadega, kes liikmesriigi kindlaksmääratud ajavahemikul või kuupäeval on rahastamiskõlblikud loomade elektroonilises andmebaasis sisalduvate andmete alusel.

Sel juhul võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada järgmist:

a) kooskõlas vastava toetuskava ja/või toetusmeetme suhtes kehtivate sätetega on teises lõigus osutatud kuupäev või ajavahemik toetusesaaja jaoks üheselt identifitseeritav ja talle teada;

b) toetusesaaja on teadlik sellest, et iga potentsiaalselt rahastamiskõlblik loom, keda ei ole loomade identifitseerimise ja registreerimise süsteemis korrektselt identifitseeritud või registreeritud, loetakse loomaks, kelle puhul on avastatud delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklis 31 osutatud nõuete rikkumine.

5. Liikmesriigid võivad otsustada, et osa lõikes 1 osutatud teabest võib või tuleb edastada nende poolt heaks kiidetud asutuse või asutuste kaudu. Edastatavate andmete eest vastutab siiski toetusesaaja.

4. jagu

Erisätted toetusõiguste puhul

Artikkel 22

Toetusõiguste väärtuse arvutamine

1. Taotlused toetusõiguste eraldamiseks või põhitoetuskava toetusõiguste väärtuse suurendamiseks kooskõlas määruse (EL) nr 1307/2013 artikliga 20, artikliga 24, artikliga 30, välja arvatud lõike 7 punkt e, ja artikliga 39 tuleb esitada liikmesriigi poolt kindlaksmääratud kuupäevaks. Kindlaksmääratud kuupäev ei tohi olla hilisem kui vastava kalendriaasta 15. mai.

Eesti, Läti, Leedu, Soome ja Rootsi võivad siiski määrata hilisema kuupäeva, mis ei ole hilisem kui vastava kalendriaasta 15. juuni.

2. Liikmesriigid võivad otsustada, et toetusõiguste jaotamise või suurendamise taotlused esitatakse samal ajal kui põhitoetuskava alusel esitatavad toetusetaotlused.

Artikkel 23

Alusetult eraldatud toetusõiguste tagasinõudmine

1. Kui pärast seda, kui toetusõigused on kooskõlas määrusega (EL) nr 1307/2013 toetusesaajale eraldatud, avastatakse et eraldatud toetusõiguste arv on liiga suur, tuleb ülemäära eraldatud toetusõigused määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 30 osutatud riiklikku või piirkondlikku reservi tagasi kanda.

Juhul kui esimeses lõigus osutatud vea tegi pädev asutus või mõni muu asutus ning toetusesaajal ei olnud tõenäoliselt võimalik seda avastada, kohandatakse toetusesaajale eraldatud järelejäänud toetusõiguste väärtust sellele vastavalt.

Juhul kui toetusesaaja, kes on liiga suure arvu toetusõigusi saanud, on vahepeal toetusõigused teistele toetusesaajatele üle andnud, on õiguste ülevõtjad samuti seotud esimeses lõigus sätestatud kohustusega võrdeliselt nendele üle antud toetusõiguste arvuga, kui toetusesaajal, kellele toetusõigused algselt määrati, ei ole alusetult eraldatud toetusõiguste arvu katmiseks piisavat arvu toetusõigusi.

2. Juhul kui pärast toetusõiguste eraldamist kooskõlas määrusega (EL) nr 1307/2013 tehakse kindlaks, et toetusõigused, mida toetusesaaja sai 2014. aasta eest vastavalt kõnealuse määruse artikli 26 lõike 2 esimesele lõigule; või toetusesaaja käsutuses olevate toetusõiguste väärtus kuupäeval, mil ta esitas oma taotluse 2014. aasta eest vastavalt kõnealuse määruse artikli 26 lõike 3 esimesele lõigule; või toetusõiguste ühikuväärtus vastavalt kõnealuse määruse artikli 26 lõikele 5; või toetusõiguste ühikuväärtuse suurenemine vastavalt kõnealuse määruse artikli 30 lõikele 10; või selle toetuse koguväärtus, mille toetusesaaja sai põhitoeuskava rakendamisele eelnenud kalendriaasta eest vastavalt kõnealuse määruse artikli 40 lõikele 3, oli liiga kõrge, kohandatakse toetusesaajale ebaõige võrdlusarvu alusel eraldatud toetusõiguste väärtust sellele vastavalt.

Selline kohandamine toimub ka toetusõiguste suhtes, mis on vahepeal teistele toetusesaajatele üle antud.

Vähendamise väärtus kantakse tagasi määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 30 osutatud riiklikku või piirkondlikku reservi.

3. Juhul kui pärast seda, kui toetusõigused on kooskõlas määrusega (EL) nr 1307/2013 toetusesaajale eraldatud, tehakse kindlaks, et üks ja sama toetusesaaja on nii lõikes 1 osutatud olukorras kui ka lõikes 2 osutatud olukorras, peab kõigi toetusõiguste väärtuse kohandamine, millele on osutatud lõikes 2, toimuma enne seda kui alusetult eraldatud toetusõigused riiklikku või piirkondlikku reservi lõike 1 kohaselt tagasi kantakse.

4. Käesoleva artikliga ette nähtud toetusõiguste arvu ja/või väärtuse kohandamine ei tohi viia järelejäänud toetusõiguste süstemaatilise ümberarvutamiseni.

5. Liikmesriigid võivad otsustada jätta alusetult eraldatud toetusõigused tagasi nõudmata, kui nende toetusõiguste koguväärtus toetusõiguste identifitseerimise ja registreerimise elektroonilises registris käesoleva artikliga ette nähtud kohandamiste tegemiseks mõeldud kontrollimiste ajal on 50 eurot või vähem iga aasta eest, millal põhitoeuskava kooskõlas määrusega (EL) nr 1307/2013 kohaldati.

Kohandamistele eelnenud taotlusaastatel alusetult makstud summad nõutakse käesoleva määruse artikli 7 kohaselt tagasi. Kõnealuste alusetute summade kindlaksmääramisel tuleb võtta arvesse käesoleva artikliga ette nähtud kohandamise mõju asjaomaste aastate toetusõiguste arvule ja vajaduse korral väärtusele.

III JAOTIS

KONTROLLID

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 24

Üldpõhimõtted

1. Käesoleva määrusega ette nähtud haldus- ja kohapealsed kontrollid peavad toimuma nii, et oleks tagatud järgmiste üksikasjade tõhus kontroll:

a) toetuse- ja maksetaotluse või muu deklaratsiooniga ette nähtud teabe nõuetekohasus ja täielikkus;

b) vastavus kõikidele asjaomase toetuskava või toetusmeetme rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, nõuetele ja kohustustele, toetuse andmise või kohustusest vabastamise tingimused;

c) nõuetele vastavuse nõuded ja standardid.

2. Liikmesriigid tagavad, et nende poolt kehtestatud kontrollitavate näitajate kogumi abil saab kontrollida vastavust kohaldatavatele tingimustele, mis on kehtestatud liidu õigusaktidega või ette nähtud vastavate riiklike õigusaktidega ja rakenduskorda käsitlevate dokumentidega või maaelu arengu programmiga.

3. Haldus- ja kohapealsete kontrollide tulemusi hinnatakse, et teha kindlaks, kas ilmnenud probleemid võiksid kujutada endast üldisemat ohtu muudele samalaadsetele tegevustele, toetusesaajatele või asutustele. Hindamise abil selgitatakse välja ka selliste olukordade põhjused ja edasise uurimise vajalikkus ning määratakse kindlaks asjakohased parandus- ja ennetusmeetmed.

4. Juhul kui ortofotode (satelliit- või aerofotod) fototõlgendus ei anna tulemusi, mille alusel saaks teha lõplikke järeldusi, mis rahuldaksid pädevat asutust haldus- või kohapealsete kontrollide objektiks oleva põllu rahastamiskõlblikkuse või nõuetekohase suuruse kohta, kontrollib pädev asutus põlde füüsiliselt.

5. Käesolevat peatükki kohaldatakse kõikide käesoleva määruse raames teostatavate kontrollide puhul ja ilma et see piiraks jaotistega IV ja V ette nähtud erieeskirju. Jaotise V puhul lõiget 3 siiski ei kohaldata.

Artikkel 25

Kohapealsetest kontrollidest teatamine

Kui see ei kahjusta kontrollide eesmärki ega vähenda nende tõhusust, võib kohapealsetest kontrollidest ette teatada. Etteatamisega on rangelt piiratud minimaalse vajaliku ajavahemikuga ega ületa 14 päeva.

Loomapidamistoetuse taotluste või loomatoetusmeetmete alla kuuluvate maksetaotluste kohapealsete kontrollide puhul ei tohi etteatamine siiski ületada 48 tundi, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhud. Kui nõuetele vastavuse puhul kohaldatavate õigusaktide ja standarditega on nõutav siiski etteatamata kohapealne kontroll, siis kehtivad kõnealused eeskirjad lisaks ka nõuetele vastavusega seotud kohapealse kontrolli kohta.

Artikkel 26

Kohapealsete kontrollide ajastamine

1. Käesoleva määrusega ette nähtud kontrollid ning mis tahes muud liidu eeskirjadega ette nähtud kontrollid tehakse vajaduse korral samal ajal.

2. Ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmete puhul teostatakse kohapealseid kontrole kogu aasta jooksul iga meetme raames võetud eri kohustuste suhtes tehtud riskianalüüsi põhjal.

3. Kohapealsete kontrollide käigus kontrollitakse, kuidas on täidetud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, siduvad kohustused ja muud kohustused selliste toetuskavade puhul, mille raames toetusesaaja on kooskõlas artikliga 34 välja valitud.

Kohapealsete kontrollide kestus on rangelt piiratud minimaalse vajaliku ajavahemikuga.

4. Kui teatavaid rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, siduvaid kohustusi või muid kohustusi saab kontrollida üksnes kindlal ajavahemikul, võib kohapealse kontrolli raames tekkida vajadus teha täiendavaid kontrollkäike hilisemal kuupäeval. Sellisel juhul peavad kohapealsed kontrollid olema korraldatud nii, et kontrollkäikude arv ja nende kestus piirdub vajaliku miinimumiga. Vajaduse korral võib selliseid kontrollkäike teha kaugseire teel kooskõlas artikliga 40.

Kui täiendavate kontrollkäikude puhul on tegemist maaga, mis on kesa, põlluserv, puhverriba, piki metsa serva kulgevate rahastamiskõlblike hektarite riba, vahekultuuride ja/või taimkattega ala, mis on deklareeritud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alana, on nõutav, et täiendavatest kontrollkäikudest 50 % toimuks sama, riskipõhiselt valitud toetusesaaja juures ning ülejäänud 50 % kontrollkäike toimuks erinevate, täiendavalt valitud toetusesaajate juures. Erinevad täiendavad toetusesaajad valitakse juhumeetodil kõigi toetusesaajate seast, kellel on maa, mis on kesa, põlluserv, puhverriba, piki metsa serva kulgevate toetuskõlblike hektarite riba, vahekultuuride ja/või taimkattega ala, mis on deklareeritud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alana, ning selliste kontrollkäikude puhul võib piirduda maa-aladega, mille puhul on tegemist maaga, mis on kesa, põlluserv, puhverriba, piki metsa serva kulgevate rahastamiskõlblike hektarite riba, vahekultuuride ja/või taimkattega ala.

Kui täiendavad kontrollkäigud on vajalikud, kohaldatakse iga täiendava kontrollkäigu puhul artiklit 25.

Artikkel 27

Ristteavitamine kontrollide tulemustest

Rahastamiskõlblikkusega seotud haldus- ja kohapealsete kontrollide puhul võetakse vajaduse korral arvesse võimalikke rikkumisjuhtumeid, millest muud teenistused, asutused või organisatsioonid on ette kandnud.

Liikmesriigid tagavad, et kõigist asjakohastest leidudest, mis avastatakse kontrollimisel, kuidas on täidetud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, siduvad kohustused ja muud kohustused määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas loetletud kavade puhul ja/või ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmete kohase toetuse puhul, ristteavitatakse vastava toetuse eraldamise eest vastutavat pädevat asutust. Liikmesriigid tagavad ühtlasi, et delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artiklis 38 osutatud era- või avalik-õiguslikud sertifitseerimisasutused teatavad pädevale asutusele, kes vastutab kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade seotud toetuse maksmise eest, igast leiust seoses sellise makse nõuetekohase eraldamisega toetusesaajatele, kes on otsustanud täita oma kohustusi vastava sertifitseerimise kaudu.

Kui ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmega seotud haldus- või kohapealsed kontrollid hõlmavad samaväärseid maakasutusviise kui määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõikes 3 osutatud, ristteavitatakse selliste kontrollide tulemustest, et seda arvestatakse kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade seotud toetuste edaspidisel määramisel.

II PEATÜKK

Halduskontrollid ühtse süsteemi raames

Artikkel 28

Halduskontrollid

1. Määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 74 osutatud halduskontrollid, sealhulgas ristkontrollid, peavad võimaldama nõuete rikkumise avastamist, eelkõige automaatset avastamist infotehnoloogiliste vahendite abil. Kontrollid hõlmavad kõiki üksikasju, mida on võimalik ja kohane halduskontrolli vahenditega kontrollida. Nad tagavad, et:

- a) toetuskava ja -meetme kõik rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, siduvad kohustused ja muud kohustused on täidetud;
- b) ei toimu topeltrahastamist muudest liidu toetuskavadest;
- c) toetuse- või maksetaotlus on täielik ja esitatud asjakohase tähtaja jooksul ning vajaduse korral on esitatud tõendavad dokumendid, mis kinnitavad rahastamiskõlblikkust;
- d) pikaajaliste kohustuste nõuded on täidetud, juhul kui neid kohaldatakse.

2. Loomatoetuste kavade või loomatoetusmeetmete puhul võivad liikmesriigid vajaduse korral kasutada muudelt teenistustelt, asutustelt või organisatsioonidelt saadud tõendusmaterjali rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, siduvatele kohustustele ja muudele kohustustele vastavuse kontrollimiseks, tingimusel vastava teenistuse, asutuse või organisatsiooni tegevusstandard on piisav sellise vastavuse kontrollimiseks.

Artikkel 29

Ristkontrollid

1. Vajaduse korral sisaldavad halduskontrollid ristkontrolle:
 - a) deklareeritud toetusõiguste ja deklareeritud põldude suhtes, et vältida ühe ja sama toetuse mitmekordset maksmist samal kalendri- või taotlusaastal, samuti et vältida sellise toetuse alusetut kuhjumist, mida antakse määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas ja määruse (EÜ) nr 73/2009 ⁽¹⁾ VI lisas loetletud pindalatoetuskavade ning delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 2 teise lõigu punktis 21 määratletud pindalatoetusmeetmete alusel.
 - b) toetusõiguste suhtes, et tõendada nende olemasolu ja rahastamiskõlblikkust;
 - c) ühtses taotluses ja/või maksetaotluses deklareeritud põldude ja põldude identifitseerimise süsteemis sisalduvate võrdlusmaatükkide vahel kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 5 lõikega 2, et kontrollida selliste maaalade rahastamiskõlblikkust otsetoetuskavade ja/või maaelu arengu meetmete raames;
 - d) toetusõiguste ja kindlaksmääratud pindalade vahel, et teha kindlaks, kas toetusõigustele vastab võrdväärne kogus rahastamiskõlblikke hektareid, nagu on määratletud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõigetes 2–6;
 - e) loomade identifitseerimise ja registreerimise süsteemi abil, et kontrollida rahastamiskõlblikkust ja vältida sama toetuse mitmekordset maksmist samal kalendri- või taotlusaastal;
 - f) ühtses taotluses esitatud toetusesaajate deklaratsiooni, et nad on tunnustatud tootmisharudevahelise organisatsiooni liikmed, ning käesoleva määruse artikli 17 lõike 8 alusel esitatava teabe ja asjaomase tunnustatud tootmisharudevahelise organisatsiooni edastatava teabe vahel, et kontrollida rahastamiskõlblikkust määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 60 lõikega 2 ette nähtud toetuse suurendamiseks;
 - g) et kontrollida vastavust tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise kriteeriumidele ja nende liikmete nimekirja vähemalt kord viie aasta jooksul.

Kui esimese lõigu punkti c rakendamisel on integreeritud süsteemis nähtud ette kasutada georuumilise toetusetaotluse vormi, ristkontrollitakse seda, kas deklareeritud digitaliseeritud pindala kattub ruumiliselt põldude identifitseerimise süsteemiga. Lisaks sellele tehakse ristkontrolle selleks, et vältida sama maa-ala kohta esitatud topelthaotlusi.

2. Ristkontrollimisel leitud märke rikkumistest järelkontrollitakse mõne muu asjakohase halduskorra järgi ja vajaduse korral kohapealse kontrolli abil.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 73/2009, 19. jaanuar 2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.1.2009, lk 16).

3. Kui kahe või enama sama toetuskava või -meetme alusel toetust taotleva toetusesaaja toetuse- või maksetaotluse aluseks on võrdlusmaatükk ja kui deklareeritud põllud on georuumiliselt suuremad või kui kogu deklareeritud pindala on suurem kui maksimaalne rahastamiskõlblik pindala, mis on määratud kindlaks kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 5 lõike 2 punktidega a ja b, ning erinevus asjaomase võrdlusmaatüki suhtes jääb kõnealuse määruse artiklis 38 lubatud hälbe piiresse, võivad liikmesriigid näha ette asjaomase pindala proportsionaalse vähendamise, kui toetusesaaja ei tõenda, et mõni teine toetusesaaja on tema kahjuks oma pindalad üle deklareerinud.

III PEATÜKK

Kohapealsed kontrollid ühtse süsteemi raames

1. ja g u

Üldsätted

Artikkel 30

Selliste pindalatoetuskavade kontrollimäär, mis ei ole kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavadega seotud toetus

Muude pindalatoetuskavade puhul kui määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 3. peatükis osutatud kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus (edaspidi „keskkonnasäästlikumaks muutmise toetus”) hõlmab iga-aastaste kohapealsete kontrollide kontrollivalim vähemalt:

- a) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes taotlevad toetust põhitoetuskava või ühtse pindalatoetuse kava raames vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 1. peatükile. Liikmesriigid tagavad, et kontrollivalim sisaldab vähemalt 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes deklareerivad peamiselt põllumajandusmaad, mida hoitakse karjatamiseks sobilikus seisukorras kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 10 lõikega 1;
- b) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes taotlevad ümberjaotavat toetust vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 2. peatükile;
- c) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes taotlevad looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetust vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 4. peatükile;
- d) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes taotlevad noorte põllumajandustootjate toetust vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 5. peatükile;
- e) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes taotlevad vabatahtlikku tootmiskohustusega seotud toetust vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 IV jaotise 1. peatükile;
- f) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes taotlevad toetust väikepõllumajandustootjate kava raames vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotisele;
- g) 30 % kanepi tootmiseks deklareeritud maa-aladest vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõikele 6;
- h) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes taotlevad puuvilla eritoetust vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 IV jaotise 2. peatükile.

Artikkel 31

Kontrollimäär keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse puhul

1. Keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse puhul hõlmab iga-aastaste kohapealsete kontrollide kontrollivalim vähemalt:

- a) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes peavad järgima kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid (edaspidi „keskkonnasäästlikumaks muutmise tavad”) ja kes ei ole osa punktides b ja c osutatud kontrollikogumist (edaspidi „keskkonnasäästlikumaks muutmise kontrollikogum”); osutatud valim peab samal ajal hõlmama vähemalt 5 % kõikidest toetusesaajatest, kelle maa-alad on püsirohumaaga kaetud ja keskkonnatundliku staatusega alad, mis on hõlmatud nõukogu direktiiviga 92/43/EMÜ⁽¹⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/147/EÜ,⁽²⁾ ja määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 45 lõikega 1 hõlmatud täiendavad tundlikud alad;

⁽¹⁾ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, 21. mai 1992, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ, 30. november 2009, loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

- b) 3 %:
- i) kõikidest neist toetusesaajatest, kes kvalifitseeruvad keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse alla ja on vabastatud nii põllumajanduskultuuride mitmekesistamise kui ka ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala kohustusest, kuna jäävad alla määruse (EL) nr 1307/2013 artiklites 44 ja 46 osutatud künniseid, ja kelle puhul ei kohaldata kõnealuse määruse artiklis 45 osutatud kohustusi;
 - ii) või kõikidest neist toetusesaajatest, kes aastatel, mil delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artiklit 44 ei kohaldata kõikides liikmesriikides, kvalifitseeruvad keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse alla ja on vabastatud nii põllumajanduskultuuride mitmekesistamise kui ka ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala kohustusest, kuna jäävad alla määruse (EL) nr 1307/2013 artiklites 44 ja 46 osutatud künniseid, ja kelle puhul ei kohaldata kõnealuse määruse artiklis 45 lõikes 1 osutatud kohustusi;
- c) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes peavad järgima keskkonnasäästlikumaks muutmise tavaid ja kasutama riiklikke või piirkondlikke keskkonnavalaseid sertifitseerimissüsteeme, millele on osutatud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõike 3 punktis b;
- d) 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes osalevad piirkondlikul tasandil rakendamises vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõikele 5;
- e) 5 % ühises täitmises osalejatest vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõikele 6;
- f) 100 % üksteisega külgnevatest ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-aladest, millele on osutatud delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 46 lõikes 3;
- g) 100 % kõikidest toetusesaajatest, kellel on kohustus muuta maa tagasi püsirohumaaks kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikliga 42;
- h) 20 % kõikidest toetusesaajatest, kellel on kohustus muuta maa tagasi püsirohumaaks kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 44 lõigetega 2 ja 3.

2. Toetusesaajad, kes järgivad keskkonnasäästlikumaks muutmise tavade samaväärseid tavaid kooskõlas määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõike 3 punktiga a või kes osalevad väikepõllumajandustootjate kavas kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 61 või kelle kogu põllumajanduslik majapidamine vastab nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007⁽¹⁾ artikli 29 lõikega 1 ette nähtud mahepõllumajandusnõuetele, ei kuulu kontrollivalimisse, samuti ei arvestata nendega käesoleva artikliga ette nähtud kontrollimäärade puhul.

3. Kui ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala ei ole identifitseeritavad põldude identifitseerimise süsteemis, millele on osutatud määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 70, asendatakse lõike 1 punktides a ja c–e ette nähtud kontrollimäär 5 %ga kõikidest vastavas kontrollivalimis olevatest toetusesaajatest, kelle puhul on nõutav põllumajandusmaal ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala olemasolu kooskõlas määruse (EL) nr 1307/2013 artiklitega 43 ja 46.

Esimest lõiku ei kohaldata siiski juhul, kui haldus- ja kontrollisüsteemiga on tagatud, et kõik ökoloogilise kasutuseesmärgiga deklareeritud maa-ala on enne toetuse maksmist identifitseeritud ja vajaduse korral kantud põldude identifitseerimise süsteemi kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 5 lõike 2 punktiga c.

Artikkel 32

Kontrollimäär maaelu arengu meetmete puhul

1. Igal aastal teostatavate kohapealsete kontrollide kontrollivalim peab hõlmama vähemalt 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes esitavad taotluse maaelu arengu meetmete raames. Kõikide määruse (EL) nr 1305/2013 artiklitega 28 ja 29 ette nähtud meetmete puhul saavutatakse 5 % kontrollimäär individuaalse meetme tasandil.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007, 28. juuni 2007, mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

Kõnealusel kontrollivalimis on vähemalt 5 % ulatuses esindatud ka need määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 kohased toetusesaajad, kes rakendavad samaväärseid põllumajandustavasid, millele on osutatud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõikes 3.

2. Erandina lõikest 1 võib määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud isikute rühma puhul käsitada lõikega 1 ette nähtud kontrollimäära arvutamisel toetusesaajana iga üksikut sellise rühma liiget.

3. Kui tegemist on toetusesaajatega, kes saavad määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punkti a, artiklite 28, 29 ja 34 või määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 36 punkti a alapunktide iv ja v, punkti b alapunktide i, iii ja v kohast mitmeaastast toetust, mille alusel tehakse makseid kauem kui viis aastat, võivad liikmesriigid otsustada kontrollida pärast viit makseastat vähemalt 2,5 % kõnealustest toetusesaajatest.

Esimest lõiku kohaldatakse toetuse suhtes, mida on antud vastava kohustuse eest määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõike 6 kolmanda lõigu alusel pärast viiendat makseastat.

4. Lõike 3 raames kontrollitud toetusesaajaid ei võeta lõike 1 kohaldamisel arvesse.

Artikkel 33

Kontrollimäär loomatoetuste kava puhul

1. Loomatoetuste kava puhul hõlmab igal aastal teostatavate kohapealsete kontrollide kontrollivalim iga toetuskava puhul vähemalt 5 % kõikidest toetusesaajatest, kes esitavad taotluse vastava toetuskava raames.

Kui loomade elektrooniline andmebaas ei võimalda siiski asjaomaste toetuskavade nõuetekohaseks haldamiseks vajalikku kindlusastet ja rakenduslikkust, suurendatakse seda protsendimäära vastava toetuskava puhul 10 %ni.

Väljavalitud kontrollivalim peab hõlmama vähemalt 5 % kõigist loomadest, kelle kohta on toetuskava raames toetust taotletud.

2. Vajaduse korral hõlmab igal aastal teostatavate kohapealsete kontrollide kontrollivalim 10 % ulatuses muid teenistusi, asutusi või organisatsioone, kellel on tõendusmaterjali rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, siduvatele kohustustele ja muudele kohustustele vastavuse kontrollimiseks vastavalt artikli 28 lõikele 2.

Artikkel 34

Kontrollitava valimi moodustamine

1. Need taotlused või taotlejad, kes ei osutu vastuvõetavaks või ei ole taotluse esitamise ajal või pärast halduskontrolle rahastamiskõlblikud, ei moodusta osa kontrollikogumist.

2. Artiklite 30 ja 31 kohaldamisel toimub valimi moodustamine järgmiselt:

a) 1–1,25 % kõikidest toetusesaajatest, kes taotleavad toetust põhitoetuskava või ühtse pindalatoetuse kava raames vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 1. peatükile, valitakse juhumeetodil kõikide selliste toetusesaajate seast, kes kõnealuste kavade raames toetust taotleavad;

b) 1–1,25 % keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse kontrollikogumist valitakse juhumeetodil kõikide punkti a kohaselt valitud toetusesaajate seast. Vajaduse korral valitakse osutatud protsendimäära saavutamiseks keskkonnasäästlikumaks muutmise toetuse kontrollikogumist toetusesaajaid juhumeetodil lisaks;

c) artikli 31 lõike 1 punktis a osutatud kontrollivalimisse jäävate toetusesaajate arv saadakse riskianalüüsi alusel;

- d) kõik käesoleva lõike punktide a–c kohaselt valitud toetusesaajad võivad olla osa kontrollivalimist, mis on ette nähtud artikli 30 punktidega b–e ning g ja h. Kui on vaja arvestada kontrolli miinimummääruga, valitakse vastavast kontrollikogumist toetusesaajaid juhumeetodil lisaks;
- e) kõik käesoleva lõike punktide a–d kohaselt valitud toetusesaajad võivad olla osa kontrollivalimist, mis on ette nähtud artikli 30 punktiga a. Kui on vaja arvestada kontrolli miinimummääruga, valitakse toetusesaajaid juhumeetodil lisaks kõikidest toetusesaajatest, kes taotlevad toetust põhitoetuskava või ühtse pindalatoetuse kava raames vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 1. peatükile;
- f) artikli 30 punktis f osutatud toetusesaajate miinimumarv valitakse juhumeetodil kõikidest toetusesaajatest, kes taotleavad toetust väikepõllumajandustootjate kava raames vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotisele;
- g) artikli 31 lõike 1 punktis b osutatud toetusesaajate miinimumarv valitakse riskianalüüsi alusel kõikidest toetusesaajatest, kes kvalifitseeruvad keskkonناسäästlikumaks muutmise toetuse alla ja on vabastatud nii põllumajanduskultuuride mitmekesistamise kui ka ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala kohustusest, kuna jäävad alla määruse (EL) nr 1307/2013 artiklites 44 ja 46 osutatud künniste, ja kelle puhul ei kohaldata kõnealuse määruse artiklis 45 osutatud kohustusi;
- h) 20–25 % artikli 31 lõike 1 punktides c, d ja h osutatud toetusesaajate miinimumarvust valitakse juhumeetodil kõikidest toetusesaajatest, kes on valitud kooskõlas käesoleva lõike punktiga b. Vajaduse korral valitakse osutatud protsendimäära saavutamiseks käesoleva lõike punkti a kohased toetusesaajaid juhumeetodil lisaks. Artikli 31 lõike 1 punktides c, d ja h osutatud toetusesaajate ülejäänud arv valitakse riskianalüüsi alusel kõikidest toetusesaajatest, kes on valitud kooskõlas käesoleva lõike punktiga c. Kui on vaja arvestada kontrolli miinimummääruga, valitakse vastavast kontrollikogumist toetusesaajaid riskianalüüsi alusel lisaks;
- i) 20–25 % artikli 31 lõike 1 punktis e osutatud ühises täitmises osalejate miinimumarvust valitakse juhuslikkuse alusel kõikidest ühises täitmises osalejatest kooskõlas määruse (EL) nr 1307/2013 artiklites 46 lõikega 6. Artikli 31 lõike 1 punktis e osutatud ühises täitmises osalejate ülejäänud arv saadakse riskianalüüsi alusel.

Punktide d, e ja h kohaselt valitud lisatud toetusesaajate ning punktide f ja g kohaselt valitud toetusesaajate kohapealne kontrollimine võib piirduda selle toetuskavaga, mille jaoks nad välja valiti, kui nende poolt rakendatud muude toetuskavade minimaalsed kontrollimäärad on juba täidetud.

Artikli 31 lõike 3 ja käesoleva lõike esimese lõigu punkti h kohaselt valitud lisatud toetusesaajate, samuti käesoleva lõike esimese lõigu punkti i kohaselt valitud toetusesaajate kohapealne kontrollimine võib piirduda nende keskkonناسäästlikumaks muutmise tavade, mille jaoks nad välja valiti, kui nende poolt rakendatud muude keskkonناسäästlikumaks muutmise tavade kontrolli miinimummäärad on juba täidetud.

Artikli 31 kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et kohaldatavaid eri tavasid hõlmav kontrollivalim on esinduslik.

3. Artiklite 32 ja 33 kohaldamisel peab esiteks 20–25 % vahemikku jääv kohapeal kontrollitavate toetusesaajate miinimumarv olema valitud juhumeetodil. Kohapeal kontrollitavate toetusesaajate ülejäänud arv peab olema valitud riskianalüüsi alusel.

Artikli 32 kohaldamisel võivad liikmesriigid valida riskianalüüsi tulemusel toetusesaajatele kohaldatavaid maaelu arengu erimeetmed.

4. Kui kohapeal kontrollitavate toetusesaajate arv ületab artiklitega 30–33 ette nähtud toetusesaajate miinimumarvu, ei tohi juhumeetodil valitud toetusesaajate osatähtsus lisavalimis ületada 25 %.
5. Riskianalüüsi tõhusust hinnatakse ja ajakohastatakse igal aastal järgmiselt:
- a) tehakse kindlaks iga riskiteguri olulisus;
 - b) võrreldakse deklareeritud pindala ja riskipõhiselt kindlaksmääratud pindala ning lõike 2 esimeses lõigus osutatud juhumeetodil moodustatud valimite tulemusi või võrreldakse deklareeritud loomade, riskipõhiselt kindlaksmääratud loomade ning lõike 2 esimeses lõigus osutatud juhumeetodil moodustatud valimite tulemusi;
 - c) võetakse arvesse konkreetset olukorda asjaomases liikmesriigis, vajaduse korral ka riskifaktorite arengut;
 - d) võetakse arvesse rikkumise iseloomu, mis põhjustas kontrollimäära suurendamist kooskõlas artikliga 35.
6. Pädev asutus säilitab toimikud iga toetusesaaja kohapealseks kontrolliks valimise põhjuste kohta. Kontrollivat inspektorit on nendest põhjustest enne kontrollimise algust nõuetekohaselt teavitatud.
7. Vajaduse korral võib osa kontrollivalimist moodustada olemasoleva teabe alusel enne artiklis 13 osutatud lõpptähtpäeva. Kõnealust esialgset valimit täiendatakse, kui kõik asjaomased toetuse- või maksetaotlused on kättesaadavad.

Artikkel 35

Kontrollimäära suurendamine

Kui kohapealse kontrolli käigus avastatakse asjaomase toetuskava või -meetme või piirkonna või selle osa puhul mis tahes oluline rikkumise, suurendab pädev asutus asjakohaselt nende toetusesaajate arvu, keda järgmisel aastal kohapeal kontrollida.

Artikkel 36

Kontrollimäära vähendamine

1. Käesoleva peatükiga kehtestatud kontrollimäärasid tohib vähendada üksnes käesoleva artikliga ette nähtud toetuskavade ja -meetmete puhul.
2. Erandina artikli 30 punktidest a, b ja f võivad liikmesriigid otsustada põhitoetuskava, ühtse pindalatoetuse kava, ümberjaotava toetuse ja väikepõllumajandustootjate toetuse puhul vähendada iga-aastate kohapealsete kontrollide taset 3 %ni kava kohta.

Esimest lõiku kohaldatakse üksnes juhul, kui kõik toetusetaotlused langevad ruumiliselt kokku põldude identifitseerimise süsteemiga kooskõlas artikli 17 lõikega 2 ja kui kõiki toetusetaotlusi on riskikontrollitud, et vältida topeltpäetähtsuse esitamist sama maa-ala kohta kõnealuses lõikes käsitletud taotlusele eelnenud aastal.

Toetusaastate 2015 ja 2016 puhul ei tohi juhumeetodil moodustatud valimis kohapealse kontrolli käigus avastatud veamäär eelnenud kahel eelarveaastal olla suurem kui 2 %. Kõnealuse veamäära kinnitab liikmesriik liidu tasandil koostatud meetodika kohaselt.

3. Erandina artikli 30 punktides a, b ja f võivad liikmesriigid otsustada põhitoetuskava, ühtse pindalatoetuse kava, ümberjaotava toetuse ja väikepõllumajandustootjate toetuse puhul vähendada kontrollivalimit valimile, mis moodustati kooskõlas artikli 34 lõike 2 punktiga a, kui kontrollid, mille aluseks on määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 70 osutatud põldude identifitseerimise süsteemi ajakohastamiseks kasutatavad ortofotod, on toimunud.

Esimest lõiku kohaldatakse üksnes juhul, kui liikmesriigid ajakohastavad süstemaatiliselt põldude identifitseerimise süsteemi ja kontrollivad maksimaalselt kolmeaastase ajavahemiku jooksul kõiki toetusesaajaid süsteemiga hõlmatud maa-aladel, kontrollides aastas vähemalt 25 % põldude identifitseerimise süsteemis registreeritud rahastamiskõlblike hektaritest. Vähimat aastast kontrolliprotsenti ei kohaldata nende liikmesriikide suhtes, kellel on põldude identifitseerimise süsteemi kantud vähem kui 150 000 rahastamiskõlblikku hektarit.

Enne esimese lõigu kohaldamist tuleb liikmesriikidel asjaomast põldude identifitseerimise süsteemi eelneva kolme aasta jooksul täielikult ajakohastada.

Põldude identifitseerimise süsteemi ajakohastamiseks kasutatavad ortofotod ei tohi ajakohastamise kuupäeval olla vanemad kui 15 kuud.

Delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 6 kohaselt hinnatava põldude identifitseerimise süsteemi kvaliteet peab käesoleva artikli kohaldamisele eelneva kahe aasta jooksul olema piisav selleks, et tõhusalt kontrollida toetuse andmise tingimuste täitmist.

Esimeses lõigus osutatud otsuse võib vastu võtta riiklikul või piirkondlikul tasandil. Käesoleva lõigu kohaldamiseks peab piirkond koosnema kogu maa-alast, mis on hõlmatud ühe või enama autonoomse põldude identifitseerimise süsteemiga.

Lõike 2 kolmandat lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis*.

4. Erandina artikli 32 lõikest 1 võivad liikmesriigid otsustada vähendada igal kalendriaastal korraldatavate kohapealsete kontrollide miinimummäära 3 %ni toetusesaajatest, kes kohaldavad ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmeid.

Esimest lõiku ei kohaldata siiski neile toetusesaajatele, kes rakendavad samaväärseid põllumajandustavasid, millele on osutatud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõikes 3.

5. Lõikeid 2, 3 ja 4 kohaldatakse üksnes juhul, kui on täidetud kohapealsete kontrollide miinimummäära vähendamise üldtingimused, mis on kehtestatud komisjoni poolt kooskõlas (EL) nr 1306/2013 artikli 62 lõike 2 punktiga b. Kui ükski osutatud tingimustest ega käesoleva artikli lõigetega 2 või 3 kehtestatud tingimused ei ole enam täidetud, tühistavad liikmesriigid viivitamata oma otsuse kohapealsete kontrollide miinimummäära vähendada ja kohaldavad kohapealsete kontrollide miinimummäära, mis on ette nähtud artikli 30 punktidega a, b ja f ja/või artikliga 32 asjaomaste toetuskavade või -meetmete järgmise taotlusaasta eest.

6. Erandina artikli 30 punktist g, kui liikmesriik kohaldab kanepi kasvatamise eelneva heakskiidu süsteemi, võib kohapealsete kontrollide miinimummäära vähendada 20 %ni kanepi tootmiseks deklareeritud maa-aladest vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõikele 6.

Sellisel juhul teatab liikmesriik komisjonile oma üksikasjalikud eeskirjad ja tingimused seoses eelneva heakskiidu süsteemiga aastal enne vähendatud kontrollimäära kohaldamist. Kõnealuste eeskirjade või tingimuste mis tahes muudatustest teatatakse komisjonile viivitamata.

2. jagu

Kohapealsed kontrollid pindalatoetuskaavade alla kuuluvate toetusetaotluste ja pindalatoetusmeetmete alla kuuluvate maksetaotluste puhul

Artikkel 37

Kohapealsete kontrollide üksikasjad

1. Kohapealsed kontrollid hõlmavad põlde, mille kohta taotletakse toetust määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas loetletud toetuskaavade raames ja/või ühtse süsteemiga hõlmatud maaeluarengumeetmete raames.

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktiga a ning artiklitega 30 ja 34 ette nähtud maaeluarengumeetmete kontrolli puhul peavad kohapealsed kontrollid hõlmama samuti kogu mittepõllumajanduslikku maad, mille kohta toetust taotleti.

Pädev asutus hindab kontrollitulemuste alusel, kas vastavat võrdlusmaatükki on vaja ajakohastada, võttes arvesse delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 5 lõiget 3.

2. Kohapealsel kontrollimisel mõõdetakse ära pindala ja kontrollitakse, kuidas on täidetud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, siduvad kohustused ja muud kohustused selliste alade puhul, mis toetusesaaja on lõikes 1 osutatud toetuskaavade ja/või toetusmeetmete raames deklareerinud.

Nende toetusesaajate puhul, kes taotleavad otsetoetusi määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas loetletud toetuskaavade raames ja kelle põllud on peamiselt karjatamiseks või harimiseks looduslikult sobilikus seisukorras olevad alad, tuleb kohapealsel kontrollimisel teha ühtlasi kindlaks kõnealustel aladel toimuv miinimumtegevus, millele on osutatud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 lõikes 1.

3. Keskkonnasäästlikumaks muutmise tavade puhul kontrollitakse kohapeal, kas toetusesaaja täidab kõiki kohustusi. Vajaduse korral kontrollitakse kohapeal vastavust määruse (EL) nr 1307/2013 artiklites 44 ja 46 osutatud künnistele põllumajandustavade kasutamisest erandi tegemiseks. Käesolevat lõiku kohaldatakse samuti juhul, kui kohapeal kontrollitakse riiklikke või piirkondlikke keskkonnaalaseid sertifitseerimissüsteeme, millele on osutatud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõike 3 punktis b.

Kui kohapealne kontroll hõlmab määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõike 5 kohast piirkondlikul tasandil rakendamist, kontrollitakse kohapeal ka pindala mõõtmist ja nende kohustuste kontrollimist, mis liikmesriik on toetusesaajale või toetusesaajate rühmale pannud.

Kui kohapealne kontroll hõlmab määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõike 6 kohast ühist täitmist, kontrollitakse kohapeal:

a) delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 47 lõikes 1 sätestatud vahetu läheduse kriteeriumide täitmist;

b) pindala mõõtmist ja üksteisega piirnevate ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade kriteeriumide täitmist;

- c) nende lisakohustuste täitmist, mis liikmesriik on toetusesaajale või toetusesaajate rühmale vajaduse korral pannud;
- d) individuaalse keskkonناسäästlikumaks muutmise kohustuse järgimist ühises täitmis osaleva toetusesaaja poolt.

Artikkel 38

Pindala mõõtmine

1. Põldude rahastamiskõlblikkuse kontrollimisel võib kohapealse kontrolli osaks oleva põllu tegeliku pindala mõõtmine piirduda juhumeetodil moodustatud valimiga vähemalt 50 %st põldudest, mille kohta on esitatud toetuse- või maksetaotlus pindalatoetuskavade ja/või maaelu arengu meetmete raames. Kui kõnealuse valimi kontrollimisel avastatakse rikkumisi, mõõdetakse üle kõik põllud või ekstrapoleeritakse valimi tulemused ülejäänud kogumile.

Esimest löiku ei kohaldata põldudele, mida kontrollitakse määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 kohase ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala kontekstis.

2. Põldude pindala mõõdetakse selliste vahenditega, mille puhul on tõendatult tagatud liidu tasandil koostatud kohaldatavate tehniliste standarditega vähemalt samaväärne mõõtmiskvaliteet.

3. Pädev asutus võib võimaluse korral kasutada kaugseiret, nagu on sätestatud artiklis 40, ning ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi.

4. Pindala mõõtmisel ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi või ortofotode abil määratakse kindlaks üksikväärtuse lubatud hälve. Selleks peavad mõõtmisel kasutatavad mõõteriistad olema heaks kiidetud vähemalt ühes valideerimisklassis, mis kajastab alla üksikväärtuse jäävat lubatud hälvet. Üksikväärtuse lubatud hälve ei tohi siiski olla suurem kui 1,25 m.

Iga põllu lubatud maksimumhälve ei tohi absoluutväärtusena olla suurem kui 1,0 ha.

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktis a ning artiklites 30 ja 34 osutatud metsaala mõõtude puhul võib liikmesriik määrata siiski kindlaks asjakohased lubatud hälbed, mis ei tohi mingil juhul olla suuremad kui kahekordne käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud hälve.

5. Põllu kogupindala võib mõõtmisel arvesse võtta tingimusel, et see on täielikult rahastamiskõlblik. Muudel juhtudel võetakse arvesse üksnes rahastamiskõlblik netopindala. Sel eesmärgil võib vajaduse korral kasutada delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklis 10 osutatud proportsionaalset süsteemi.

6. Selleks et arvutada eri põllumajanduskultuuride osakaalu, nagu on ette nähtud määruse (EL) nr 1307/2013 artikliga 44, tuleb mõõtmisel võtta arvesse ühe põllumajanduskultuuri all tegelikult olevat maad kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 40 lõikega 2. Segakultuuride viljelusalal, tuleb võtta arvesse kogu pindala, mis on kaetud kas segakultuuridega vastavalt kõnealuse määruse artikli 40 lõike 3 esimesele ja teisele lõigule või seemneseguga vastavalt kõnealuse määruse artikli 40 lõike 3 kolmandale lõigule.

7. Juhul kui delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklis 17 lõike 1 punkti b kohaldamine võib viia selleni, et põldudega külgnevaid alasid, mis on kaetud samasuguse pinnakattega, käsitatakse eraldiseisvate põldudena, peab põldudega külgnevate selliste alade, mis on kaetud samasuguse pinnakattega, mõõtmine toimuma asjaomase põllu mõõtmisega samaaegselt.

8. Vajaduse korral tehakse kaks eraldi hindamist põldudele, kus kohaldatakse määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 1. peatükis osutatud põhitoeuskava või ühtse pindalatoetuse kava ning ruumilise ülepindalaga põldudele, kus kohaldatakse ülejäänud pindalatoetuskavasid ja/või maaelu arengu meetmeid.

Artikkel 39

Rahastamiskõlblikkuse tingimuste kontroll

1. Põldude rahastamiskõlblikkust kontrollitakse asjakohaste vahenditega. Kõnealune kontroll hõlmab vajaduse korral ka põllumajanduskultuuri kontrollimist. Selleks võib vajaduse korral küsida lisatõendeid.

2. Sellise püsirohumaal puhul, mis on karjatamiseks sobiv ja kinnistunud kohalike tavadega seotud maa, kus rohi ega muud rohhtaimed ei ole karjamaal tavapäraselt ülekaalus, võib kohaldada määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 38 kohaselt mõõdetud rahastamiskõlbliku pindala suhtes vajaduse korral kõnealuse määruse artikli 32 lõike 5 kohast vähenduskoeffitsienti. Kui maa-ala kasutatakse ühiselt, jaotavad pädevad asutused selle üksikute toetusesaajate vahel mõtteliselt vastavalt toetusesaajate maakasutusele või selle maa kasutusõigusele.

3. Toetusesaajate poolt ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alana deklareerinud maastikuelemente, mis ei kuulu delegeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklite 9 ja 10 kohaselt rahastamiskõlbliku maa-ala alla, kontrollitakse samadel põhimõtetel, mida kohaldatakse rahastamiskõlbliku maa-ala puhul.

4. Maaelu arengu meetmete kontrollimisel ja juhul, kui liikmesriik on sätestanud, et kohapealse kontrolli teatavaid osi võib teha valimipõhiselt, peab valim tagama usaldusväärse ja representatiivse kontrollitaseme. Liikmesriigid kehtestavad valimi moodustamise kriteeriumid. Kui selle valimi kontrollimisel avastatakse rikkumisi, laiendatakse valimi ulatust ja mahtu asjakohasel viisil.

Artikkel 40

Kontrollimine kaugseire teel

Kui liikmesriik taotleb võimalust teostada kohapealseid kontrole kaugseire teel, peab ta:

- a) esitama ortofotode (satelliit- või aerofotod) fototõlgenduse kõigi toetuse- või maksetaotlusega hõlmatud kontrollitavate põldude kohta, et tuvastada pinnakate ja vajaduse korral põllumajanduskultuuri liik ning mõõta pindala;
- b) kontrollima füüsiliselt kõiki selliseid põlde, mille puhul fototõlgendus ei võimalda pädeval asutusel pindala deklaratsiooni õigsust rahuldavalt kontrollida.
- c) teostama kõik vajalikud kontrollimised, et teha kindlaks põllu vastavus rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, siduvatele kohustustele ja muudele kohustustele;
- d) võtma alternatiivsed meetmed maa-ala mõõtmiseks vastavalt artikli 38 lõikega 1, juhul kui mõne põllu kohta ei ole fototõlgendust.

Artikkel 41

Kontrolliaruanne

1. Iga käesoleva jao raames toimuva kohapealse kontrolli kohta esitatakse kontrolliaruanne, mille alusel on võimalik toimunud kontrollimise üksikasju üle vaadata ja teha järeldusi rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, siduvatele kohustustele ja muudele kohustustele vastavuse kohta. Eelkõige käsitletakse aruandes järgmist:

- a) kontrollitud toetuskavad või -meetmed, toetuse- või maksetaotlused;
- b) kohalviibinud isikud;

- c) kontrollitud põllud, mõõdetud põllud, sh vajaduse korral mõõdetud põldude mõõtmiste tulemused ja kasutatud mõõtmismeetodid;
- d) vajaduse korral selliste mittepõllumajandusmaade mõõtmise tulemus, mille kohta on taotletud toetust maaelu arengu meetmete raames, ning kasutatud mõõtmismeetodid;
- e) märkida ära, kas toetusesaajat teavitati kontrollkäigust ette ja kui pikk oli etteteatamisaeg;
- f) märked mis tahes erikontrollimeetmete kohta, mida tuleb võtta individuaalsete toetuskavade kontekstis;
- g) märked täiendavalt võetud kontrollimeetmete kohta.
- h) märga iga avastatud rikkumise kohta, mille kohta tuleks muid toetuskavasid, toetusmeetmeid ja/või nõuetele vastavust silmas pidades teha ristteavitamine;
- i) märga iga avastatud rikkumise kohta, mille kohta tuleks järgnevatel aastatel teha järelkontroll.

2. Toetusesaajale antakse võimalus aruandele kontrolli käigus alla kirjutada, et tõendada oma kohalolekut kontrollimise ajal ja lisada märkusi. Juhul kui liikmesriik soovib kontrolli käigus elektrooniliste vahenditega koostatud kontrolliaruannet kasutada, annab pädev asutus toetusesaajale elektroonilise allkirjastamise võimaluse või kontrolliaruande saadetakse viivitamata toetusesaajale, andes talle võimaluse aruandele alla kirjutada ja märkusi lisada. Mis tahes rikkumise tuvastamisel saab toetusesaaja kontrolliaruande koopia.

Kui kohapealset kontrolli tehakse kaugseire teel kooskõlas artikliga 40 ning selle käigus ei avastata eeskirjade eiramisi, võivad liikmesriigid otsustada mitte anda toetusesaajale võimalust kontrolliaruandele alla kirjutada. Kui sellise kontrolli tulemusena avastatakse mis tahes rikkumine, antakse kontrolliaruandele allkirjutamise võimalus enne, kui pädev asutus teeb järeldused seoses rikkumistest tulenevate vähendamiste või väljaarvamistega.

3. jagu

Loomapidamistoetuse taotluste ja loomatoetusmeetmete raames esitatud maksetaotluste kohapealsed kontrollid

Artikkel 42

Kohapealsed kontrollid

1. Kohapealsete kontrollide käigus kontrollitakse, kuidas on täidetud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, siduvad kohustused ja muud kohustused ja kas nendega on hõlmatud kõik loomad, kelle kohta on loomatoetuste kavade või loomatoetusmeetmete raames toetuse- või maksetaotlused esitatud.

Kui liikmesriik on kooskõlas artikli 21 lõike 1 punktiga d määranud kindlaks ajavahemiku, kontrollitakse kooskõlas artikliga 32 või artikliga 33 kogu ajavahemiku jooksul vastavat loomatoetuste kava või loomatoetusmeetde kohal vähemalt 50 % miinimummäära ulatuses.

Kui liikmesriik kasutab artikli 21 lõikega 3 ette nähtud võimalust, kontrollitakse ka potentsiaalselt rahastamiskõlblikke loomi, nagu on määratletud delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 2 lõike 1 teise lõigu punktiga 17.

Kohapealse kontrolli käigus kontrollitakse eelkõige, et nende põllumajanduslikus majapidamises olevate loomade arv, mille kohta toetusetaotlused on esitatud, ja vajaduse korral potentsiaalselt rahastamiskõlblike loomade arv vastab registreeritud loomade arvule ja loomade elektroonilisse andmebaasi registreeritud loomade arvule.

2. Kohapealsete kontrollide raames kontrollitakse ka järgmist:

- a) kas registrikanded on õiged ning vastavuses teadetega, mis on esitatud loomade elektroonilisse andmebaasi loomade tõendavate dokumentide valimi alusel, näiteks ostu- ja müügiarved, tapasertifikaadid, veterinaarsertifikaadid ja vajaduse korral loomapassid või liikumisdokumendid, nende loomade kohta, kelle puhul toetusetaotlused esitati kohapealsele kontrollile eelnenud kuue kuu jooksul; kõrvalekallete ilmnemisel pikendatakse kõnealust kontrolli kohapealsele kontrollile eelnenud 12 kuuni;
- b) kas kõik veised või lambad/kitsed on kõrvamärkide alusel või muul viisil identifitseeritavad ning kas neil on vajaduse korral loomapassid või liikumisdokumendid ning kas nad on kantud registrisse ja nõuetekohaselt registreeritud loomade elektroonilisse andmebaasi.

Esimese lõigu punktis d osutatud kontrolli võib teostada juhumeetodil moodustatud valimi alusel. Kui kõnealuse valimi kontrollimisel avastatakse rikkumisi, kontrollitakse üle kõik loomad või ekstrapoleeritakse valimi tulemused ülejäänud kogumile.

Artikkel 43

Loomatoetuste kavade või loomatoetusmeetmete kontrolliaruanne

1. Iga käesoleva jao alusel tehtud kohapealse kontrolli kohta koostatakse kontrolliaruanne, mis võimaldab tehtud kontrolli üksikasju läbi vaadata. Eelkõige käsitletakse aruandes järgmist:

- a) loomatoetuste kavad ja/või loomatoetusmeetmed ning kontrollitud loomapidamistoetuse taotlused ja/või maksetaotlused;
- b) kohalviibinud isikud;
- c) kindlakstehtud loomade arv ja liik ning vajaduse korral kõrvamärgise number, registrikanded ja kanded loomade elektroonilises andmebaasis ja mis tahes kontrollitud tõendavates dokumentides, kontrollide tulemused ning vajaduse korral eritähelpanekud üksikute loomade ja/või nende identifitseerimiskoodi kohta;
- d) kas toetusesaajat teavitati eelnevalt kontrollikäigust ning kui pikalt ette teatati. Eelkõige juhul, kui artiklis 25 osutatud 48 tunni piiri ületati, peab põhjus olema kontrolliaruandesse märgitud;
- e) märked mis tahes erikontrollimeetmete kohta, mida tuleb loomatoetuste kavade ja/või loomatoetusmeetmete puhul võtta;
- f) märkused iga edaspidi rakendatava kontrollimeetme kohta.

2. Toetusesaajale antakse võimalus aruandele kontrolli käigus alla kirjutada, et tõendada oma kohalolekut kontrollimise ajal ja lisada märkusi. Juhul kui liikmesriik soovib kontrolli käigus elektrooniliste vahenditega koostatud kontrolliaruannet kasutada, annab pädev asutus toetusesaajale elektroonilise allkirjastamise võimaluse või kontrolliaruanne saadetakse viivitamata toetusesaajale, andes talle võimaluse aruandele alla kirjutada ja märkusi lisada. Mis tahes rikkumise tuvastamisel saab toetusesaaja kontrolliaruande koopia.

3. Kui liikmesriigid teevad käesoleva määrusega ettenähtud kohapealset kontrolli koos määrusega (EÜ) nr 1082/2003 ette nähtud kontrolliga, lisatakse kontrolliaruandele kõnealuse määruse artikli 2 lõikega 5 ette nähtud aruanded.

4. Kui käesoleva määrusega kooskõlas tehtud kontrolli käigus avastatakse määruse (EÜ) nr 1760/2000 I jaotise või määruse (EÜ) nr 21/2004 rikkumisi, saadetakse käesolevas artiklis sätestatud kontrolliaruande koopiad viivitamata asutustele, kes vastutavad nimetatud määruste rakendamise eest.

IV PEATÜKK

Erieeskirjad

Artikkel 44

Eeskirjad kontrollitulemuste kohta seoses ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade piirkondlikul tasandil või ühise rakendamisega

Määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõike 5 või 6 kohase piirkondlikul tasandil või ühise rakendamise korral peavad kindlaksmääratud ühise ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alaga külgnevad maa-alad olema jagatud iga osaleja vahel vastavalt tema poolt käesoleva määruse artikli 18 kohaselt deklareerinud osale ühises ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alas.

Kui delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artiklit 26 kohaldatakse igale piirkondlikul tasandil või ühises rakendamises osalejale, käsitatakse kindlaksmääratud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala summana, mille puhul on liidetud ühise kindlaksmääratud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala jagatud osad, millele on osutatud käesoleva artikli esimeses lõigus, ja individuaalse kohustusega seotud kindlaksmääratud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alad.

Artikkel 45

Kanepitaimede tetrahüdrokannabinoolisisalduse kontroll

1. Määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõike 6 kohaldamiseks kehtestavad liikmesriigid süsteemi, mille alusel määrata kanepitaimede tetrahüdrokannabinoolisisaldus (edaspidi „THC-sisaldus“), nagu on sätestatud käesoleva määruse I lisas.

2. Liikmesriigi pädev asutus peab arvestust THC-sisalduse kohta. Sellised arvestusdokumendid peavad iga sordi puhul sisaldama vähemalt THC-sisalduse määramise tulemusi, mis on väljendatud protsentides kahe kümnendkoha täpsusega, kasutatud proovivõtumenetlust, tehtud analüüside arvu, märke proovi võtmise aja kohta ja riiklikul tasandil võetud meetmeid.

3. Kui kõikide ühe sordi suhtes tehtud analüüside keskmine tulemus näitab määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõikes 6 sätestatud suuremat THC-sisaldust, kasutab liikmesriik asjaomase sordi suhtes järgmise taotlusaasta jooksul meetodit B, mis on sätestatud käesoleva määruse I lisas. Seda meetodit kasutatakse ka järgmistel taotlusaastatel, välja arvatud juhul, kui kõikide kõnealuse sordi suhtes tehtud analüüside tulemused näitavad määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõikes 6 sätestatud väiksemat THC-sisaldust.

Kui kõikide ühe sordi suhtes tehtud analüüside keskmine tulemus näitab määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõikes 6 sätestatud suuremat THC-sisaldust ka teisel järjestikusel taotlusaastal, taotleb liikmesriik komisjonilt asjaomase sordi turustamise keelustamist vastavalt nõukogu direktiivi 2002/53/EÜ⁽¹⁾ artiklile 18. Vastav teade tuleb saata komisjonile hiljemalt asjaomase taotlusaasta 15. novembriks. Järgnevat taotlusaastast alates arvatakse taotluses nimetatud kanepisort asjaomases liikmesriigis otsetoetuskõlblike kanepisortide hulgast välja.

⁽¹⁾ Nõukogu direktiiv 2002/53/EÜ, 13. juuni 2002, ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1).

4. Selleks et lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud kontrolli teostada, jätkatakse kanepi viljelemist tavalistes kasvutingimustes vastavalt kohalikule tavale vähemalt seni, kuni õitsemise lõpust on möödunud kümme päeva.

Liikmesriik võib siiski lubada kanepi koristamist pärast õitsemise algust, kuid enne õitsemise lõpule järgneva kümnepäevase ajavahemiku lõppu tingimusel, et inspektorid viitavad iga maatüki tüüpilistele osadele, millel tuleb I lisas sätestatud korras jätkata kontrolli eesmärgil kultuuride kasvatamist kuni kümne päeva jooksul pärast õitsemisperioodi.

5. Lõikes 3 osutatud teated edastatakse kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 792/2009 ⁽¹⁾.

IV JAOTIS

MUUD MAAELU ARENGU MEETMED KUI PINDALAPÕHISED JA LOOMADEGA SEOTUD MEETMED

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 46

Reguleerimisala

Käesolevat jaotist kohaldatakse artiklitega 14–20 ja artikli 21 lõikega 1 ette nähtud meetmete all kantud kulutustele, erandiks on iga-aastased toetused, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 27 punktidega a ja b, artikli 28 lõikega 9, artiklitega 35 ja 36 ning artikli 51 lõikega 2, määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõikega 1 ja artikliga 20, artikli 36 punkti a alapunktiga vi, punkti b alapunktiga ii, vi ja vii, artikli 36 punkti b alapunktidega i ja iii, kui tegemist on asutamiskuludega, ning määruse (EÜ) nr 1698/2005 artiklitega 52 ja 63.

II PEATÜKK

Kontrollid

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 47

Toetuse- ja maksetaotlused ning muud deklaratsioonid

1. Liikmesriik näeb ette asjakohase korra, kuidas esitada toetuse- ja maksetaotlusi ning muid deklaratsioone muude maaelu arengu meetmete raames kui pindalapõhised ja loomadega seotud meetmed.

2. Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 15 lõike 1 punkti b, artikli 16 lõike 1 ja artikli 19 lõike 1 punkti c ning artikli 27 puhul esitab toetusesaaja iga-aastase maksetaotluse.

2. jagu

Kontrollisätted

Artikkel 48

Halduskontrollid

1. Kõik toetuse- ja maksetaotlused ning muud deklaratsioonid, mille toetusesaaja või kolmas isik peab esitama, läbivad halduskontrolli, mis hõlmab kõiki elemente, mida on võimalik halduskontrolli vahenditega kontrollida. Menetlusega tuleb tagada kontrolli käigu, kontrolli tulemuste ja nende lahknevuste korral võetud meetmete registreerimine.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 792/2009, 31. august 2009, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad turgude ühise korralduse rakendamist, otsemaksete režiimi, põllumajandustoodete müügi edendamist ning äärepoolseimates piirkondades ja väiksematel Egeuse mere saartel kohaldatavat korda käsitlevate teabe ja dokumentide esitamiseks liikmesriikidelt komisjonile (ELT L 228, 1.9.2009, lk 3).

2. Toetuse rakendamise halduskontrolliga tagatakse, et tegevus vastab kohaldatavatele kohustustele, mis on ette nähtud liidu või riikliku õigusega või maaelu arengu programmiga, sealhulgas avaliku hanke, riigiabi või muude kohustuslike standardite või nõuetega seotud kohustused. Kontrolli käigus tehakse eelkõige kindlaks järgmised asjaolud:

- a) toetusesaaja rahastamiskõlblikkus;
- b) selle tegevuse, milleks toetust taotletakse, rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, siduvad kohustused ja muud kohustused;
- c) vastavus valikukriteeriumidele;
- d) tegevuskulude rahastamiskõlblikkus, sealhulgas vastavus kulukategooriale või arvutusmeetodile, mida kasutatakse, kui tegevus või osa sellest toimub määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktide b, c ja d alusel;
- e) määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktis a osutatud kulude (välja arvatud sissemaksud ja amortisatsioonikulud) korral kantud kulude mõistlikkuse kontrollimine. Kulud hinnatakse asjakohase hindamissüsteemi abil, kasutades näiteks võrdluskulusid, eri pakkumiste võrdlemist või hindamiskomiteed.

3. Maksenõuete halduskontroll hõlmab juhul, kui see on kõnealuse nõude puhul asjakohane, eelkõige järgmist:

- a) lõpetatud tegevuse võrdlus tegevusega, mille kohta toetusetaotlus esitati ja toetust anti;
- b) kantud kulud ja tehtud maksed.

4. Halduskontrolli hulka kuuluvad menetlused, mille eesmärk on ära hoida eeskirjadevastast topeltrahastamist muude liidu või siseriiklike kavade ning eelmise programmiperioodi raames. Juhul kui esineb rahastamist muust allikast, tagatakse kontrolliga, et saadud kogutoetus ei ületa lubatud maksimumsummasid või toetusmäärasid.

5. Investeermistoimingute halduskontrollil tehakse vähemalt üks kontrollkäik toetatud tegevuse toimumiskohta või investeerimiskohta, et kontrollida investeringu tegemist.

Pädev asutus võib siiski otsustada sellised kontrollikäigud tegemata jätta nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, näiteks kui:

- a) tegevus kuulub valimisse, mida kontrollitakse kohapeal vastavalt artiklile 49;
- b) pädev asutus leiab, et asjaomase tegevuse puhul on tegemist väikese investeringuga;
- c) pädev asutus leiab, et toetuse saamise tingimuste täitmata jätmise oht on väike, või investeringu tegemata jätmise oht on väike.

Teises lõigus osutatud otsus ja selle põhjendus peavad olema registreeritud.

Artikkel 49

Kohapealsed kontrollid

1. Liikmesriigid kontrollivad heakskiidetud tegevust kohapeal asjakohase valimi põhjal. Kõnealuseid kontrolle teostatakse, kui see on võimalik, enne tegevuse jaoks ettenähtud lõppmaksu tegemist.

2. Kohapealseid kontrolle teostavaid inspektoreid ei kaasata sama tegevuse halduskontrolli teostamisse.

*Artikkel 50***Kohapealsete kontrollide kontrollimäärad ja -valim**

1. Kohapealsete kontrollidega hõlmatud kulutused moodustavad vähemalt 5 % artiklis 46 osutatud Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatud kulutustest, mida makseasutus maksab igal kalendriaastal.

Kui kohapeal kontrollitavale tegevusele on tehtud ette- või vahemakseid, loetakse neid makseid esimeses lõigus osutatud kohapealse kontrolliga hõlmatud kulutuste alla mittekuuluvaks.

2. Lõikes 1 osutatud miinimumtaseme saavutanuks loetakse üksnes need kontrollid, mis on toimunud kuni asjaomase kalendriaasta lõpuni.

Kui halduskontrollil leitakse, et maksetaotlus ei ole rahastamiskõlblik, ei loeta seda lõikes 1 osutatud miinimumtaseme saavutanuks.

3. Lõikes 1 osutatud miinimumtaseme saavutanuks loetakse üksnes need kontrollid, mis vastavad artiklite 49 ja 51 nõuetele.

4. Lõike 1 kohaselt kontrollitava heakskiidetud tegevuste valimi puhul pööratakse eelkõige tähelepanu järgmistele asjaoludele:

a) vajadus kontrollida eri liiki ja eri ulatusega tegevuste asjakohast kombinatsiooni;

b) kõik riiklike või liidu kontrollide tulemusel kindlakstehtud ohutegurid;

c) mil moel ohustas tegevus maaelu arengu programmi rakendamist;

d) vajadus hoida meede ja tegevusliik tasakaalus;

e) vajadus valida juhumeetodil 30–40 % kulutustest.

5. Kui kohapealne kontroll avastab asjaomase toetusmeetme või tegevuse puhul olulise rikkumise, suurendab pädev asutus järgmisel aastal asjaomase meetme või tegevusliigi kontrollimäära vajaliku tasemeni.

6. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid otsustada vähendada lõikes 1 osutatud igal kalendriaastal teostatavate kohapealsete kontrollide miinimumtasest 3 %ni EAFRD kaasrahastatavast summast.

Liikmesriigid võivad kohaldada esimest lõiku üksnes juhul, kui on täidetud kohapealsete kontrollide miinimumtaseme vähendamise üldtingimused, mille on kehtestanud komisjon kooskõlas (EL) nr 1306/2013 artikli 62 lõike 2 punktiga b.

Kui mõni teises lõigus osutatud tingimus ei ole enam täidetud, tühistavad liikmesriigid viivitamata oma otsuse kohapealsete kontrollide miinimumtasest vähendada. Nad kohaldavad kohapealsete kontrollide miinimumtasest, mis on ette nähtud lõikega 1 järgmise kalendriaasta kohta.

*Artikkel 51***Kohapealsete kontrollide sisu**

1. Kohapealsete kontrollidega tehakse kindlaks, kas tegevus toimub kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega ja kas on täidetud kõik toetuse andmiseks vajalikud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, siduvad kohustused ja muud kohustused, mida kontrollkäigu raames kontrollitakse. Kohapealsete kontrollidega tagatakse, et tegevus vastab EAFRD toetuse saamise tingimustele.

2. Kohapealsete kontrollidega tehakse kindlaks, kas toetusesaaja poolt alusdokumentide põhjal deklareeritud andmed on nõuetekohased.

Ühtlasi kontrollitakse, kas toetusesaaja esitatud maksenõuded on tõendatud raamatupidamis- või muude dokumentidega; vajaduse korral tähendab see maksenõude andmete õigsuse kontrollimist kolmandate isikute valduses olevate andmete või äridokumentide põhjal.

3. Kohapealsete kontrollidega tehakse kindlaks, kas tegevus või kavandatud tegevus vastab toetusetaotluses kirjeldatud tegevusele ja tegevusele, milleks toetus eraldati.

4. Kohapealne kontroll hõlmab kontrollkäiku tegevuskohta või kui tegevus on immateriaalne, siis kontrollkäiku projekti teostaja juurde, välja arvatud erandlikel asjaoludel, mille on nõuetekohaselt registreeritud ja mida on selgitanud pädev asutus.

Artikkel 52

Järelkontrollid

1. Investeermistegevuse suhtes teostatakse järelkontrolle, et kontrollida määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 71 kohaste kohustuste või maaelu arengu programmis esitatud üksikasjaliste kohustuste täitmist.

2. Järelkontrollid peavad igal kalendriaastal hõlmama vähemalt 1 % rahastamiskõlblikest EAFRD kulutustest investeerimistegevusele, milles suhtes kehtib endiselt lõikes 1 osutatud maksekohustus ning mille puhul on tehtud EAFRDst lõppmakse. Arvesse võetakse üksnes neid kontrole, mis on asjaomase kalendriaasta lõpuks lõpule viidud.

3. Lõike 1 kohase kontrollitava tegevuse valim põhineb erinevate tegevuste, tegevusliikide või meetmete riske ja finantsmõju käsitleval analüüsil. 20–25 % valimist on moodustatud juhumeetodil.

Artikkel 53

Kontrolliaruanne

1. Iga käesoleva jao alusel tehtud kohapealse kontrolli kohta koostatakse kontrolliaruanne, mis võimaldab tehtud kontrolli üksikasju üle vaadata. Eelkõige käsitletakse aruandes järgmist:

a) kontrollitud meetmed ja toetus- või maksetaotlused;

b) kohalviibinud isikud;

c) kas toetusesaajat teavitati eelnevalt külastusest ja kui see oli nii, kui pikalt ette teatati;

d) kontrollide tulemused ja vajaduse korral kõik erilised tähelepanekud;

e) vajaduse korral täiendavad rakendatavad kontrollimeetmed.

2. Käesolevas jaos osutatud järelkontrollide puhul kohaldatakse lõiget 1 *mutatis mutandis*.

3. Toetusesaajale antakse võimalus aruandele kontrolli käigus alla kirjutada, et tõendada oma kohalolekut kontrollimise ajal ja lisada märkusi. Juhul kui liikmesriik soovib kontrolli käigus elektrooniliste vahenditega koostatud kontrolliaruannet kasutada, annab pädev asutus toetusesaajale elektroonilise allkirjastamise võimaluse või kontrolliaruanne saadetakse viivitamata toetusesaajale, andes talle võimaluse aruandele alla kirjutada ja märkusi lisada. Mis tahes rikkumise tuvastamisel saab toetusesaaja kontrolliaruande koopia.

3. ja g u

Erimeetmete kontrollisätted

Artikkel 54

Teadmussiire ja teabemeetmed

Pädev asutus kontrollib, et teadmussiiret ja teabemeetmeid osutavatel asutustel oleks kõnealuse ülesande täitmiseks asjakohane suutlikkus, nagu on nõutud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 lõikega 3. Pädev asutus kontrollib põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavade ja kõnealuste ettevõtete külastamise kestust ja sisu, nagu on nõutud kõnealuse määruse artikli 14 lõikega 5. Kõnealuseks kindlakstegemiseks korraldatakse halduskontrolle ja valimipõhiselt kohapealseid kontrolle.

Artikkel 55

Nõustamisteenused, põllumajandusliku majapidamise haldus- ja asendusteenused

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 15 lõike 1 punktidega a ja c ette nähtud tegevuste puhul kontrollib pädev asutus, kas asutustel ja isikutel, kes on valitud osutama nõustamisteenuseid, on piisavad ressursid ja kas valikumenetlus toimus riigihankena, nagu on nõutud kõnealuse määruse artikli 15 lõikega 3. Kõnealuseks kindlakstegemiseks korraldatakse halduskontrolle ja valimipõhiselt kohapealseid kontrolle.

Artikkel 56

Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikliga 16 ette nähtud meetme puhul võivad pädevad asutused vastavalt vajadusele kasutada muudelt teenistustelt, asutustelt või organisatsioonidelt saadud tõendusmaterjali rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele vastavuse kontrollimiseks. Pädev asutus peab siiski tagama, et asjaomase teenistuse, asutuse või organisatsiooni tegevusstandard on piisav rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele vastavuse kontrollimiseks. Sel eesmärgil korraldab pädev asutus halduskontrolle ja valimipõhiselt kohapealseid kontrolle.

Artikkel 57

Põllumajandus- ja äriettevõtte arengukava

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punktiga a ette nähtud tegevuste puhul korraldab pädev asutus halduskontrolle ja valimipõhiselt kohapealseid kontrolle, et teha kindlaks vastavus:

- a) äriplaanile kooskõlas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõigetega 4 ja 5 ning komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 808/2014⁽¹⁾ artikliga 8, sealhulgas noore põllumajandustootja juhtum, mille kohaselt noor põllumajandustootja peab vastama aktiivse põllumajandustootja määratlusele, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõikes 4;

⁽¹⁾ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 808/2014, 17. juuli 2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 18).

- b) ajapikenduse reeglile kutseoskuste tingimustele vastamiseks, nagu on ette nähtud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 807/2014⁽¹⁾ artikli 2 lõikega 3.

Artikkel 58

Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikliga 27 ettenähtud meetme puhul tunnustavad liikmesriigid tootjarühma pärast seda, kui on kontrollitud rühma vastavus kõnealuse artikli lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele ja riiklikele eeskirjadele. Pärast tunnustamist teeb pädev asutus kindlaks pideva vastavuse tunnustamiskriteeriumidele ja äriplaanile kooskõlas kõnealuse määruse artikli 27 lõikega 2, teostades selleks halduskontrolle ja vähemalt kord viieaastase ajavahemiku jooksul kohepealseid kontrolle.

Artikkel 59

Riskijuhtimine

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikliga 36 ette nähtud eritoetuse puhul korraldab pädev asutus halduskontrolle ja valimipõhiselt kohapealseid kontrolle, et teha kindlaks:

- a) kas põllumajandustootjad vastasid toetuse saamise tingimustele kooskõlas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 36 lõikega 2;
- b) kui kontrollitakse määrusega (EL) nr 1305/2013 artikli 36 lõike 1 punktides b ja c sätestatud ühisfondide maksetaotlusi, kas hüvitis on kooskõlas kõnealuse määruse artikli 36 lõikega 3 ühisfondiga ühinenud põllumajandustootjatele täies mahus välja makstud.

Artikkel 60

LEADER

1. Liikmesriigid rakendavad kohalike tegevusrühmade järelevalveks asjakohase süsteemi.
2. Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punktide b ja c alusel tehtud kulutuste puhul võivad liikmesriigid ametliku aktiga delegeerida käesoleva määruse artiklis 48 osutatud halduskontrolide teostamise kohalikele tegevusrühmadele. Siiski peavad liikmesriigid sel puhul veenduma, et kohalikel tegevusrühmadel on nimetatud töö tegemiseks vajalik haldus- ja kontrollisuutlikkus.

Esimeses lõigus osutatud delegeerimise puhul kontrollib pädev asutus korrapäraselt kohalike tegevusrühmade tegevust, sh raamatupidamisarvestuse kontrollid ja korduvad valimipõhised halduskontrolid.

Pädev asutus teostab ka käesoleva määruse artiklis 49 osutatud kohapealseid kontrolle. LEADER programmi kulude kontrollivalimi puhul kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 50 osutatuga vähemalt sama suurt protsenti.

3. Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punktide a, d ja e ning kõnealuse määruse artikli 35 lõike 1 punktide b ja c raames tehtud kulutuste puhul, kui kohalik tegevusrühm on ise toetusesaaja, teostavad halduskontrolli asjaomasest kohalikust tegevusrühmast sõltumatud isikud.

⁽¹⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, 11. märts 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega lisatakse täiendavad sätted (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

*Artikkel 61***Intressimäärad ja garantiitasude toetused**

1. Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõike 3 punkti a alusel tehtud kulutuste korral kontrollitakse halduskontrollide ja kohapealsete kontrollidega toetusesaajat ja asjaomase tegevuse elluviimist. Käesoleva määruse artikli 50 kohane riskianalüüs hõlmab vähemalt ühel korral asjaomast tegevust toetuse diskonteeritud väärtuse alusel.

2. Pädev asutus tagab halduskontrollide ja vajaduse korral vahendavate finantsasutuste ja toetusesaaja juurde tehtud kontrollkäikudega, et maksed finantsasutustele on kooskõlas liidu õigusega ning makseasutuse ja vahendava finantsasutuse vahel sõlmitud kokkuleppega.

3. Kui intressimäärad ja garantiitasude toetused on seotud rahastamisvahendiga ühe toimingu puhul ja suunatud samadele lõppsaajatele, kontrollib pädev asutus lõplikku toetusesaajat ainult juhtudel, mis on kehtestatud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 40 lõikes 3.

*Artikkel 62***Liikmesriikide algatusel antav tehniline abi**

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 51 lõike 2 kohaselt kantud kulutuste puhul kohaldatakse käesoleva määruse artikleid 48–51 ja artiklit 53 *mutatis mutandis*.

Artiklis 48 osutatud halduskontrolle ja artiklis 49 osutatud kohapealsed kontrolle teostab üksus, mille tegevus on tehnilisest abist sõltumatu.

*III PEATÜKK***Alusetud maksed ja halduskaristused***Artikkel 63***Toetuse osaline või täielik tagasinõudmine ja halduskaristused**

1. Maksed arvutatakse nende summade alusel, mida ei peeta artiklis 48 osutatud halduskontrollide tulemusel rahastamiskõlblikeks.

Pädev asutus vaatab läbi toetusesaaja esitatud maksetaotuse ja kehtestab rahastamiskõlblikud summad. Pädev asutus kehtestab:

- a) summa, mis tuleb toetusesaajale maksetaotluse ja toetuse andmise otsuse alusel maksta;
- b) summa, mis tuleb toetusesaajale maksta pärast seda, kui on selgitatud välja, et maksetaotluses olev kulutus on rahastamiskõlblik.

Kui teise lõigu punkti a kohaselt kehtestatud summa on käesoleva lõigu punkti b kohaselt kehtestatud summast üle 10 % suurem, kohaldatakse punkti b kohaselt kehtestatud summa suhtes halduskaristust. Karistussummaks on kahe kõnealuse summa vahe, kuid see ei tohi olla suurem kui toetuse täielik tagasimaksmine.

Karistusi ei kohaldata siiski juhul, kui toetusesaaja suudab pädevale asutusele veenvalt tõendada, et ta ei ole rahastamiskõlbmatu summa lisamises süüdi või kui pädev ametiasutus veendub muul viisil, et asjaomane toetusesaaja ei ole süüdi.

2. Lõikes 1 osutatud halduskaristust kohaldatakse *mutatis mutandis* rahastamiskõlbmatule summale, mis avastati artiklis 49 osutatud kohalike kontrollide tulemusel. Sellisel juhul peab vaadeldav kulutus olema asjaomase tegevuse jooksul tekkinud kumuleeruv kulutus. Eespool osutatu ei piira asjaomase tegevuse varasemate kontrollimiste tulemusi.

V JAOTIS

NÕUETELE VASTAVUSE KONTROLI SÜSTEEM JA SELLEGA SEOTUD HALDUSKARISTUSED

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 64

Mõisted

Nõuetele vastavuse kontrolli süsteemi ja sellega seotud halduskaristuste rakendamiseks vajalikes tehnilistes kirjeldustes kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „spetsialiseeritud kontrolliasutused” – riiklikud pädevad kontrolliasutused, kellele on osutatud käesoleva määruse artiklis 67 ja kes vastutavad määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 93 osutatud nõuetele vastavuse eest;
- b) „õigusakt” – määruse (EL) nr 1306/2013 II lisas loetletud direktiiv või määrus;
- c) „tuvastamise aasta” – haldus- või kohapealsete kontrollide teostamise kalendriaasta;
- d) „nõuetele vastavuse alad” – üks kolmest määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 93 lõikes 1 osutatud maa-aladest ja püsikarjamaa säilitamine, millele on osutatud kõnealuse määruse artikli 93 lõikes 3.

II PEATÜKK

Kontroll

1. ja g u

Üldsätted

Artikkel 65

Nõuetele vastavuse kontrollisüsteem

1. Liikmesriigid rajavad süsteemi, mis tagab nõuetele vastavuse tõhusa kontrolli. Kõnealuse süsteemiga tuleb eelkõige ette näha järgmist:

- a) kui pädev kontrolliasutus ei ole makseasutus, edastada vajalikku teavet määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud toetusesaajate kohta makseasutuselt spetsialiseeritud kontrolliasutustele ja/või vajaduse korral koordineeriva asutuse kaudu;
- b) rakendada kontrollitavate valimite moodustumise meetodeid;
- c) teha märkusi kontrolli iseloomu ja ulatuse kohta;
- d) koostada kontrolliaruandeid, mis sisaldavad avastatud rikkumisi ja hinnanguid nende raskusastme, ulatuse, püsivuse ja korduvuse kohta;

- e) kui pädev kontrolliasutus ei ole makseasutus, edastada kontrolliaruandeid spetsialiseeritud kontrolliasutustelt makseasutusele või koordineerivale asutusele või mõlemale;
- f) makseasutusel rakendada vähendamiste ja väljaarvamiste süsteemi.

2. Liikmesriigid võivad sätestada korra, mille kohaselt toetusesaaja annab makseasutusele teada tema puhul rakendatavate nõuete ja standardite identifitseerimiseks vajalikud tegurid.

Artikkel 66

Toetuse maksmine seoses nõuetele vastavuse kontrollidega

Kui nõuetele vastavuse kontrolle ei ole võimalik lõpetada enne, kui asjaomane toetusesaaja on määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 92 osutatud otsetoetused ja iga-aastased toetused kätte saanud, peab toetusesaaja poolt mis tahes halduskaristuse tulemusena tagasimakstav või tasaarvestatav summa olema käesoleva määruse artikli 7 kohaselt tagasi saadud.

Artikkel 67

Pädeva kontrolliasutuse vastutus

1. Pädeva kontrolliasutuse vastutus seisneb järgmises:
- a) spetsialiseeritud kontrolliasutused vastutavad kõnealuste nõuete ja standardite järgimise kontrollimise eest;
- b) makseasutused vastutavad vähendamiste või halduskaristuste määramise eest üksikjuhtumitel kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 IV jaotise II peatükiga ja käesoleva jaotise III peatükiga.
2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid otsustada, et nõuetele vastavusega seotud kõikide või teatavate nõuete, standardite, õigusaktide või valdkondade kontrolli teostab makseasutus, tingimusel et liikmesriik tagab, et kontrolli tõhusus on vähemalt samaväärne sellega, kui kontrolli teostab spetsialiseeritud kontrolliasutus.

2. jagu

Kohapealsed kontrollid

Artikkel 68

Kontrolli miinimummäär

1. Pädev kontrolliasutus, võttes arvesse standardeid ja nõudeid, mille eest ta vastutab, kontrollib kohapeal vähemalt 1 % nende toetusesaajate koguarvust, kellele on osutatud määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 ja mille eest kõnealune pädev asutus vastutab.

Erandina esimesest lõigust võib määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud isikute rühma puhul käsitada esimese lõiguga ette nähtud kontrollivalimi arvutamisel iga üksikut sellise rühma liiget toetusesaajana.

Esimeses lõigus osutatud kontrolli miinimummäär on võimalik saavutada iga pädeva kontrolliasutuse tasandil või õigusakti või standardi tasandil või õigusaktide või standardite kogumi tasandil. Juhul kui kontrollijaks ei ole makseasutus, on võimalik saavutada kõnealune kontrolli miinimummäär iga makseasutuse tasandil.

Kui õigusaktide ja standardite suhtes kohaldatavates õigusaktides on juba kontrolli miinimummäärad kindlaks määratud, kohaldatakse neid määrasid selles ulatuses esimeses lõigus nimetatud miinimummäära asemel. Teise võimalusena võivad liikmesriigid otsustada, et kõikidest rikkumistest, mis on avastatud õigusaktide ja standardite suhtes kohaldatavate õigusaktidega ettenähtud kohapealse kontrolli käigus, mis tehakse väljaspool esimeses lõigus osutatud valimit, teatatakse pädevale kontrolliasutusele, kes vastutab asjaomase õigusakti või standardi eest ja teeb järelkontrolli. Kohaldatakse käesoleva peatüki ning III jaotise I, II ja III peatüki sätteid.

Direktiiviga 96/22/EÜ seotud nõuetele vastavuse kohustuse puhul, tuleb lugeda järelevalvekava erivalimi tase vastavaks esimeses lõigus kehtestatud miinimumtaseme nõudele.

2. Erandina lõikest 1 ja selleks, et täita nimetatud lõikes osutatud kontrolli miinimummäär iga õigusakti või standardi või kõikide õigusakti- ja standardirühmade tasandil, võib liikmesriik:

- a) kasutada sellise valitud toetusesaajate suhtes tehtava kohapealse kontrolli tulemusi, mis on tehtud vastavalt nende õigusaktide ja standardite suhtes kohaldatavatele õigusaktidele; või
- b) asendada valitud toetusesaajad toetusesaajatega, keda kontrollitakse kohapeal vastavalt nende õigusaktide ja standardite suhtes kohaldatavatele õigusaktidele, tingimusel et asjaomaste toetusesaajate puhul on tegemist määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud toetusesaajatega.

Sellistel juhtudel hõlmab kohapealne kontroll kõiki asjakohaste õigusaktide ja standardite üksikasju, nagu on nõuetele vastavuse puhul määratletud. Lisaks tagavad liikmesriigid, et nimetatud kohapealne kontroll on vähemalt sama tõhus kui pädeva kontrolliasutuse tehtud kohapealne kontroll.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrolli miinimummäära kehtestamisel ei võeta arvesse määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõikes 3 nõutavaid meetmeid.

4. Kui kohapealse kontrolli käigus peaks avastatama oluline rikkumine, suurendatakse järgmisel kontrolliperioodil asjaomase õigusakti või standardi suhtes tehtavate kohapealsete kontrollide arvu. Ühe õigusakti piires võib pädev kontrolliasutus edaspidistes kohapealsetes kontrollides piirduda kõige sagedamini rikutavate nõuete täitmise kontrollimisega.

5. Kui liikmesriik otsustab kasutada määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõikega 3 ette nähtud võimalust, kohaldatakse 20 %st kõnealustest toetusesaajatest moodustatud valimi suhtes meetmeid, mille abil teha kindlaks, kas toetusesaaja on asjaomase rikkumise kõrvaldanud.

Artikkel 69

Kontrollivalimi moodustamine

1. Kooskõlas artikliga 68 moodustatakse kontrollitavatest põllumajanduslikest majapidamistest valim vajaduse korral kas kohaldatavale õigusele vastava riskianalüüsi põhjal või nõuete ja standardite kohase riskianalüüsi põhjal. Kõnealune riskianalüüs võib põhineda üksikul põllumajanduslikul majapidamisel või põllumajanduslike majapidamiste teatava liigi tasemel või geograafilisel piirkonnal.

Riskianalüüsil võib võtta arvesse üht või mõlemat järgmist asjaolu:

- a) toetusesaaja osalemine määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 12 sätestatud põllumajandusliku majapidamise nõustamise süsteemis;
- b) toetusesaaja osalemine sertifitseerimissüsteemis, kui asjaomaseid nõudeid ja standardeid asjaomase toetuskava suhtes kohaldatakse.

Liikmesriik võib riskianalüüsi aluseks võttes otsustada kontrollitavate toetusesaajate valimist välja arvata toetusesaajad, kes osalevad teise lõigu punktis b osutatud sertifitseerimissüsteemis. Juhul kui sertifitseerimissüsteemiga on kaetud üksnes teatavad nõuetele vastavuse nõuded ja standardid, millest toetusesaaja peab kinni pidama, kasutatakse sertifitseerimissüsteemiga hõlmamata nõuete ja standardite suhtes asjakohaseid riskitegureid.

Kui kontrollimise tulemuste analüüs näitab, et teise lõigu punktis b osutatud sertifitseerimissüsteemiga hõlmatud nõudeid ja standardeid rikutakse märkimisväärselt sagedasti, hinnatakse nende nõuete ja standarditega seotud riskitegureid uuesti.

2. Lõiget 1 ei kohaldata kontrollidele, mis toimuvad pädevale asutusele muul viisil teatavaks saanud rikkumise järelkontrollina. Samas kohaldatakse seda siiski määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõike 3 teises lõigus osutatud järelkontrollide suhtes.

3. Esinduslikkuse saavutamiseks valitakse juhumeetodil 20–25 % kohapealse kontrolliga hõlmatavast toetusesaajate miinimumarvust kooskõlas artikli 68 lõike 1 esimese lõiguga. Kui kohapeal kontrollitavate toetusesaajate arv ületab siiski miinimumarvu, ei tohi juhumeetodil valitud toetusesaajate osatähtsus lisavalimis ületada 25 %.

4. Vajaduse korral võib osa kontrollitavast valimist moodustada olemasoleva teabe alusel enne kõnealuse toetuse taotlemise tähtaja lõppu. Esialgset valimit täiendatakse, kui kõik asjaomased taotlused on kättesaadavad.

5. Kooskõlas artikli 68 lõikega 1 kontrollitavate toetusesaajate valimid valitakse nende toetusesaajate valimite hulgest, kes juba valiti vastavalt artiklitele 30–34 ning kellele kohaldatakse asjakohaseid nõudeid või standardeid. Kõnealust võimalust ei kohaldata siiski nende toetusesaajate kontrollimiseks, kes saavad toetust määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 46 ja 47 osutatud veinisektori toetuskavade raames.

6. Erandina artikli 68 lõikest 1 võib kohapeal kontrollitavate toetusesaajate valim olla moodustatud miinimummääraga 1 %, eraldi igast kolmest toetusesaajate kogumist, kes peavad täitma nõuetele vastavuse kohustust kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikliga 92:

a) toetusesaajad, kes saavad otsetoetusi määruse (EL) nr 1307/2013 raames;

b) toetusesaajad, kes saavad veinisektori toetusi määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 46 ja 47 raames;

c) toetusesaajad, kes saavad iga-aastasi toetusi määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktide a ja b ning artiklite 28–31, 33 ja 34 raames.

7. Kui põllumajandusliku majapidamise tasandil tehtud riskianalüüsi põhjal tehakse kindlaks, et need, kes toetust ei saa, kujutavad suuremat riski kui määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud toetusesaajad, võib kõnealused toetusesaajad asendada nendega, kes toetust ei saa. Sel juhul peab kontrollitud põllumajandustootjate koguarv sellest olenemata ulatuma käesoleva määruse artikli 68 lõikes 1 sätestatud kontrollimäärani. Selliste asendamiste põhjused tuleb nõuetekohaselt põhjendada ja dokumenteerida.

8. Lõigetes 5 ja 6 sätestatud menetluste kombinatsiooni võib kasutada juhul, kui selline kombinatsioon suurendab kontrollisüsteemi tõhusust.

Artikkel 70

Nõuetele ja standarditele vastavuse kindlaksmääramine

1. Vajaduse korral määratakse nõuete ja standardite järgimine kindlaks kõnealuse nõude või standardi suhtes kohaldatavate õigusaktidega ette nähtud vahendite abil.

2. Muudel juhtudel ja vajaduse korral määratakse nõuetele vastavus kindlaks pädeva kontrolliasutuse määratletud mis tahes asjakohaste vahenditega, mis tagavad vähemalt riiklike eeskirjade alusel ametlikuks nõuetele vastavuse kindlaksmääramiseks vajalikuga samaväärse täpsuse.
3. Vajaduse korral võib kohapealset kontrolli teha kaugseiremeetodite kohaldamise teel.

Artikkel 71

Kohapealsete kontrollide üksikasjad

1. Artikli 68 lõikes 1 sätestatud valimit kontrollides tagab pädev asutus, et kõigi selliselt valitud toetusesaajate puhul kontrollitakse nende nõuete ja standardite täitmist, mille eest pädev kontrolliasutus vastutab.

Olenemata esimesest lõigust, kui kontrolli miinimummäär saavutatakse iga õigusakti või standardi tasandil või õigusaktide või standardite kogumi tasandil vastavalt artikli 68 lõike 1 kolmandale lõigule, kontrollitakse valitud toetusesaajate vastavust asjaomase õigusakti või standardi tasandil või õigusaktide või standardite kogumi tasandil.

Kui käesoleva määruse artikli 68 lõikega 1 ette nähtud valim moodustatakse isikute rühmast, kellele on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29, tagab pädev kontrolliasutus, et kontrollitakse, kas rühma kõik liikmed täidavad oma vastutusalasasse kuuluvaid nõudeid ja standardeid.

Üldiselt kontrollitakse iga kohapealse kontrolli jaoks valitud toetusesaajat ajal, kui saab kontrollida enamikku nõuetest ja standarditest, mis tema puhul kontrollimiseks valiti. Liikmesriigid tagavad siiski, et kõiki nõudeid ja standardeid kontrollitakse aasta jooksul nõuetekohasel tasemel.

2. Kohapealne kontroll hõlmab vajaduse korral põllumajandusliku majapidamise kogu põllumajandusmaad. Sellest olenemata võib tegelik kontroll põllul kohapealse kontrolli osana piirduda valimiga, mille moodustab vähemalt pool asjaomase nõude või standardiga hõlmatud põldudest kõnealuses põllumajanduslikus majapidamises, kui selline valim tagab nõuete ja standardite usaldusväärse ja representatiivse kontrollimise taseme.

Esimest lõiku kohaldatakse, ilma et see piiraks delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 IV jaotise II peatükis ja käesoleva jaotise III peatükis osutatud halduskaristuste arvutamist ja kohaldamist. Kui esimeses lõigus osutatud valimi kontrollimise käigus avastatakse rikkumisi, siis suurendatakse tegelikult kontrollitud põldude valimit.

Kui asjaomaste õigusaktide või standardite suhtes kohaldatavates õigusaktides on nii sätestatud, võib nõuetele ja standarditele vastavuse tegelik kontroll kohapealse kontrolli osana piirduda ka kontrollitavate objektide representatiivse valimiga. Liikmesriigid tagavad siiski, et kontrollitakse vastavust kõigile nõuetele ja standarditele, millele vastavust saab asjaomase kontrollkäigu ajal kontrollida.

3. Lõikes 1 osutatud kontrollid tehakse üldjuhul ühe kontrollkäigu osana. Kontrollid koosnevad nendele nõuetele ja standarditele vastavuse kontrollist, millele vastavust saab selle kontrollkäigu ajal kontrollida. Eesmärgiks on avastada võimalikud kõnealuste nõuete ja standardite rikkumised ja peale selle teha kindlaks edasiseks kontrollimiseks esitatavad juhtumid.

4. Põllumajandusliku majapidamise tasandil toimuvad kohapealsed kontrollid võib asendada halduskontrollidega, tingimusel et liikmesriik tagab, et halduskontrollid on vähemalt sama tõhusad kui kohapealsed kontrollid.

5. Kohapealse kontrolli tegemisel võivad liikmesriigid kasutada teatavatele nõuetele ja standarditele eriomaseid objektiivseid näitajaid, kui nad tagavad, et asjaomaste nõuete ja standardite kontroll on vähemalt sama tõhus kui kohapealne kontroll ilma neid näitajaid kasutamata.

Kõnealustel näitajatel on otsene side nõuete ja standarditega, mida nad esindavad, ja need hõlmavad kõiki asjaomaste nõuete ja standardite kontrollimisel kontrollitavaid elemente.

6. Käesoleva määruse artikli 68 lõikega 1 ette nähtud valimi kohapealsed kontrollid toimuvad sama kalendriaasta jooksul, millal toetuse- ja/või maksetaotlused esitatakse, või seoses määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 46 ja 47 osutatud veinisektori toetuskavade kohaste toetuseaotlustega määruse (EL) nr 1306/2013 artiklites 97 lõike 1 teises lõigus osutatud mis tahes ajavahemiku jooksul.

Artikkel 72

Kontrolliaruanne

1. Iga käesoleva jaotise alusel tehtava kohapealse kontrolli kohta koostatakse pädeva kontrolliasutuse poolt või tema vastutusel kontrolliaruanne.

Kontrolliaruanne koosneb järgmistest osadest:

a) üldosa, mis sisaldab eelkõige järgmist teavet:

- i) kohapealseks kontrolliks valitud toetusesaaja;
- ii) kohalviibinud isikud;
- iii) märkida ära, kas toetusesaajat teavitati külastusest ette ja kui pikk oli etteteatamisaeg;

b) osa, mis kajastab eraldi iga õigusakti ja standardi kontrolle ning sisaldab eelkõige järgmist teavet:

- i) kohapealse kontrolli sisuks olevad nõuded ja standardid;
- ii) tehtud kontrollide laad ja ulatus;
- iii) leiud;
- iv) õigusaktid ja standardid, mille suhtes leiti rikkumisi;

c) analüüsiosa, milles hinnatakse iga õigusakti ja/või standardi nõuete rikkumise olulisust, lähtudes rikkumise raskusastmest, ulatusest, püsivusest ja korduvusest kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 99 lõikega 1, märkides kõik tegurid, millega seoses tuleks kohaldatavat vähendamist suurendada või vähendada.

Kui kõnealuste nõuete või standarditega seotud sätted jätavad võimaluse avastatud rikkumist edaspidi mitte enam kontrollida või kui toetused antakse määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 17 lõigete 5 ja 6 kohaselt, tuleb see kontrolliaruandes ära märkida.

2. Lõiget 1 kohaldatakse hoolimata sellest, kas asjaomane toetusesaaja valiti kohapealseks kontrolliks kooskõlas artikliga 69 ja teda kontrolliti kohapeal vastavalt tema tegevusele kohaldatavale seadusandlusele kooskõlas artikli 68 lõikega 2 või nende rikkumiste järelkontrollina, millest pädev asutus on mõnel muul viisil teada saanud.

3. Toetusesaajat teavitatakse kindlakstehtud rikkumistest kolme kuu jooksul pärast kohapealse kontrolli tegemise kuupäeva.

Juhul kui toetusesaaja ei ole viivitamata võtnud parandusmeetmeid, et kõrvaldada avastatud rikkumine määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 99 lõike 2 teise lõigu tähenduses, tuleb toetusesaajat teavitada käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud ajavahemiku jooksul parandusmeetme võtmisest kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 99 lõike 2 teise lõiguga.

Juhul kui toetusesaaja ei ole viivitamata võtnud parandusmeetmeid, et kõrvaldada avastatud rikkumine määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 97 lõike 3 tähenduses, tuleb asjaomast toetusesaajat teavitada parandusmeetme võtmisest hiljemalt ühe kuu jooksul pärast otsust kõnealuse artikliga ette nähtud halduskaristust mitte kohaldada.

4. Ilma et see piiraks nõuete ja standardite suhtes kohaldatavate õigusaktide erisätete kohaldamist, lõpetatakse kontrolliaruanne ühe kuu jooksul pärast kohapealset kontrolli. Kõnealust ajavahemikku võib siiski pikendada kolme kuuni piisavalt põhjendatud olukorras, eelkõige kui seda nõuab keemiline või füüsikaline analüüs.

Kui pädev kontrolliasutus ei ole makseasutus, saadetakse või tehakse kättesaadavaks kontrolliaruanne ja nõudmise korral asjakohased tõendavad dokumendid makseasutusele või koordineerivale asutusele ühe kuu jooksul pärast selle lõpetamist.

Kui kontrolliaruandes ei ole märgitud ühtegi rikkumist, võib liikmesriik otsustada selle saatmata jätta tingimusel, et see on kuu aega pärast lõpetamist tehtud makseasutusele või koordineerivale asutusele otse kättesaadavaks.

III PEATÜKK

Halduskaristuste arvutamine ja kohaldamine

Artikkel 73

Üldpõhimõtted

1. Kui mitu makseasutust vastutab määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas loetletud eri kavade, määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktides a ja b ning artiklites 28–31, 33 ja 34 osutatud meetmete ning määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 46 ja 47 osutatud veinisektori toetuskavadega seotud maksete haldamise eest, tagavad liikmesriigid, et kõik kõnealuste maksetega seotud makseasutused saavad teada kindlakstehtud rikkumistest ning asjakohastel juhtudel vastavatest vähendamistest ja väljajätmistest. See hõlmab juhte, mille puhul rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide rikkumine tähendab ka nõuetele vastavuse eeskirjade rikkumist ja vastupidi. Liikmesriigid tagavad, et asjakohastel juhtudel kohaldatakse ühte vähendamismäära.

2. Kui sama nõuetele vastavuse valdkonna õigusaktide või standardite nõuetele vastavuse rikkumine on kindlaks tehtud rohkem kui ühel juhtumil, käsitatakse neid juhtumeid vähendamise kinnitamiseks kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 39 lõikega 1 ja artikliga 40 ühe rikkumisena.

3. Sellise standardi rikkumist, mis samaaegselt on ka nõude rikkumine, loetakse siiski üheks nõude rikkumiseks. Vähendamiste arvutamiseks loetakse rikkumine selle nõude valdkonna osaks.

4. Halduskaristust kohaldatakse määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud maksete kogusummale, mis on toetusesaajale eraldatud või kuulub eraldamisele:

a) toetuse- või maksetaotluse alusel, mille ta on esitanud või esitab rikkumise avastamise kalendriaasta jooksul ning

b) määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 46 ja 47 osutatud veinisektori toetuskavade raames esitatud taotluste alusel.

Seoses esimese lõigu punktiga b jagatakse vastav summa viinamarjaistanduste ümberkorraldamise ja muutmise korral kolmeks.

5. Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud isikute rühma puhul tuleb vähendamise protsent arvutada vastavalt käesoleva jaotise III peatükile ja delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 IV jaotise II peatükile. Sellisel juhul võivad liikmesriigid kohaldada kõnealust vähendamisprotsenti proportsionaalsuse alusel toetuse selle osa suhtes, mis on eraldatud rühma liikmele, kes ei vasta nõuetele.

Artikkel 74

Hooletuse korral rakendatavate halduskaristuste arvutamine ja kohaldamine

1. Kui nõuete vastavuse eri valdkondades on kindlaks määratud rohkem kui üks rikkumine, kohaldatakse vähendamise kinnitamise korda vastavalt delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 39 lõikele 1 iga rikkumise suhtes eraldi.

Tulemuseks saadud vähendusprotsendid liidetakse. Maksimaalne vähendamine ei või siiski ületada 5 % kõnealuse määruse artikli 73 lõikes 4 osutatud kogusummast.

2. Kui esineb korduvat rikkumist koos muu rikkumisega või muu korduva rikkumisega, liidetakse sellest tulenevad vähendusprotsendid. Maksimaalne vähendamine ei või siiski ületada 15 % artikli 73 lõikes 4 osutatud kogusummast.

Artikkel 75

Nõuete tahtliku rikkumise korral kohaldatavate halduskaristuste arvutamine ja kohaldamine

Nõuete tahtliku rikkumise äärmusliku ulatuse, raskusastme või püsivuse korral kehtestatakse toetusesaajale määruse (EL) nr 640/2014 artikli 40 kohaselt määratud ja arvutatud karistused ning arvatakse ta järgmiseks kalendriaastaks välja kõikidest määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 osutatud maksetest.

VI JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 76

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse 1. jaanuaril 2015 algava taotlusaasta või toetusperioodide kohta esitatud toetuse- või maksetaotluste suhtes.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. juuli 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

LISA

Ühenduse meetod kanepisortides leiduva Δ -9-tetrahydrokannabinooli sisalduse määramiseks**1. Reguleerimis- ja kasutusala**

Meetodit kasutatakse kanepisortide (*Cannabis sativa* L.) Δ -9-tetrahydrokannabinooli (edaspidi „THC”) sisalduse määramiseks. Vastavalt vajadusele kasutatakse allpool kirjeldatud meetodit A või meetodit B.

Meetod põhineb Δ 9-THC sisalduse gaasikromatograafilisel määramisel pärast sobiva lahustiga ekstraheerimist.

1.1. Meetod A

Meetodit A kasutatakse tootmise kontrollimiseks määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõike 6 ja käesoleva määruse artikli 30 punkti g kohaselt.

1.2. Meetod B

Meetodit B kasutatakse määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõikes 6 ja käesoleva määruse artikli 36 lõikes 6 viidatud juhtudel.

2. Proovide võtmine**2.1. Proovid**

a) Meetod A: uuritava kanepisordi kasvavatest taimedest võetakse igalt valitud taimelt 30 cm pikkune osa, mis sisaldab vähemalt üht emasõisikut iga valitud taime kohta. Proove tuleb võtta päevasel ajal ajavahemikul, mis algab 20. päeval pärast õitsemise algust ja kestab kuni 10. päevani pärast õitsemise lõppu; esindusliku proovi saamiseks tuleb proove põllult võtta süstemaatiliselt, kuid mitte kasvuala servadest.

Liikmesriigid võivad lubada proovide võtmist ajavahemikul, mis algab õitsemise alguses ja kestab 20 päeva, tingimusel et iga sordi kohta võetakse muud esinduslikud proovid vastavalt esimesele lõigule ajavahemikul, mis algab 20. päeval pärast õitsemise algust ja kestab kuni 10. päevani pärast õitsemise lõppu.

b) Meetod B: teatava kanepisordi kasvavatest taimedest võetakse igalt valitud taimelt ülemine kolmandik. Proove tuleb võtta päevasel ajal kümne päeva jooksul pärast õitsemiseaja lõppu; esindusliku proovi saamiseks tuleb proove põllult võtta süstemaatiliselt, kuid mitte kasvuala servadest. Kahekojaliste sortide puhul võetakse proovid ainult emastaimedelt.

2.2. Valimi suurus

Meetod A: proov koosneb 50 taime osast põllu kohta.

Meetod B: proov koosneb 200 taime osast põllu kohta.

Iga proov pannakse muljumist vältides riidest või paberist kotti ja saadetakse analüüsimiseks laboratooriumisse.

Liikmesriik võib ette näha, et kontrollanalüüsiks võetakse vajaduse korral teine proov, mida säilitab kas tootja või analüüsi eest vastutav asutus.

2.3. Proovi kuivatamine ja säilitamine

Näidiste kuivatamine algab niipea kui võimalik ja igal juhul 48 tunni jooksul, kasutades mis tahes meetodit, mille puhul temperatuur on alla 70 °C.

Proovid kuivatatakse püsimummuni ja niiskusesisalduseni 8–13 %.

Pärast kuivatamist säilitatakse proovid ilma neid muljumata pimedas kohas temperatuuril alla 25 °C.

3. THC sisalduse määramine

3.1. Uuritava proovi ettevalmistamine

Kuivatatud proovidelt eemaldatakse varred ja üle 2 mm pikkused seemned.

Kuivatatud proovid jahvatatakse poolpeeneks pulbriks (läbib 1 mm avadega sõela).

Pulbrit võib säilitada 10 nädalat pimedas kuivas kohas, temperatuuril alla 25 °C.

3.2. Reaktiivid ja ekstraheerimislahus

Reaktiivid

- Kromatograafiapuhas Δ 9-tetrahydrokannabinool,
- kromatograafiapuhas skvalaan sisestandardina.

Ekstraheerimislahus

- 35 mg skvalaani 100 ml heksaani kohta.

3.3. Δ 9-THC ekstraheerimine

100 mg pulbristatud uuritavat proovi kaalutakse, asetatakse tsentrifuuginõusse ja lisatakse 5 ml sisestandardit sisaldavat ekstraheerimislahust.

Proov asetatakse 20 minutiks ultrahelivanni. Tsentrifugeeritakse viis minutit kiirusel 3 000 pööret minutis, seejärel eemaldatakse THC supernatant. Lahus injekteeritakse kromatograafi ja tehakse kvantitatiivne analüüs.

3.4. Gaasikromatograafia

a) Seadmed

- Leekionisatsioonidetektoriga ja jaotatud/jaotamata vooluga injektoriga gaasikromatograaf,
- kolonn, mis võimaldab kannabinoide hästi eraldada, näiteks 25 m pikkune ja 0,22 mm läbimõõduga klaasist kapillaarkolonn, mis on immutatud 5 %lise mittepolaarse fenüülmetüülsiloksaani faasiga.

b) Kalibreerimispiirkond

Vähemalt kolm punkti meetodi A puhul ja viis punkti meetodi B puhul, sealhulgas 0,04 ja 0,50 mg/ml (Δ 9-THCd) ekstraheerimislahuses.

c) Katsetingimused

Punktis a osutatud kolonni puhul esitatakse näitena järgmised tingimused:

- kuivatuskapi temperatuur 260 °C
- injektori temperatuur 300 °C
- detektori temperatuur 300 °C

d) Injekteeritud maht: 1 μ l

4. Tulemused

Tulemused esitatakse kahe kümnendkohani ümardatult grammides (Δ 9-THCd) 100 g püsiva kaaluni kuivatatud analüüsitava proovi kohta. Lubatud hälve on 0,03 g 100 g kohta.

- Meetod A: üks määramine analüüsitava proovi kohta.

Kui saavutatud tulemus ületab määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõikes 6 sätestatud piiri, tehakse teine määramine analüüsitavast proovist ja tulemusena käsitatakse nende kahe määramise keskmist.

- Meetod B: tulemus peab vastama analüüsitavast proovist tehtud kahe määramise keskmisele.
-

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET